The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

WEDNESDAY, FEBRUARY 4, 1959.

LATVIJA AMERIKĀ

10./755. n-rs. TREŠDIEN, 1959. G. 4. FEBRUĀRĪ 9. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte, Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 m. $4.50; par 6 m. $8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

VAŠINGTONA GATAVOJAS LIELĀM PĀRMAIŅĀM ĀRPOLITIKĀ

SAV. VALSTU ĀRLIETU MINISTRS APMEKLĒS LONDONU, PARĪZI UN BONNU, LAI RUNĀTU PAR EVENTUĀLU KARASPĒKA IZVĀKŠANU NO RIETUMVĀCIJAS.

Vai Mikojana vizīte un Chruščeva draudiem bagtīgi vircotās padomju miera uvertīras izrādīsies tas cinītis, kas gāzīs Sav. Valstu līdzšinējās ārpolitikas vezumu? Spriežot pēc pēdējiem notikumiem, var secināt, ka Vašingtona gatavojas lielām pārmaiņām — un jau tuvākajā nākotnē.

Šī gada 3. februārī Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless izlidoja uz Londonu, lai sastaptos ar Anglijas ministru prezidentu Meķmillenu. Pēc tam viņam paredzētas sarunas ar Francijas prezidentu ģen. de Gollu un Ziemeļatlantijas organizācijas ģenerālsekretāru Spāku Parīzē, un visubeidzot konference ar Rietumvācijas kancleru Ādenaueru Bonnā. **Dallesa ceļojuma mērķis — izstrādāt pieņemamu formulu, uz kuŗas pamata pēdējie atvilktu savus spēkus no Rietumvācijas.**

Visu pagājušo nedēļu Vašingtonā notika valdības pārstāvju un militāristu plašas konferences, pārrunājot Sav. Valstu un Eiropas tradicionālos iebildumus pret izvākšanos no Rietumvācijas. Lai gan Sav. Valstu militārā vadība vēl vienmēr pretojas amerikāņu karaspēka izvākšanai no Rietumvācijas, diplomātu uzskati nosveras pretējā virzienā un, proti, ka iebildumi pret sabiedroto karaspēka izvākšanu no Rietumvācijas ir tikai psiholoģiska rakstura, bez militāri stratēģiska pamata.

Uz gaidāmajām pārmaiņām norāda arī kāda Sav. Valstu valdības augstāku ierēdņu konference pagājušās nedēļas nogalē, kur tika lemts, kādas apstākļos Sav. Valstis būtu ar mieru atsākt pārtrauktās ženēvas sarunas ar Padomju Savienību jautājumos, kā izvairīties no pārsteiguma uzbrukuma briesmām. Minētās sarunas, kā zināms, tagad pārtrauktas jau labu laiku, jo lielvalstis nespēja vienoties par darba kārtību. Padomju Savienība pieprasa uzņemt darba kārtībā arī politiskas dabas problēmas, kamēr Rietumi, gribēdami sarunas ieturēt zināmas mērenības robežās, grib debatēt vienīgi par techniskām problēmām: **izlemt, kāds pārraudzības tīkls būtu nepieciešams, lai ar pašreizējās technoloģijas rīcībā esošiem līdzekļiem tiktu rastas zināmas garantijas pret pārsteiguma uzbrukuma briesmām.**

Labi informētas aprindas Vašingtonā paskaidro, ka pēc Sav. Valstu valdības domām tagad pienācis laiks revidēt līdzšinējo politiku, Rietumu lielvalstīm nākot ar tiešiem priekšlikumiem Eiropas jautājumā. Šie priekšlikumi attiektos uz tādām iespējamībām, kā Sav. Valstu, Anglijas un Francijas bruņoto spēku izvākšanu no Rietumvācijas, padomju spēku izvākšanu no Austrumvācijas un neitrālizētas vai atomieročiem brīvas joslas izveidošanu Eiropā.

Vēl īsi pirms Dallesa izlidošanas Vašingtona lika saprast, ka Rietumvācijas atstāšanu sabiedrotie atzītu tikai tādā gadījumā, ja Padomju Savienība dotu pieņemamas garantijas, ka šāds solis zināmā laika sprīdī novedīs pie Vācijas īstas apvienošanas, kas vismaz daļēji būtu balstīta uz vācu tautas vairākuma vēlēšanos. Pirms galīgas apvienošanas varētu runāt par zināmu abu Vāciju konfederācijas periodu. (Konfederācija un nevis apvienošana ir tas, ko grib panākt Padomju Savienība).

Neitrālizētā vai atomieročiem brīvā Eiropas josla būtu padota tiklab sabiedroto, kā padomju pārraudzībai. Vislabākā gadījumā no šādas pārraudzības varētu izveidoties starptautiska bruņošanās pārraudzība un līdz ar to iecerētais novērošanas tīkls, kas gādātu par izvairīšanos no pārsteiguma uzbrukuma.

Runājot par Dallesa Eiropas braucienu, Vašingtona nekādas lielās cerības tomēr nelolo. Vispirms jau pārēķinās ar opozīciju no pašu sabiedroto puses. Brīvās Eiropas valstis jūtas daudz drošāk, ja dzelzs priekškara šajā pusē stāv amerikāņi.

Izskaidrojums šādai drošības sajūtai pavisam vienkāršs: Ja krieviem pretī stāv amerikāņi, viņi komūnistu agresijas gadījumā būs spiesti kauties. Bet, ja amerikāņi izvācas, tad padomju agresijas gadījumā viņiem var arī „aizmirsties" atnākt atpakaļ. Un tas nozīmētu brīvās Eiropas galu. Pats ārlietu ministrs Dalless opoziciju sagaida arī no Padomju Savienības puses, pat vēl vairāk — viņš ir gandrīz pārliecināts, ka Maskava viņa priekšlikumus noraidīs. Tādā gadījumā būs panākts tikai tas, ka Sav. Valstis, mīkstinot savu nostāju, būs pierādījušas pārējai pasaulei vēlēšanos sadarboties, kamēr Padomju Savienība, no savām prasībām neatkāpjoties, būs tā, ko varēs vainot durvju aizciršanā jaunu miera ceribu pašā acu priekšā.

MIKOJANS MEKLĒ AMERIKĀŅU TIRGU

Jaunā padomju septiņgadē vieta septiņgadīgam tirdzniecības līgumam ar Sav. Valstīm

Savā rūpīgi izplānotajā braucienā uz Sav. Valstīm „bezrūpīgais tūrists" Mikojans paguva ietekmēt vairākus ievērojamus amerikāņu rūpniekus, kas izteica gatavību tirgoties ar Padomju Savienību. Tas būtu bijis liels viņa panākums, ja vien Sav. Valstu valdība viņam aizdotu nepieciešamos dolarus ar ko Sav. Valstīs iepirkties. Šādam darījumam Vašingtona vēl nebija sagatavota. Domīgi kļuva arī no valdības neatkarīgie tirgotāji: lai cik pievilcīgi izklausīto darījumi ar Maskavu, pēdējās chroniskais parādu nemaksāšanas paradums viņus tomēr baida par daudz stipri, lai uzsāktu savu ražojumu eksportēšanu uz Padomju Savienību. Būtu cita lieta, ja Vašingtona ar savu kapitālu aizmugurē garantētu neatkarīgajiem ierausējiem Padomju Savienības parāda samaksu. Bet Vašingtona nedarīja arī to.

Mikojans tomēr nav tas cilvēks, kas, pa parādes durvīm izmests, nemeklētu ieeju no virtuves puses. Padomju Savienības komūnistu partijas divdesmit pirmā kongresa piektajā sesijā Mikojans aicināja Sav. Valstis parakstīt septiņu gadu tirdzniecības līgumu ar Padomju Savienību. Šai laikā viņa valdība izdarītu lielus pasūtinājumus Sav. Valstīs, apmaiņā pret dažādiem padomju ražojumiem. Pašreizējā padomju septiņgade, kas sākās 1959. gada 1. janvārī, ir laika periods, kuŗā Pad. Savienība grib pārspēt Sav. Valstis . . . ar ražojumiem, kas importēti no Sav. Valstīm! Šoreiz Mikojans nerunāja par amerikāņu dolaru kredītu, kādu viņš bija iecerējis pirms brauciena uz Sav. Valstīm, bet par tiešu maintirdzniecību.

Nemaz nav jābrīnās, ja Mikojana piedāvājums Sav. Valstīs tiek nopietni apsvērts un ja šo apsvērumu rezultātā tiek paplašināts pašreizējais, relātivi nenozīmīgais tirgus ar Padomju Savienību. Viens no šādas varbūtības iemesliem — bailes, ka Padomju Savienība varētu mēģināt pārplūdināt pasaules tirgu ar dažādiem lētiem ražojumiem. Ka tas iespējams, Padomju Savienība jau pierādījusi ar savu mīksto metallu un kokvilnas eksportu.

Ungārijas komūnisti rāda zobus

Budapeštā. Sav. Valstu kavēšanās atzīt Ungārijas komūnistu valdību un tās delegāciju Apvienotajās Nācijās sāk lēnām atspēlēties. Pagājušās nedēļas nogalē Vašingtona noraidīja ungāru valdības piedāvājumu sarunām likvidēt „absurdās un nenormālās" attieksmes, kas pašreiz valda abu valstu starpā. Tam nekavējoties sekoja Ungārijas valdības paziņojums, ka Sav. Valstu sūtniecības darbība Budapeštā apdraud ungāru valsti, kāpēc Ungārijas valdība atzinusi par nepieciešamu ierobežot amerikāņu diplomātu aktivitāti. Kādā veidā šī ierobežošana izpaudīsies, pagaidām vēl nav zināms. Sav. Valstu sūtniecībai parmet spiegošanu, subversiju un pretvalstisku propagandu. Kā zināms, Sav. Valstu sūtniecības telpās kopš Ungārijas brīvības cīņu dienām pret komūnistiem uzturas kardinālis Mindzentijs.

Komūnistu garā

Lai labāk izprastu tautu un redzētu, kā tā dzīvo, Austrumvācijas komūnistu partijas vadītājs nācis ar priekšlikumu, ka armijas virsniekiem būtu jāpavada viens mēnesis gadā kā vienkāršiem kareivjiem, kamēr balto apkaklīšu darbiniekiem viens mēnesis gadā būtu jāpavada, strādājot fizisku darbu.

INĀRA ZARIŅA SAŅEM DV KV BALVU

DV KV Jaunatnes nozares vadītājs Ed. Breikšs valdes uzdevumā ieradās pie apcerējuma „Latviešu karavīra cīņa 1. un 2. pasaules karā par Latvijas brīvību" autores Ināras Zariņas — viņu apsveica un pasniedza tai čeku par $25.00.

Ināra ir 13 g. v., skolotāja un sabiedriska darbinieka P. Zariņa meita. Viņa mācās latviešu skolas pēdējā klasē un Hamiltonas vidusskolas 1. klasē. „Šāda vecuma meiteni arī cerēju satikt," raksta E. B., „bet mani laipni saņēma jau pieaugusi zeltene.

— Vai jums kāds palīdzēja šo apcerējumu veikt? —

Nesaņēmu tiešu atbildi, bet gan zināšanu klāstu par Latvijas vēsturi, ko varētu izmantot vēl pāris apcerējumiem.

Viņa savukārt man jautāja:

„Kāpēc jūs domājat, ka es pati nespētu uzrakstīt, ja eju latviešu skolā un mācos Latvijas vēsturi?"

Savu prieku par saņemto balvu viņa izteica veiklā klavieru spēlē.

Uz jautājumu, kā viņa domā izlietot savu balvu, cerēju saņemt atbildi, ka pirks latviešu grāmatas vai tml., bet Ināra pirkšot ģitaru, brāļi pielikšot iztrūkumu.

Latviešu valodu Ināra runā bez grūtībām, jo ģimenē angļu valodu nelieto. Pārunās bijām nonākuši gandrīz vai mainītās lomās: viņa jautāja, un es atbildēju . . . un ne bez slaucīšanās! Cik grūts uzdevums ir pašreizējiem latviešu skolotājiem, to tagad saprotu.

DARBA KĀRTĪBĀ — VIDĒJIE AUSTRUMI

KOMŪNISTU PARTIJAS KONGRESS VĒRŠAS PRET SAV. VALSTĪM UN PRETKOMŪNISTISKO ARABU NACIONĀLISMU

Turpinoties Padomju Savienības komūnistu partijas divdesmitpirmajam kongresam, rvien skaidrāk sāka izpausties tā propagandas mērķi, aizēnojot citus notikumus pašu mājās.

Sesijas ceturtā dienā ļoti zīmīgu runu teica partijas prezidija loceklis Mukhitdinovs — vienīgais no visa prezidija, kam bijusi iespēja apceļot Vidējos Austrumus. Pēdējā runa interesēja ne tikai tādēļ, ka runātājs uzbruka Sav. Valstīm, bet gan tādēļ, ka, sekojot Chruščeva piemēram, komūnistu partijas kongresā jau otru reizi pēc kārtas tika mesti akmeņi uz arabu nacionālistiem — resp. pretkomūnistiskajiem arabu nacionālistiem.

Īsumā savelkot, Mukhitdinovs pieprasija amerikāņu izvākšanos no Āfrikas kontinenta, pēdējos pie viena nobridinādams, lai tie atmet savu nepatīkamo parażu spēlēt pasaules žandarma lomu. Neatkarību ieguvušajām Āfrikas valstīm, kā arī tām, kas vēl atrodas izveidošanas stadijā, prezidija pārstāvis ieteica ieņemt neitrālitātes pozicijas, atmetot kapitālistu virskundzību. Tai pašā laikā asi uzbrukumi tika vērsti pret tām arabu valstīm, kas traucē komūnistu aktivitāti (Apvienoto Arabu Republiku). Nostāšanos pret komūnismu runātājs nosauca par demokratisko spēku gilotinēšanu, ka minētās arabu valstis kalpot imperiālistu slazdos. „Komūnisti Vidējos Austrumos", viņš sacija, „ir vistīcamākie, vislojālākie cīnītāji par cilvēku dzīves, laimes un nākotnes nostabilizēšanu."

Pēc Mukhitdinova runāja viens no lielākajiem Kremļa intrigantiem, kādreizējais Pravdas redaktors Suslovs. Pēdējais, kā zināms, jo sevišķu ievērību izpelnījies ar komūnisma doktrinas iztulkošanu Chruščevam piemērotā veidā. To pauda arī viņa runa partijas kongresā, kur Suslovs daudz laika veltīja nolikdams Maļenkova, Kaganoviča, Molotova antipartijas grupu, uzsverot, ka beigu beigās ļeņinisms tomēr triumfējis, kamēr nodevīgie antipartejisti tikuši padzīti.

NASERS NĀK PIE PRĀTA

ĒĢIPTES PRESE IETEIC CHRUŠČEVAM NEBĀZT DEGUNU VIŅU VALSTS IEKŠĒJĀS DARĪŠANĀS.

Kairo. Apvienotās Arabu Republikas prezidenta spēlītei ar Padomju Savienību pamazām tuvojas nenovēršamas beigas. Komūnistu aktivitāti Sīrijā un jo sevišķi Irakā, kavējot pēdējās iekļaušanos Nasera iecerētajā arabu imperijā, pēdējais atzīst par pietiekami nopietnu un zīmīgu, lai sāktu komūnistu darbības vispārēju ierobežošanu. Maskavai, ar ko Nasers brāļojies jau vairāk kā 5 gadi, šādas izdarības nebūt nav pa prātam, kā to Chruščevs Maskavā arī skaidri pateica. Un, proti, ka jāpārtrauc „progresīvo" vajāšana arabu valstīs: Chruščeva uztverē „progresīvo" vajāšanu vada „reakcionāri" viltotas pretkomūnisma kampaņas vārdā.

Kairo uz Chruščeva runu reaģēja visai asi. Padomju sūtnis, kas tai laikā taisījās uz Maskavu, tika nekavējoties atsaukts pie Nasera. Kairo prese tai pašā laikā **ieteica Padomju Savienībai nebāzt degunu Apvienotās Arabu Republikas iekšējās darīšanās.** Laikraksts Al Ahkam aizrādīja, ka Ēģipte draudzējas ar Padomju Savienību tikai tādēļ, ka tā izturas draudzīgi pret Ēģipti, nevis tādēļ, ka Ēģiptei patiktos vietējie komūnisti. Ēģiptieši neatzīst komūnismu kā ideoloģiju, nedz arī kā politisku sistēmu, kas būtu viņu zemei piemērota.

Princis Renjē valdīs pats

No Dominikāņu republikas saņemtas ziņas, ka agrākais Argentīnas diktātors Perons, kas augšminētajā valstī uzturējās vairāk kā gadu, mainījis dzīves vietu un aizbraucis vai nu uz Urugvaju vai Paragvaju. Abās pēdējās, tāpat kā Dominikāņu republikā, vēl vienmēr valda diktātori, kuŗus savās runās taisās gāzt Kubas nemiernieku vadonis Kastro.

PAVĒLE PALIEK PAVĒLE

Gestapo vīrs, kas nonāvējis 25 latviešus, staigā apkārt nesodīts.

Vācu žurnāls „Münchener Illustrierte" ievietojis rakstu ar illustrācijām par bij. Gestapo vīru Antonu Dēmu (Dehm), kas kara laikā pastrādājis neticamus noziegumus, bet vēl tagad staigā brīvībā un strādā kādā fabrikā Štutgartē. Kad viņam atgādina viņa kara laika gaitas, viņš aizbildinās ar parasto izteicienu: „Pavēle paliek pavēle." Žurnāls neslēpj sašutumu par šī vīra noziegumiem un prasa, lai viņš saņemtu pelnīto sodu. Kaŗam beidzoties D. apcietināts un izdots francūziem, kas viņu tiesāja par divu francūžu nogalināšanu. Par to viņam pieprasīja 20 gadus spaidu darbos, bet vēlāk amnestēja. Tie bija tikai divi no viņa daudzajiem upuriem.

Dēms bija Slepenās policijas (Gestapo) vadītājs Štutgartē. Viņa uzdevums bija „nevēlamo elementu" likvidēšana. Īsi pirms kara beigām viņš pakāris 25 latviešu strādniekus, kas bijuši atsūtīti uz Štutgarti un nodarbināti rūpniecībā. Viņu noziegums bijis tas, ka viņi sagājušies ar vācu sievietēm. Kāršana notikusi akaciju mežiņā pie Kufenhauzenes. Tagad akaciju mežiņa vairs nav, tur Štutgartes pilsēta iekārtojusi atkritumu vietu. Dēms paskaidro: „Toreiz mēs darījām tā, ka vainīgos pakāra viņu pārkāpumu vietā." Pirms soda izpildīšanas viņš esot dabūjis pudeli degvīna un pēc tam paciņu cigarešu.

GLEZNU IZSTĀDE TORONTO

Augusta Annusa glezna „Mājup", kas 1955. g. saņēma ALA's Kultūras fonda godalgu. Foto Br. Rozītis

4 mākslinieku grupas — prof. A. Annusa, J. Gaiļa, F. Milta un M. Krūmiņa — gleznu izstāde DV namā, 123 Huron St., Toronto. Atklāšana sestdien, 7. februārī, pl. 2 p.p. Paskaidrojumus sniegs prof. A. Annuss. Izstāde būs atvērta no 7. februāŗa līdz 15. februārim katru dienu no pl. 2-10 vakarā. Ieeja brīva.

TITANIKA TRAĢĒDIJA MINIATŪRĀ

DĀŅU PREČU - PASAŽIERU TVAIKONIS HANS HEDTOFT GRENLANDES UN NOGRIMA AR VISIEM PASAŽIERIEM UN APKALPES LOCEKĻIEM TUVUMĀ SADŪRĀS AR LEDUS KALNU

Cīnīdamies ar milzu vētru, pie sliktas redzamības, kuģi, kas uztvēra dāņu Hansa Hedtofta SOS saucienus, notikuma vietā ieradās par daudz vēlu: 2.750 to dāņu tvaikonis ar visiem pasažieriem un apkalpes locekļiem, kopskaitā 95 cilvēkiem, bija bez pēdām pazudis.

Traģēdija sākās pagājušo piektdien, kad nelielais dāņu tvaikonis savā pirmajā braucienā pāri okeanam divdesmit pēdu augstu viļņu sakultajā okeanā sadūrās ar kādu ledus kalnu. Sliktie laika apstākļi cietušā kuģa meklēšanas darbus padarīja gandrīz neiespējamus. Arī helikopteŗi un lidmašīnas steidzās uz notikuma vietu. Pēc vairāku dienu nesekmīgas meklēšanas dāņu valdība paziņojusi, ka meklēšanas darbi turpināsies, bet ka maz cerību atrast kādu no kuģa ļaudīm, kas augstajos viļņos un ledainajā temperātūrā būtu varējis palikt dzīvs.

Šī traģēdija notika tikai 600 jūdžu no tās vietas, kur 1912. gadā, arī savā pirmajā braucienā pāri okeanam, Ņūfaundlendas tuvumā ar ledus kalnu sadūrās par drošu pret nogrimšanu izdaudzinātais Titaniks, sev dzelmē līdzi aizraudams 1.517 cilvēku.

Brauc uz Ameriku meklēt taisnību

Rietumberlīnes pilsētas galva V. Brants apciemos Ziemeļameriku; vispirms viņš apstāsies Otavā, kur sastapsies ar Kanadas ministru prezidentu Dž. Dīfenbeikeru un apspriedīsies arī ar ārlietu ministru Smisu. Pēc tam V. Brants dosies uz Savienotajām Valstīm, kur apmeklēs prezidentu Eizenhaueru un valdības locekļus.

V. Brants, kas komūnistus un viņu mērķus pazīst no tiešas pieredzes, ir nesamierināms boļševiku pretinieks.

Perons mainījis dzīves vietu

Izmantodams savas valdnieka tiesības, Monako princis Renjē padzinis 18 vīru lielo Nacionālo padomi, pārņemot valdības grožus pilnīgi savās rokās. Paskaidrodams savas rīcības iemeslus, princis izteicās, ka padomes locekļi sākuši cirst pāri savu tiesību robežām (pēdējie grasījās ierobežot monarchiju) un līdz ar to kļuvuši viņam nevēlami. Sagaida, ka Renjē „diktatūra" ilgs vismaz 6 mēnešus, kuŗu laikā princis solījies nostādīt savu valsti uz drošiem pamatiem.

ZIŅAS ĪSUMĀ

● Alķīmijas laikmeta atkārtošanās nule kā piedzīvota Vīnē, austriešu krimināltiesai piespriežot 10 gadu cietumsodu kādam Johanam Fleišhakerim, kas „atradis" formulu, kā varu pārvērst zeltā. Ar savu „izgudrojumu", ko viņš pat grasījies patentēt, modernais alķīmiķis cilvēkiem paspējis izkrāpt vairāk kā 20.000 dolaru.

● Lai sekmīgāk cīnītos ar eventuālas inflācijas briesmām, prezidents Eizenhauers pagājušās nedēļas nogalē izraudzīja viceprezidentu Niksonu Saimnieciskās drošības padomes priekšsēža amatam. Padomē bez tam vēl ietilps arī 6 kabineta ministri, kas ar no ārpuses pieaicinātu lietpratēju palīdzību iepazisies ar ražošanas izmaksas un cenu nostabilizēšanas problēmām, kā arī mēģinās atrast ceļu pieaugošās dārdzības apturēšanai.

● Tunisijas valdība sākusi nopietni baidīties, ka Alžīrijas nemieri varētu pārsviesties arī uz citām Ziemeļāfrikas valstīm, kā piemēram Tunisiju un Maroku. Šai sakarā tunisieši gribētu uzņemties kaut vai starpnieku lomu, lai noorganizētu politiskas sarunas Francijas valdības un Alžīrijas nemiernieku starpā.

● Padomju Savienība, kas uz Sav. Valstīm eksportē daudz vairāk nekā importē no amerikāņiem, gribētu pēdējiem iesmērēt savas Moskvič automašīnas. Krievi iecerējuši eksportēt minētās automašīnas 2,4 milj. dolaru vērtībā. Sav. Valstīs Moskviči būtu lētāki par vācu tautas mašīnām.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt.
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Arhibīskaps T. GRINBERGS

TAUTSKOLOTĀJU NOPELNI

P. DREIMANIS

Visās kultūras nozarēs bijuši un ir dažādi darbinieki; tas attiecas arī uz tautskolotājiem. Tomēr viņu vidū visvairāk bijušas personas, kas uzupurējušās tautas labā, daudz nerūpējoties par ienākumiem, atpūtu un atzinību. Ir gan dzirdēts, ka daži skolotāji pirms šī darba izvēles esot teikuši, ka būšot jāuzņemas audzinātāja pienākumi, ja cita darba nevarēšot atrast. Bet tas vēl nenozīmē, ka viņi nevarēja būt labi sava darba darītāji. Dzīve tautas vidū, tās vajadzību novērošana un aizrautība, ar kādu daudzi sabiedrības locekļi piekļeras te viena, te otra uzdevuma īstenošanai, aizrauj arī skolotājus un pamudina viņus uzņemties vairāku pasākumu vadību. Tad viņi jau ir tautskolotāji šī vārdo plašā nozīmē.

Tādi viņi bija pagājušā gadu simteņa otrā pusē, kad latvju tautai vēl bija maz speciālistu atsevišķas kultūras nozarēs. Tad skolotāji nebija tikai bērnu audzinātāji skolā, bet arī sabiedriski darbinieki vairākās nozarēs. Kad dibināja biedrības, viņi bija to mērķu skaidrotāji, dalībnieku apzinātāji, sapulču vadītāji un visu darbu ierosinātāji un kārtotāji; sevišķi veikli un ar labām sekmēm viņi organizēja un vadīja korus, izraudzīja lugas un apmācīja aktierus, kā arī rūpējās par dekorācijām; vietējo bibliotēku dibināšana, grāmatu izvēle un ļoti bieži arī īsmsniegšana bija viņu darbs. Tāpat lauksaimniecības attīstībā skolotājiem šajā laikā ir savi nopelni. Viņi grāmatās atrada jaunas atziņas kādā lauksaimniecības nozarē, ieteica zemniekiem iepazīties ar tām un vajadzības gadījumos neatteicās arī palīdzēt reālizēšanā, īpaši dārzkopībā. Daudzi draudzes skolu skolotāji, kuriem bija savas saimniecības ,minētās atziņas reālizēja un ar to rādīja apkārtējiem zemniekiem, kas un kā darāms. Grūti atzīmēt visas tās darba nozares, kurās tautskolotāji toreiz bija ierosinātāji un vadītāji.

Klases darbā tautskolotāju vairākumam bija liela veiklība, pie kam viņi bieži vien nebija kādas metodes atdarinātāji, bet gan tās veidotāji. Nav jāaizmirst, ka tos laikos viņiem vajadzēja strādāt vismaz ar 3 nodaļām, divām no tām parasti ierādot patstāvīgu darbu un ar trešo personīgi darbojoties. Pie tādas kārtības nebija viegli izdomāt šos darbus un vakaros kontrolēt tos — galvenokārt izlasīt burtnīcas un izlabot tās. Reizēm viņiem šai darbā izpalīdzēja vecākās nodaļas skolēni. Lasāmvielas izskaidrošanu daudzi tā laikmeta skolotāji saīsināja ar audzēkņu aktivitāti — viņu ierosinājumiem, zīmējumiem, dažu priekšmetu vai modeļu izgatavošanu un citu. Vispār tad skolotāji saviem audzēkņiem ne tikai sniedza zināšanas, bet arī ievadīja viņus dažādu māku izpratnē un pat darbu reālizēšanā. Tā kā apkopēju skolās nebija, tad skolēniem pašiem bija jātīra telpas, jākurina krāsnis, jārūpējas par apgaismošanu un jāveic arī citi darbi. Skolotājam tie bija jānoorganizē, bērni jāpamāca ikvienu darbu kārtīgi darīt un jāvēro, kā visi tie tiek veikti. Līdz ar to tā laika skolai bija darba skolas raksturs, ko Rietumeiropas paidagoģijas literatūra ieteica kā audzināšanas ideālu.

Turpmākos gadu desmitos un īpaši Latvijas brīvvalsts laikā agrāko tautskolotāju darbs netika aizmirsts. Tas kļuva zināmā mērā par tradiciju, gan galvenokārt klases darbā, jo ārpus tās speciālisti dažādās kultūras nozarēs skolotājus aizstāja. Vācijas nometnēs un visās pasaules malās ārpus Eiropas skolotāji ir tie, kas cinās par bērnu audzināšanu latviskā garā. Diemžēl, vecāki un sabiedrība viņus vāji atbalsta, kāpēc mātes valoda arvien vairāk aizmirstas. Jaunās pasaules metodes bērnu audzināšanā un mācīšanā arī ir ienesušas lielu dažādību ģimenes rīcībā un skolas darbā. Šīs metodes ir veidojušās Amerikas kontinenta dzīves plūsmā. Kas nav iedzīvojušies tajā, tiem grūti ar sekmēm atdarināt to, kas neatbilst viņa gara pasaulei. Trimdas apstākļos par audzināšanas darbu, ņemot vērā šīs metodes, līdzekļiem dažreiz jāspriež arī tiem, kam tajā maz vai pat nemaz nav piedzīvojumu. Tāpēc iespējama arī novirzīšanās no klasiskajiem paidagoģijas atziņumiem un dzīvē atzītās lietderības. Lai tas nenotiktu, jārūpējas par iespējām iepazīties ar minētiem atziņumiem, īpaši tiem jauniešiem ,kas vēlas strādāt latviešu papildskolās.

KAS NOTIEK KANADĀ

Pēdējie skaitļi rāda, ka Kanadā pašreiz ir 715.000 bezdarbnieku. Salīdzinot ar pagājušo gadu, bezdarbnieku skaits jūtami pieaudzis, it īpaši Ontario un Kvebekas provincēs.

★

Kanadiešu advokāts Harijs Blanks, kas nule kā atgriezies no Kubas, apgalvo, ka Fidels Kastro rīkojas pareizi, nošaujot visus agrākā diktātora atbalstītājus. „Arī Kanadas tiesa viņus atzītu par vainīgiem," domā H. Blanks.

★

Pēc Kanadas parlamenta ziņām, pēdējo divu gadu laikā jaunkanadieši atvēruši 1324 jaunus dažāda veida saimnieciskos uzņēmumus un tai pašā laikā uzsākuši saimniekot 4000 farmās.

★

Māju krāsotājs, kas dzīvo Hamiltonā, atradis sev līgavu pavisam neparastā veidā, proti, ar transatlantisku telefona sarunu. Rezultātā: kāzas un telefona rēķins par 430 dolariem.

✲

Pēc Toronto pārvaldes ziņām, šinī pilsētā ir patlaban 59.221 bezdarbnieks, kam nav izredžu tuvākajā laikā atrast piemērotu darbu.

★

Laikraksts „Toronto Daily Star" konstatē, ka kopš 1945. g. viens no katriem četriem iedzīvotājiem ir jaunkanadietis jeb ārzemnieks. Šinī sakarā, laikraksts sniegs plašu rakstu sēriju par iecelotājiem. Tā faktiski jau atklāta ar saistošu pārskatu par igauņu dzīvi šinī pilsētā.

★

Marta mēnesī Toroonto pilsēta atzīmēs savu 125 gadu pastāvēšanu.

● Saskačevanas universitātes doktors Roberts Stēlijs, balstoties uz 1956. gada statistiku, secina, ka auto katastrofas paņem vairāk dzīvību kā slimošana ar vēzi.

Paredz raženu gadu ASV auto rūpniecībā

1959. gads būšot visai ražens amerikāņu autorūpniecībā. Ja 1956., 1957. un 1958. gados pārdots mazāk jaunu automašīnu, nekā bija kalkulēts, tad šogad sagaida, ka pārdos vismaz 4-6 miljoni jaunu mašīnu 18 miljardu dolaru vērtībā. Nākamajā gadā auto tirgus pārsniegšot visu līdz šim piedzīvoto.

Latviskās dzīvošanas kursi

Latviešu nacionālā jaunatnes apvienība Kanadā rīko 7. un 8. februārī Toronto, TLB telpās 193 Osler St., latviskās dzīvošanas kursus. Kursu dalībnieki lūgti pieteikties pie A. Priedīša, 51 Redwood Ave., Toronto, Ont., minot savu vārdu, dzimšanas datus, adresi, ziņas, vai ir biedrs kādā jaunatnes organizācijā, un vai var dot, vai vēlas naktsmājas kursu laikā Toronto. Dalības maksa kursos, ieskaitot 2 pusdienas un vakariņas, $4,— LNJAK's un ALJA's biedriem $3,-.

Kursos paredzēti šādi priekšmeti: gadskārtas, senie dziedāšanas veidi, gadskārtu dziesmas, latvju rakstu pamatformas, tautas dejas, latviskie ēdieni, rotas, vakarēšana. Kursus vadīs Brunis Rubess, piedaloties lietpratējiem atsevišķās nozarēs. Jāņem līdz nazis ar smailu galu un materiāli vienai budēļu maskai.

ASV LATVIEŠI SĀK GATAVOTIES ALA's KONGRESAM

Amerikas latviešu apvienības 8. gadskārtējais kongress šogad notiks Čikāgā — 15., 16. un 17. maijā, jaunajā Čikāgas latviešu namā — Chicago Latvian Community Center — 4146 N. Elston Ave., Chicago, Ill.

Patlaban ASV latviešu organizācijās un draudzēs ir gada sapulču laiks. Darba kārtībā liekami arī ALA's darbības un delegātu izraudzīšanas jautājumi. Daļa organizāciju un draudžu to jau darījušas un izraudzījušas delegātus kongresam. Apvienības centrālā valde aicina visas latviešu organizācijas, draudzes un latviešu kopas ASV stiprināt ALA's darbu, iestāties apvienībā un sūtīt savus delegātus uz kongresu, kura darba kārtībā būs svarīgākie visu latviešu dzīves jautājumi un kurā būs jānosprauž vadlīnijas Apvienības turpmākajam darbam.

ALA, kā ASV latviešu centrālā organizācija, ir darbojusies un runājusi latviešu vārdā, kārtojot un aizstāvot svarīgākos latviešu dzīves jautājumus. Kāpēc vēl ASV ir organizācijas un draudzes, kas stāv malā un aktīvi nepiedalās latviešu un citu apspiesto tautu centienu īstenošanā, aizstāvot savu viedokli un kārtojot svarīgus jautājumus, kas šinī laikmetā kļuvuši aktuāli? ALA'j ir nepieciešama visu ASV latviešu organizāciju, draudžu, biedrību un kopu aktīva līdzdalība.

Daudzi ASV latvieši un viņu organizācijas jau aktīvi ik gadus piedalās ALA's darbā un izmanto savas tiesības būt pārstāvētiem ar delegātiem gadskārtējā kongresā. Citi, kas līdz šim no pienākuma un tiesībām atturējušies, savu darbību latv. jautājumos ierobežojot tikai ar lokālu aktivitāti, to vēl var uzsākt, arī no savas puses atbalstot ALA's mērķus un centienus ,nākot arī ar savu konstruktīvo kritiku, ja tāda būtu, gadskārtējā kongresā.

Saskaņā ar ALA's statūtiem, gadskārtējos kongresos var piedalīties visi, bet balstiesības bauda tikai tie delegāti, kas statūtu 9. p. kārtībā reprezentē tādus ALA's biedrus, kas iznēmuši tekošā darbības gada biedru kartes. Kā zināms, kara invalidi, pašreiz bez darba esošie, vecie ļaudis, studenti un tautieši bez pietiekamiem līdzekļiem biedru naudas samaksai ir no biedru maksām atbrīvoti. Līdzekļu trūkums nedrīkst kavēt biedra kartes iznemšanu! Katrs ASV latvietis aicināts ALA's biedru rindās un katrs aicināts piedalīties gadskārtējā kongresa delegātu vēlēšanās. Biedru nauda par 1958./59. darbības gadu ir tikai $1,- resp. 8¢ mēnesī no personas.

ALA's statūtu 9. p. nosaka: „Apvienības biedri ievēl apvienības kongresa delegātus. Ik 100 fiziskiem biedriem tiesības uz vienu delegātu. Organizācijām dalībniecēm un biedru kopām ir tiesības uz vienu delegātu arī tad, ja biedru skaits ir mazāks par 100, bet ne mazāks par 25. Organizācijām dalībniecēm un kopām ir tiesības uz nākošo delegātu, ja tām ir ne mazāk kā piecdesmit biedru pāri pilnam simtam vai simtiem.

Organizācijas dalībnieces un kopas paziņo apvienības centrālai valdei savu ievēlēto delegātu vārdus un līdz ar to iesniedz arī savu tā laika biedru sarakstu.

Apvienības centrālā valde uz savu atsevišķo biedru saraksta pamata sarakstes ceļā izdara viņus reprezentējošo delegātu vēlēšanas.

Organizāciju veicinātāju delegāti var piedalīties kongresā bez balss tiesībām."

Piezīmējams, ka ALA's statūti nenoliedz par delegātiem kongresā ievēlēt personas, kas nedzīvo vēlētāju dzīves vietā. Piemēram, attālākos ASV apgabalos esošās Latviešu kolonijas un organizācijas par saviem delegātiem var izraudzīt kongresa vietai tuvāk esošo organizāciju vai draudžu locekļus u.t.t., dodot viņiem pilnvaras un instrukcijas par darbību kongresā. Tādējādi ir nodrošināta plaša ASV latviešu pārstāvība kongresā, ja vien tā pienācīgi tiek izmantota un ja paši latvieši uz vietām ir aktīvi. Tā arī vienā otrā gadījumā var aiztaupīt lielos ceļa izdevumus. Viss atkarājas no vietējo latviešu un to organizāciju vadītāju intereses un aktivitātes.

Esiet šogad visi aktīvi darbinieki un sūtiet savus delegātus 1959. gada kongresam Čikāgā!

Laikmetīga diskusija, kas jādzird katram

LPB Kanadas kopa 8. februārī, pl. 5 p.p. rīko Toronto YM CA's telpās, 40 College ielā, diskusiju par temu Latviešu prese un sabiedrība. Referātu lasīs red. M. Čulītis, korreferēs V. Upeslācis. Tema ir laikmetīga, plaša un interesanta, kāpēc ieteicams katram referātu noklausīties un piedalīties sekojošajā diskusijā.

Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem, studentiem un skolēniem brīva.

DV Detroitā

DV apv. gadskārtējo pilnsapulci atklāja apv. pr.-ks A. Ligotnis, vadīja J. Skrīveris. Pilnsapulcē piedalījās 24 biedri. No apv. pr-ka un valdes locekļu ziņojumiem izrietēja, ka iepriekšējā gadā vissekmīgākais bijis aprūpes darbs, kā arī sporta, sevišķi šaušanas sacensībās, guti labi rezultāti. Pēc revizijas komisijas priekšsēža J. Ed. Bērziņa ziņojuma, pilnsapulce izteica valdei pateicību par veikto darbu. Par apvienības priekšnieku nākamajam darbības gadam ievēlēja A. Ligotni ,bet valdē P. Lenšu, V. Priednieku, J. Upīti un P. Zelmeni; revīzijas komisijā J. Ed. Bērziņu, I. Lūkini un A. Udenānu. Par delegātu DV ASV delegātu pilnsapulcei izraudzīja J. Bērziņu.

E. Ulmanis.

DV Manitobas nodaļas valde

konstruējusies: A. Taškans, priekšsēdis; T. Minkevics, pr-ža vietnieks; V. Balgals, kasieris; K. Dreimanis, biedrzinis; I. Standžs, sekretārs.

Nodaļas adrese: A. Taškans, 695 Langside St., Winnipeg 2, Man.

MŪSU LAIKRAKSTA GALVENAIS PĀRSTĀVIS ČIKĀGĀ

OTTO KROLLS,
800 S. Halsted St., Hull House,
Chicago 7, Illinois, USA.
Tel. MOnroe 6-5399.

DRAUDZĪGAIS AICINĀJUMS KALAMAZŪ SKOLĀ

Kalamazū latviešu skolas rīkotā Draudzīgā aicinājuma sarīkojumā liela atsaucība bija mākslas un daiļamatniecības darbu izlozei. Visas izlozējāmās mantas bija ziedotas, skola ieņēma $451,00. Attēlā skolas pad. pr-dis V. Miķelsons izsniedz laimestu jaunākajai darbiniecei Ilzītei Bērziņai, Aizmugurē ziedotā V. Aistara glezna, ko laimēja A. Ansons no Battle Creeka. „Latvijas Amerikā dāvāto abonementu iegūva R. Miervaldis Kalamazū. K. Briģa foto

DAUGAVIŅA, MĀMULIŅA...

Kalamazū, (Mich.). — Aukstajā un sniega putenjem bagātajā 25. janvāra rītā, kad ielu malās sadzītais sniegs sniedzās pat vairāku metru augstumā, Kalamazū latviešu saime pulcējās Latviešu skolas rīkotajā bērnu rītā, kurš, Draudzīgā aicinājuma zīmē, bija veltīts mūsu lielākajai upei — Daugavai.

„Daugaviņa, māmuliņa, mīlīgā jaukā; — griez savu straumi uz krievu zemes pusi. Pārvērt savas putojošās krāces rožu ziedos un pušķo Kārļa Ulmaņa adusas vietu — tā vīra atdusas vietu, kas mācīja mīlēt grāmatu, skolu un dzimteni", — šos vārdus vēstījumā izteica latviešu skolas skolēni, kājās piecēlušies, godinot Draudzīgā aicinājuma autoru, kā nopelnā arī Kalamazū skola pēdējos gados saņēmusi tik bagātīgas veltes un tā varējusi gūt tik labus panākumus.

Šogad skola saņēmusi sevišķi bagātīgi veltes: no latviešu dailamatniekiem — I. Kārkliņa, A. Graudiņas, R. Pētersona, E. Kesnera, A. Saltāna, T. Telles, gleznotāja V. Aistara, skaņu studijas „Daina" (R. Spuris), laikraksta „Latvija Amerikā", grāmatu apgāda „Vaidava" (A. Augstums), Kalamazū DV apvienības un koŗa „Dziesmu Vairogs, ziņoja skolas pad. pr-dis V. Miķelsons, ka skolai būs ma teriāls ieguvums par tuvumā un tālumā pārdotajām loterijas zīmēm, kas devis $451,- ieņēmumu.

Bērnu rīta priekšnesumu daļā, kas bija veltīta Daugavai, stāstījumu teica augstākās klases audzēkne B. Šinta. To papildināja gaismas attēli no serijas „Daugava" un citi skolēnu priekšnesumi. Pat pie Staburaga dzirdējām sarunājoties Janču un Mārču, un Nāves salā apstaigājām to tūkstošu kapu kopiņas, kas atdevuši sevi par dzimteni.

Sarīkojumu ar Draudzīgam aicinājumam veltītu uzrunu atklāja skolas pārzinis A. Kaugars. Sveica koŗa „Dziesmu Vairogs" priekšnieks E. Šmits, nododot skolas vajadzībām 3 sērijas no latvju skatu filmām. Bērnu rītu noslēdza izloze, kurā laimīgie vinnētāji bija: A. Ansons (V. Aistara glezna), H. Rudzītis (rotkaļa R. Pētersona Viestura gredzens), A. Zeimanis (I. Kārkliņa sienas šķivis), A. Ruks (rotkaļa A. Telles Saules sakta ar dzintariem), M. Bērziņš (Saltāna latviska lelle), H. Bērziņš, (A. Graudiņas puķu vāze), E. Pone (E. Kesnéres dīvāna spilvens), R. Miervaldis (laikraksta „Latvija Amerikā" abon.), J. Gailis („Mērnieku laiki), E. Austriņš, J. Šerbele un J. Daģis (skaņu studijas „Daina" skaņu plates). **Bokis.**

Vecie ļaudis pateicas

Latvijas Amerikā redakcijai:

Visu Insulas latviešu vārdā novēlam jums laimīgu un ražīgu Jauno 1959. gadu, un izsakām jūsu apgādam sirsnīgu paldies par piesūtītiem laikraksta brīveksemplāriem, kurus visi gaida ar nepacietību un lasa ar lielu interesi.

KANADĀ

TORONTO

● Kanadas Misuri sinodes Ontario apgabala rietumu daļas mācītāju konference notika Kičenerā, 27. un 28. janvārī, kurā piedalījās māc. A. Lūsis un māc. A. Briedis. Tajā piedalījās pavisam ap 30—40 mācītāju. Šīs konferences notiek 3 reizes gadā.

● Māc. A. Briedis Toronto latviešu Austrumu draudzē salaulāja Kārli Markitantu ar Zigridu Rasmu Ķīngu.

● Toronto latviešu baptistu draudzes koris 30 dziedātāju sastāvā diriģenta Arvida Purva vadībā dosies uz ASV latviešu baptistu Dziesmu dienu, kas notiks 26. aprīlī Betlēmes pilsētā, netālu no Filadelfijas. Dir. A. Purvs bez tam iestudē arī garīgu programmu Pirmās ev. - lut. draudzes koŗa gadskārtējam koncertam Toronto, kas notiks īsi pirms ASV Dziesmu dienas.

● Toronto latviešu studentu kopas kārtējā valdes sēde notika 28. janvārī. Sēdes dalībnieki vienojās par gadskārtējā studentu karnevāla „Nakts Latīņu kvartālā" sarīkošanu. Arī šogad sarīkojumam izvēlēta Kolumba zālē. Par dekorātīvo pusi rūpēsies arhitektūras students Imants Āboliņš, lai šī plašā telpa „izskatītos pēc Parīzes". Priekšnesumos piedalīsies Silvija Tūte ar spāņu deju „Las Majas" un pianiste Lauma Pētersone. Būs arī „laimes aka". Vakara apmeklētājiem ir ceribas saņemt arī godalgas, jo īpaši izraudzītā žūrijas komisija godalgos labākos dejotājus un interesantākās maskas. Tiem, kas ieradīsies uz karnevālu maskās, būs pazemināta ieejas maksa. Šinī sakarā rikotāji cer pēc iespējas vairāk redzēt masku šajā sezonas dižsarīkojumā.

● 28. janvārī Toronto Latviešu biedrības dāmu komiteja ievēlējusi jaunu valdi: priekšsēde V. Ruble, pr-des palīdze L. Vegere, sekretāre M. Matisa, kasiere L. Maskoviča, locekles V. Šildere un O. Āboliņa.

MONTREĀLA

● Gadskārtējais karnevāls „Āfrikā pie nēģeriem" MLB un DV nodaļas sarīkojumā notiks 14. februārī, plkst. 7.30 vakarā, 7220 Hutchison ielā (pie Jean Talon ielas). Dekorācijas zīmēs karikatūrists Jānis Streņģe. Karnevāla cienītāji savam priekam atradīs: „Pagānu bufeti ar kaulu atliekām un sugulām". Kongo kapellu ar tango, sambo un ča-ča , ribonēm, džungļu L' amour pastnieku, Marokas zilnieci, bilžu pareģi (kas tu būsi nākotnē?), arabu spekulantus (maskas, baloni, serpentīni). Labākās maskas godalgos. Par uzkožamiem un atspirdzinājumiem laipni rūpēsies MLB dāmas. Ieeja: dāmām $1,50, kungiem $1,75, maskām $1,-. Sejas aizsegs par masku netiks atzīts. Galdiņi pēc izvēles. Karnevāls notiks Maple Leaf zālē, slovaku jaunajā celtnē.

● Trīsvienības latviešu draudzes pilnsapulce notika 25. janvārī Redeemer bauznīcas telpās un tajā piedalījās 50 draudzes locekļu. Sapulci atklāja draudzes priekšnieks A. Spurmanis un sniedza pārskatu par 1958. gadu, norādot, ka saimnieciskā ziņā pieaugošās draudzes saistības ir izdevies apmierināt tikai ar to, ka regulāri pieaug to draudzes locekļu skaits, kas regulārās nodevas — $1,- — vietā maksā vairāk. 1958. gada budžets izpildījies ar nelielu atlikumu — bija paredzēts $6500,-, tas izpildījies ar $479,80 atlikumu. Iepriecinātāju tendenci uzrāda draudzes locekļu maksājumi sinodei, kas, salīdzinot ar 1957. gadu ,pieauguši par apm. 40%. Sinodei nosūtīti $795,-. Draudzes nama iegādei no pieteiktajiem pāri par $5000,- jau iemaksāti $3622,-; apmēram 80 ģimenes uz aicinājumiem nav vēl atsaukušās. Bēru fonds nākamajā mīršanas gadījumā izmaksās $370,-. Uz 1. 1. 1959. Bēru fondā ir $998,66. Draudzes valdes 1959. gadam sastādīto budžetu — $6850,- pilnsapulce pieņēma. Draudzes locekļu minimālā mēneša nodeva paliek līdzšinējā — $1,- no katra iesvētītā draudzes locekļa. Minimālā nodeva kopbaznīcai paaugstināta no $2,- uz $3,- Līdz šim draudze saņēmusi sinodes pabalsu $13.390 apmērā un vēl turpina to saņemt.

Draudzes rezerves fonda kapitāls uz 1959. g. 1. janvāri ir $4060,91, bet Palīdzības fondā — $378,47. Nekustamu īpašumu fonds — $3657,32; Emmas Ziemeles paldzības fonds — $807,03. Draudzes līdzekļu, īpašumu un inventāra kopvērtība, ieskaitot aizdevumus, — $12.831,19.

Draudzes māc. A. Voitkus ziņoja, ka aizvadītais gads draudzei ir bijis sekmīgs, tuvāk raksturojot draudzes garīgo darbu: dievkalpojumus, draudzes locekļu skaitu dievkalpojumos (caurmērs — 85), Jaunatnes pulciņa darbību un Svētdienas skolas darbu.

Protokolēja draudzes sekretārs V. Golde.

Rotācijas kārtībā no draudzes valdes aizejošo J. Beldava un J. Asaŗa vietā ievēlēja jaunus valdes locekļus — I. Neimani un A. Spuri.

L. Zandbergs, Hamiltonā

GENERĀLKONSULS
Mr. R N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 10

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4322.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU VĒSTULES

Meklē latviešu draugus

Kādreizējais IRO darbinieks A. V. Tomsons, kam savā laikā bijušas labas attieksmes ar latviešiem, lūdzis LA redakciju publicēt viņa vēstuli, kas skan:

„Laikā no 1949. līdz 1951. gadam strādāju Libekā un apkārtnē kā apgabala apgādes virsnieks, kārtojot toreiz apgādi pārvietotajām personām dažādās vietās. Tur strādājot, sastapu daudzus latviešus, par kuriem man ir labas atmiņas no patikamajiem brīžiem, ko pavadīju viņu sabiedrībā. Man bija izdeviba daudziem latviešiem mācīt angļu valodu, par ko ļoti priecājos, jo šie mani „audzēkņi" bija ļoti centīgi. Sevišķi priecājos par latviešu bērniem, kas bieži dziedāja savas tautas dziesmas, kā arī dejoja latviešu tautas dejas tautiskajos kostīmos. Vēl šodien labi atceros dziesminu „Riga dimd", kas man paliks mūžam atmiņā, tāpat kā daudzas citas. Man ir pastāvīgs kontakts ar vienu latvieti, kas toreiz bija slims un tagad ar saviem vecākiem ir pārcēlies uz dzīvi Zviedrijā.

Mani draugi, es labprāt vēlētos sarakstities arī ar pārējiem latviešiem, kas mani atcerētos. Vēlu jums visiem labas sekmes 1959. gadā. **Arthur W. Thomson,**
78 Peveril Rd.,
Peterborough, England.

VAI JAUNS ZINĀTNIEKS?

Latvijas Amerikā redakcijai:

— Latviešu gara mantu pētīšanas zinātniskio virzienu, ko demonstrējuši filologs M. Bukšs, Kārlis Kārkliņš u. c., iespaidīgi turpina tālāk Arsene Eglis žurnālā „Sexology" 1958. g. novembŗa n-rā publicētajā rakstā — „Sex in Folksongs".

Izpētījis Kr. Barona un R. Klaustiņa latviešu tautas dziesmu izdevumus, A. Eglis secina: „They (latviešu zemnieku jaunieši, I. B.) did not hide their nakedness from opposite sex but performed all natural functions together."

Tālāk A. Eglis konstatē, ka: „Not only was privacy nonexistent but a custom demanded that the lads take the girls outside to urinate." —

Kas tieši autoru līdz šādam stāvoklim novedis, nav vēl zināms. Atliek ar interesi sekot jauniezvanītā virziena tālākai attīstībai. **I. Bite, Korbejā, Anglijā**

GARA VĀJUMS UN PRĀTA ĪSUMS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Ir bezgala patīkami diskutēt ar cilvēku, kas zina, ko dara un runā, un pie tam ievēro elementārās pieklājības formas. Paldies E. Lapiņa kungam, sevišķi par viņa atbildi LA 25. janvāŗa n-rā. Žēl, ka mums trimdā nav vairāk viŗu ,kas rūpējas par latviešu jaunatni un ar dzidāmām lasītāju vēstulēm un atmiņām cenšas panākt trīsdesmito gadu stāvokli Latvijā, kad jaunatne nebija miegaina un nenodarbojās ar tādiem niekiem kā jaunatnes svētkiem, doktorēšanos vai bērnu žurnālīšu izdošanu, bet, kad viena grupa dūšīgi vicināja kreisās rokas dūri, otra saklupa ormaņos un, cepurītes viciņādama, aizbrauca rīkot kaķu koncertus, lai traucētu nepatīkamus rakstniekus un komponistus, kamēr trešie pacēla labo roku a la Musolini un kliedza: „Ciņu pret minoritātēm un marksistiem!"

Trimdas jaunatnei jau garus 15 gadus visas šīs labās izdarības pagājušas garām, un, ja nebūtu tādu latviešu kā Lapiņa kungs, kuŗš atgādina iepriekšējās paaudzes demokratisko stāju, tad, kas zina, — varbūt trimdas jaunatne būtu mierīgi turpinājusi iet nezin kādu tur „tolerances un nākotnes Latvijas ceļu", bet tagad ir cerības! Varbūt vēl izdosies noorganizēt vecās, labās „kauju grupas" un vēlētāju terorizētāju vienības. Varbūt arī jaunie turpinās pa to pašu 30-to gadu ceļu tālāk līdz dienai, kad brīvības taure skanēs pār Latvijas kalniem un lejām, un mūsu baltās bērzu birzis un zilie Latgales ezeri sagaidīs mājās trimdas dižo latviešu iesvaidīto un sagatavoto jaunatni.

L. Zandbergs, Hamiltonā

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota paŝmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Prof. P. Jurevičs

LATVIJAS PAGĀTNE UN

Iesākot pēc pagājušā jubilejas gada jaunu gadu, lieki pamest vēl reizi skatu atpakaļ un mēģināt mūsu pagātnes bilanci. Galvenais te ir — kas pēc vēl ir palicis no Latvijas?

Par cik mēs esam jutušies nelaimes sagrauzti , mums allaž ir bijusi tieksme atbildēt uz to ar dziļa rūgtuma diktētiem vārdiem, proti, ka mūsu valsts ir tā apsmieta, samīdīta, iznīcināta, ka nekas no tās nav palicis pāri. Tā, piem., Arveds Švābe kādā dzejoļi savā pēdējā dzejoļu grāmatiņā Bargā laikā runā par Latviju, kā par nelaimīgā brīdi dzimuša bērna noslepkavošanu.

Man tomēr šķiet, ka šāda uztvere atbilst gan jā ievainojuma pārdzīvojumam, pareiza no vēsa prāta viedokļa. L bā tomēr nav no nīcināta, bet gan tumā, kā važās dziva, un savā cī tas šaurs, tā vēl dažus solīšus, un kurām tā sakal neliels garums. N bez šaubām, mūsu klarācijas, ka La pilnīgi apspiesti, ir padoti varmāc ārkārtīgi nelaimi pamatotas, un š jau var pierādīt ki.

Tomēr te jāšķir tas: politiskā un sabiedriskā un sa spiestība. Šķiet, tieši dzimtenē vi šo pēdējo apspies uzspiesta tāda soc niecīska iekārta, līdz sirds dziļumie neatļauj tiem ra savu dzīvi ,kā tie bežo katru viņu absurdu ierobežoj mentācīju tiklu, sam — tie vienm ekspluātēti, izdzī vergi un vienmēr gi apdraudēti. Šķi apstākļi cilvēkus vairāk nospiež un gus, — bet te ta ka tā nav nekāda tiem, kam tās ir, iespējas iemt par iekārtošanu latvisk par spiti ,tam šis šķiet itin apmierin vo visai jautri, ner jautri . . .

Nebūtu tāpēc kāds rezolūts latvi brīvības prasītājs, sev drusku cinis varbūt teiktu, ka t latviešiem Latvijā ciski grūti: tas lie gāk ilgoties pēc pi kas brīvības, lai grozītu arī saim personīgos apstākļu varētu kļūt līdzig dziem latviešiem ā kuriem saimniecisk mi, bet kas ir aiz ties pēc Latvijas p vības.

Mūsu bilancē galvenais ir konst ja 18. novembŗa ra kās brīvības, vism un principu, nav bojševiki tiešām go

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

VAI NAV LIELISKI?

Mūsu cienījamais līdzstrādnieks Mr. K. no ASV atsūtījis mums ļoti vērtīgu rakstu ieteikdams to izlietot par ievadrakstu vai vismaz ievietot laikraksta 1. lpp.. Atzīstot ka Mr. K. idejas tiešām nav zemē metamas, ievietojam rakstu vēl redzamākā vietā, lai nevienam tas nepaslīdētu garām nepamanīts. Lūk, te viņš ir!

„Noklausījušies kāda cienījama runātāja ieteikumu gulēt uz ceļa un gaidīt pavasari, līdzīgi kā to darījis krievu ģenerālis Kutuzovs Napoleona kara laikā, arī mēs savā kolonijā vienojāmies, ka gulēšana šai neganto ciņu laikmetā starp rietumiem un austrumiem ir „vienīgais pareizais līdzeklis", kā izsargāties no nemierīgām domām, satraukumiem, un, kas zina, varbūt pat no „pamašām", kas pēsitas visiem tiem, kas daudz rūpējas un domā." — „Kas gul, tas negrēko", jau tālā pagātnē atzina gudrie senlatvieši, kad vēl pretiniekl ar vālēm kāvās. Mums ,kas dzīvojam atombumbu laikmetā un baudām civilizācijas pašus suligākos, augļus, jāiet soli . . . Ko? Soli? Veseliem simtiem soļu tālāk par pagājušiem laikiem, par gudrajiem senlatviešiem, tālāk par Kutuzova gulēšanu uz ceļa muguras. Ceļa gan mums sen vairs nav, un viens otrs pat vairs nemaz nezina, kas tas ceļlis tāds īsti ir. Bet tas lai netraucē mūsu gulēšanas nodoma tālākvirzīšanu. Bet kam tad gultas? Dažam pat divas un trīs un divāns piedevām. Re, kur izeja: ja nav ceļa, gulēsim gultā! Pirms lišanas zem segas, cieši jāappemas aizmigt tik dziļi ,ka nekādi pērkondārdi nespētu to atmodināt. Tā visātrāk miesa pieņemsies apaļumā un mikstumā .Un tad, — kur tas lielais prieks un saldā tiksme, kad jūti, ka tavi ķermeņa mīkstumi saplūst ar spilvenu mīkstumu! Tad vairs nav jābalgās, ka gulot varētu atspiesties ribas, vai iegulēt vēl nelzmaksātā gultā sava personīgā ģindeņa nospiedumu. Pat sapņi tad vairs netraucēs. Un domas? Domas jau vesela sabiedrības daļa atzist par kaitīgām ķermeņa labklājībai un miesīgām dziņām. Ja vien gulēšanu izdodas izkārtot tā, kā paredzēts, tad jau mēs savā gulēšanas kampaņā būtu tikuši krietnu gabalu uz priekšu un varētu sākt domāt par Vispasaules Latviešu Gulētāju Apvienības dibināšanu. Te gan tūdaļ jāpiezīmē, ka daudziem gulēšanā iesaistītiem vēl nav rezerves gultu. Tas nekavējoties jānovērš. Kā gan var paredzēt, kas var notikt, ja iegulētā gulta pēkšņi salūst? Var pat uznākt rūpes un bezmiegs par jaunas pirkšanu! Labāk iegādāties rezerves gultu jau laikus ,kad vecā vēl nečikst. Tad nevienam vairs nebūs jālauza galva, kur sagaidīt savu pēdējo stundiņu: gultā Tikai gultā. Kur tad citur? . . . Tā gulēdams un taukos pieņemdamies, ikviens sevi visā pilnībā varēs „saglabāt Latvijai",ja vien Latvijai viņa mirstīgās atlikas, miroņkauli vai krematorijas pelni kādreiz būs vajadzīgi. Bet līdz tam laikam gulēsim saldi un nejūtīgi!

Vai nav lieliski?!. **Mr. K.**

★

Kā stāsta hamiltonieši, Hamiltonas pilsētas centru apdraud strazdi, kas mil

ŽŪ

GENERĀLKONSULS
Mr. R N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 10

I. Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4322.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU vēstules

Meklē latviešu draugus

Kādreizējais IRO darbinieks A. V. Tomsons, kam savā laikā bijušas labas attieksmes ar latviešiem, lūdzis LA redakciju publicēt viņa vēstuli, kas skan:

„Laikā no 1949. līdz 1951. gadam strādāju Libekā un apkārtnē kā apgabala apgādes virsnieks, kārtojot toreiz apgādi pārvietotajām personām dažādās vietās. Tur strādājot, sastapu daudzus latviešus, par kuriem man ir labas atmiņas no patikamajiem brīžiem, ko pavadīju viņu sabiedrībā. Man bija izdevība daudziem latviešiem mācīt angļu valodu, par ko ļoti priecājos, jo šie mani „audzēkņi" bija ļoti centīgi. Sevišķi priecājos par latviešu bērniem, kas bieži dziedāja savas tautas dziesmas, kā arī dejoja latviešu tautas dejas tautiskajos kostīmos. Vēl šodien labi atceros dziesminu „Riga dimd", kas man paliks mūžam atmiņā, tāpat kā daudzas citas. Man ir pastāvīgs kontakts ar vienu latvieti, kas toreiz bija slims un tagad ar saviem vecākiem ir pārcēlies uz dzīvi Zviedrijā.

Mani draugi, es labprāt vēlētos sarakstīties arī ar pārējiem latviešiem, kas mani atcerētos. Vēlu jums visiem labas sekmes 1959. gadā. **Arthur W. Thomson, 78 Peveril Rd., Peterborough, England.**

VAI JAUNS ZINĀTNIEKS?

Latvijas Amerikā redakcijai:

— Latviešu gara mantu pētīšanas zinātnisko virzienu, ko demonstrējuši filologs M. Bukšs, Kārlis Kārkliņš u. c., iespaidīgi turpina tālāk Arsene Eglis žurnālā „Sexology" 1958. g. novembra n-rā publicētajā rakstā — „Sex in Folksongs".

Izpētījis Kr. Barona un R. Klaustiņa latviešu tautas dziesmu izdevumus, A. Eglis secina: „They (latviešu zemnieku jaunieši, I. B.) did not hide their nakedness from opposite sex but performed all natural functions together."

Tālāk A. Eglis konstatē, ka: „Not only was privacy nonexistent but a custom demanded that the lads take the girls outside to urinate." —

Kas tieši autoru līdz šādam stāvoklim novedis, nav vēl zināms. Atliek ar interesi sekot jauniezvanītā virziena tālākai attīstībai. **I. Bite, Korbejā, Anglijā**

GĀRA VĀJUMS UN PRĀTA IŠUMS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Ir bezgala patikami diskutēt ar cilvēku, kas zina, ko dara un runā, un pie tam ievēro elementārās pieklājības formas. Paldies E. Lapiņa kungam, sevišķi par viņa atbildi LA 25. janvāra n-rā. Žēl, ka mums trimdā nav vairāk viru, kas rūpējas par latviešu jaunatni un ar daudzām lasītāju vēstulēm un atmiņām cenšas panākt trīsdesmito gadu stāvokli Latvijā, kad jaunatne nebija miegaina un nenodarbojās ar tādiem niekiem kā jaunatnes svētkiem, doktorēšanos vai bērnu žurnālīšu izdošanu, bet, kad viena grupa dūšīgi vicināja kreisās rokas dūri, otra saklupa ormaņos un, cepurītes viciinādama, aizbrauca rīkot kāku koncertus, lai traucētu nepatikamus rakstniekus un komponistus, kamēr trešie pacēla labo roku a la Musolini un kliedza: „Ciņu pret minoritātēm un marksistiem!"

Trimdas jaunatnei jau garus 15 gadus visas šīs labās izdarības pagājušas garām, un, ja nebūtu tādu latviešu kā Lapiņa kungs, kurš atgādina iepriekšējās pauaudzes demokratisko stāju, tad, kas zina, — varbūt trimdas jaunatne būtu mierīgi turpinājusi iet nezin kādu tur „tolerances un nākotnes Latvijas ceļu", bet tagad ir cerības! Varbūt vēl izdosies noorganizēt vecās, labās „kauju grupas" un vēlētāju terrorizētāju vienības. Varbūt arī jaunie turpinās pa to pašu 30-to gadu ceļu tālāk līdz dienai, kad brīvības taure skanēs pār Latvijas kalniem un lejām, un mūsu baltās bērzu birzis un zilie Latgales ezeri sagaidīs mājās trimdas dižo latviešu iesvaidīto un sagatavoto jaunatni.

L. Zandbergs, Hamiltonā

...ības manuskriptus saīsināt.
...riptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos būtu
...a pastmarka.
... iniciāļiem parakstītajos rakstos iztelktā
redakcijas viedoklim.

Prof. P. Jurevičs

LATVIJAS PAGĀTNE UN NĀKOTNES IZREDZES

Iesākot pēc pagājušā jubilejas gada jaunu gadu, nav, varbūt, lieki pamest vēl reizi skatu atpakaļ un mēģināt skicēt īsu mūsu pagātnes bilanci. Galvenais te ir — kas pēc 40 gadiem vēl ir palicis no Latvijas?

Par cik mēs esam jutušies nelaimes sagrauzti , mums allaž ir bijusi tieksme atbildēt uz to ar dziļa rūgtuma diktētiem vārdiem, proti, ka mūsu valsts ir tā apsmieta, samīdīta, iznīcināta, ka nekas no tās nav palicis pāri. Tā, piem., Arveds Švābe kādā dzejolī savā pēdējā dzejoļu grāmatiņā Bargā laikā runā par Latviju, kā par nelaimīgā brīdī dzimuša bērna noslepkavošanu.

Man tomēr šķiet, ka šāda uztvere atbilst gan labi mūsu dziļā ievainojuma un pārestības pārdzīvojumam, bet nav gluži pareiza no vēsa un objektīva prāta viedokļa. Latvija patiesībā tomēr nav nokauta, nav iznīcināta, bet gan tikai kā cietumā, kā važās iekalta. Viņair dzīva, un savā cietumā, lai gan tas šausrs, tā vēl var spert arī dažus solīšus, un arī važām, ar kurām tā sakalta, ir zināms neliels garums. No otras puses, bez šaubām, mūsu sašutušās deklarācijas, ka Latvijā cilvēki ir pilnīgi apspiesti, ir bez brīvības, ir padoti varmācībām un jūtas ārkārtīgi nelaimīgi, ir pilnīgi pamatotas, un šo patiesīgumu jau var pierādīt dokumentāriski.

Tomēr te jāšķir vispirms 2 lietas: politiskā un personīgā, resp. sabiedriskā un saimnieciskā apspiestība. Šķiet, ka mūsu tautiešu dziļumenē vissmagāk izjūt šo pēdējo apspiestību. Tiem ir uzspiesta tāda sociāla un saimnieciska iekārta, kas tiem ir līdz sirds dziļumiem pretīga, kas neatļauj tiem ražot un veidot savu dzīvi ,kā tie grib, bet ierobežo katru viņu sīkāko soli ar absurdu ierobežojumu un reglamentāciju tiklu, un — pāri visam — tie vienmēr jūtas baigi ekspluātēti, izdzīti kā senāk vergi un vienmēr smagi personīgi apdraudēti. Šķiet, ka tieši šie apstākļi cilvēkus Latvijā visvairāk nospiež un dara nelaimīgus, — bet te tad konstatēsim, ka tā nav nekāda īpatnēja latviešu nelaime, bet ir kopēja visām tautām, kas sten un vaid fanātiskā komūnisma jūgā: pat šī krievi Krievijā cieš gluži līdzīgi. Šķiet pat, ka vitālā apspiestība, t. i., nespēja dzīvot, uzturēt un sevi apģērbt, Latvijā ir mazāka kā Krievijā, no kurienes vēl turpina plūst ļaudis uz „labo zemi" — uz Latviju.

Katrā ziņā saimnieciskai apspiestībai Latvijā īsti nav nepieciešama loģiska sakara ar tās neatkarības zaudēšanu. Tas, kas tika proklamēts prieks 40 gadiem, bija politiskā neatkarība, savas valsts nodibināšana. Latvijai būtu varējusi palikt politiska neatkarība, ļaužu masas varētu tomēr būt saimnieciski apspiestas un ekspluatētas un arī bez personīgas drošības, proti, gadījumā, ja komūnisms būtu Latvijā nodibinājies neatkarīgi no ārējas varmācības, kas gan, kā mēs zinām, par laimi bija neiespējami.

Saprotams, arī politiskā Latvijas brīvība ir milzīgos apmēros sakropļota, bet absolūti iznīcināta tā tomēr nav, — zināmas necilas pašpārvaldīšanas iespējas tomēr ir palikušas, lai gan arī te, bez šaubām, svešie kungi iejaucas katru brīdi. Visumā tomēr varbūt varētu teikt, ka, ja saimnieciskā un personīgā apspiestība tagad Latvijā ir nesalīdzināmi smagāka kā vistumšākos baronu un carisma laikos, tad politiskās tiesības, vismaz teorijā, ir drusku lielākas kā tai laikā, kad latvieši ir sapņot nevarēja pat par tādiem nožēlojamiem „salmu ministriem", kādi tagad ir Latvijā.

Ja saimnieciskās rīcības iespējas un personīgā drošība tagad Latvijā būtu līdzīgas kā vecos laikos, tad šķiet, ka lielākā tautas masa ne tālu nebūtu tik neapmierināta ,kā tā ir tagad, jo arī agrāk tā nebija tik asi neapmierināta. Arī te, svešumā, mūsu vairumam vēl nav nekādas politiskas tiesības, un arī tiem, kam tās ir, nav nekādas iespējas lemt par savas dzīves iekārtošanu latviskā veidā, bet par spīti tam šis vairums allaž šķiet itin apmierināts, bieži dzīvo visai jautri, nereti pat pārāk jautri . . .

Nebūtu tāpēc jābrīnās, ja kāds rezolūts latviešu politiskās brīvības prasītājs, atļaudamies sev drusku cinisku izteiksmi, varbūt teiktu, ka tas ir labi, ka latviešiem Latvijā iet saimnieciski grūti: tas liek tiem dedzīgāk ilgoties pēc pilnīgas politiskas brīvības, lai, iegūstot to, grozītu arī saimnieciskos un personīgos apstākļus. Citādi tie varētu kļūt līdzīgi tiem daudziem latviešiem ārpus Latvijas, kuriem saimnieciski iet teicami, bet kas ir aizmirsuši ilgoties pēc Latvijas politiskās brīvības.

Mūsu bilancē mums tatad galvenais ir konstatēt, ka dažā 18. novembra radītās politiskās brīvības, vismaz tās idejas un princips, nav iznīcināti. Ja boļševiki tiešām godīgi reālizētu savu famozo konstitūciju, kas paredz arī izstāšanās tiesības no Padomju Savienības, tad stāvoklis mums nebūtu tik ļauns: tad, eventuāli, pat latviešu komūnisti, kad tiem būtu apnikusi krievu pātaga, varētu pie gadījuma reālizēt šīs atdalīšanās tiesības. Bet boļševiki, saprotams, ir nedomā pildīt pat šī savus likumus un konstitūcijas. Bet mums tomēr ir svarīgs pats princips, — un te nu jāsaka, ka principā Latvijas resp. Latvijas valsts tiesības vienmēr vēl pastāv, un teorētiski ir pat pašu boļševiku atzītas, — kaut vai ar minēto atdalīšanās tiesību klauzulu, kas, ja tiešām tiktu ievērota, varētu katru brīdi atdot atkal Latvijai neatkarīgas valsts stāvokli. Un tas ir ļoti svarīgi.

Boļševiku vara nekādā ziņā nav mūžīga, ir zīmēs, ka tā jau sāk irt, kā es to vēlāk mēģināšu pierādīt, — un tad Latvija vairs nebūs jārada kā 1918. gadā gandrīz no it nekā, bet īsti pietiks noņemt tikai tos žņaugus un slogus, kas to nospieduši zemē, pietiks pārvērst tikai praksē to, kas jau pastāv teorijā. Mūsu bilancē mēs tātad varam ierakstīt to milzīgo kreditu, ka tas, kas priekš 40 gadiem tika panākts, vēl tagad ir potenciāli dzīvs, un tas var stipri atvieglot Latvijas atjaunošanos, salīdzinot ar apstākļiem 1918. gadā.

(Turpinājums sekos)

PA SKUJU TAKU

25. janvāra vakarā 50 gadu vecumā pēkšņi miris Antons Strods. Aizlūgumu par mirušo noturēja prāvests B. Kokins Sv. Miķeļa katedrālē, no kurienes nelaiķi 28. janvārī arī izvadīja uz katoļu kapiem Toronto ziemeļos. Bija pulcējies kupls pavadītāju skaits ,lai nestu pēdējās ardievas aizgājējam. Vainagus Toronto latviešu katoļu vienības vārdā nolika P. Zvīdris, Mednieku un makšķernieku kluba vārdā — L. Ozoliņš, velot nelaikim sirsnīgus atvadu vārdus. A. Strods atstāj sievu un 4 bērnus, divus dēlus, 21 un 7 gadus vecus, divas meitas — 16 un 13 gadu.

A. Strods ilgāku laiku slimoja ar trombozi, bet pēdējā laikā bija atveselojies. Tomēr pēkšņi sestdienas vakarā viņš atkal saslimis un ceļā uz slimnīcu miris.

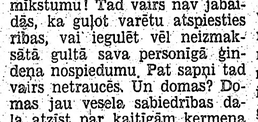

VAI NAV LIELISKI?

Mūsu cienījamais līdzstrādnieks Mr. K. no ASV atsūtījis mums ļoti vērtīgu rakstu ieteikdams to izlietot par ievadrakstu vai vismaz ievietot laikraksta 1. lpp.. Atzīstot ,ka Mr. K. idejas tiešām nav zemē metamas, ievietojam rakstu vēl redzamākā vietā, lai nevienam tas nepaslīdētu garām nepamanīts. Lūk, te viņš ir!

„Noklausījušies kāda cienījama runātāja ieteikumu gulēt uz ceļa un gaidīt pavasari, līdzīgi kā to darījis krievu ģenerālis Kutuzovs Napoleona kara laikā, arī mēs savā kolonijā vienojāmies, ka gulēšana šai neganto cīņu laikmetā starp rietumiem un austrumiem ir „vienīgais pareizais līdzeklis", kā izsargāties no nemierīgām domām, satraukumiem, un, kas zina, varbūt pat no „pamašām", kas piesitas visiem tiem, kas daudz rūpējas un domā." — „Kas guļ, tas negrēko", jau tālā pagātnē atzina gudrie senlatvieši, kad vēl pretinieki ar vālēm kāvās. Mums ,kas dzīvojam atombumbu laikmetā un baudām civilizācijas pašus suligākos, augļus, jāiet soli . . . Ko? Soli? Veseliem simtiem soļu tālāk par pagājušiem laikiem, par gudrajiem senlatviešiem, tālāk par Kutuzova gulēšanu uz ceļa muguras. Ceļa gan mums sen vairs nav, un viens otrs pat vairs nemaz nezina, kas tas ceļis tāds īsti ir. Bet tas lai netraucē mūsu gulēšanas nodoma tālākvirzīšanu. Bet kam tad gultas? Dažam pat divas un trīs un divāns piedevām. Re, kur izeja: ja nav ceļa, gulēsim gultā! Pirms lišanas zem segas, cieši jāapņemas aizmigt tik dziļi ,ka nekādi pērkondārdi nespētu to atmodināt. Tā visātrāk miesa pieņemsies apaļumā un mīkstumā .Un tad, — kur tas lielais prieks un saldā tikšme, kad jūti, ka tavi ķermeņa mīkstumi saplūst ar spilvenu mīkstumu! Tad vairs nav jābaidēs, ka guļot varētu atspiesties ribas, vai iegulēt vēl neizmaksātā gultā sava personīgā ģindeņa nospiedumu. Pat sapņi tad vairs netraucēs. Un domas? Domas jau vesela sabiedrības daļa atzīst par kaitīgām ķermeņa labklājībai un miesīgām grēkām. Ja vien gulēšanu izdodas izkārtot tā, kā paredzēts, tad jau mēs savā gulēšanas kampaņā būtu tikuši krietnu gabaļu uz priekšu un varētu sākt domāt par Vispasaules Latviešu Gulētāju Apvienības dibināšanu. Te gan tūdaļ jāpiezīmē, ka daudziem gulēšanā iesaistītiem vēl nav rezerves gultu. Tas nekavējoties jānovērš. Kā gan var paredzēt, kas var notikt, ja iegulētā gulta pēkšņi salūst? Var pat uznākt rūpes un bezmiegs par jaunas pirkšanu! Labāk iegādāties rezerves gultu jau laikus ,kad vecā vēl nečīkst. Tad nevienam vairs nebūs jālauza galva, kur sagaidīt savu pēdējo stundiņu: gultā. Tikai gultā. Kur tad citur? . . . Tā gulēdams un taukos pieņemdamies, ikviens sevi visā pilnībā varēs „saglabāt Latvijai",ja vien Latvijai viņa mirstīgās atliekas, mironkauli vai krematorijas pelni kādreiz būs vajadzīgi. Bet līdz tam laikam gulēsim saldi un nejūtīgi!

Vai nav lieliski?!. **Mr. K.**

☆

Kā stāsta hamiltonieši, Hamiltonas pilsētas centru apdraud straudi, kas milzīgos baros apmetas Gore parka kokos, un tad kā lietus nāk uz cilvēku galvām tīri svaigs mēslojums... Bet — katram savs krusts jānes, un tā Hamiltonas pilsēta ar šiem strazdiem cīnās jau vairākus gadus. Šogad tam laikam pienāks gals. Pilsētas galva ierosinājis kokus parkā nocirst un to vietā stādīt jaunus, mazākus, kur strazdiem nebūtu vietas uzmesties. Tomēr pilsētas tēvi nav devuši tam savu piekrišanu. Nolemts, ka koku zarus Gore parkā pamatīgi apzāģēs, lai pasargātu pilsoņus no strazdu briesmām.

Tas tā ar kokiem un strazdiem, — bet ko lai saka nabaga latviešu sabiedriski censoņi, kam kādreiz kollēgas tīri baltu ziepjūdeni šļāc acīs — par strazdiņiem nemaz nerunājot? Tur nelīdz ne pilsētas veči, ne zāģis.

„ARDIEVU, SLEPKAVA!"

Šādiem vārdiem U.S. News and World Report galvenais redaktors Dāvids Lorencs iesāk savu š. g. 30. janvāra izdevumā publicēto ievadrakstu, atvadīdamies no Padomju Savienības premjēra pirmā vietnieka Mikojana.

Lorencs ir viens no Savienoto Valstu regulāri pretkomūnistiskiem ievadrakstniekiem, kas katru nedēļu, atskaitot vienīgi tādus gadījumus, kad jācīnās iekšpolitikā — atrod pietiekamu vielu ,lai iekostu komūnistiem un visiem tiem, kas ar komūnistiem sastrādā. Savā 30. janvāra ievadā Lorencs raksta:

„Anastas Mikojans nebija oficiāli aicināts apmeklēt Sav. Valstis. Viņš pieprasīja iebraukšanas vīzu, lai viesotos Padomju sūtniecībā Vašingtonā. Bet tai pašā laikā viņa brauciens bija šīki izplānots padomju valdības manevrs, lai noskaidrotu, vai amerikāņu tauta, ar savu pārliecinošo nostāju pret republikāņiem pēdējās Kongresa vēlēšanās ar to pašu noliegusi arī prezidenta Eizenhauera vadību starptautiskos jautājumos. Ja tas tā būtu bijis, tad Padomju Savienība, mēģinot iedzīt kīli starp amerikāņu tautu un valdību, varētu cerēt saskatīt panākumus savai kampaņai — izspiest sabiedrotos no Berlīnes, līdz ar to panākot jaunu uzvaru aukstajā karā.

Kāds demokrātu senātors turpretī apliecināja Mikojanam, ka pasaules politikas jautājumos Sav. Valstu Kongresā valda pilnīga vienotība.

Mikojanu uzņēma rūpnieki un daži arodbiedrību vadītāji; tauta visumā pret viņu izturējās ar zināmu cieņu. Viņam bija garas sarunas ar prezidentu un ārlietu ministru. Par viņu rakstīja laikrakstos, viņš runāja radiofonā un viņu filmēja televīzijā.

Bet, kamēr oficiālās personas bija pret Mikojanu sikumaini pieklājīgas, jo nebija citas izejas, var tikai pabrīnīties, ka amerikāņu prese izrādījās tik bezgala nevēriga atmaskot īsto Mikojanu. Tikai šur tur parādījās atsevišķi ievadraksti, kuros bija parādīts īstais Mikojans, no kura rokām līst ungāru patriotu asinis.

New Bedford Standart-Times izdevējs Bāsils Trūvers", tālāk raksta redaktors Lorencs, „par šo situāciju bija tā sašutis, ka viņš nopirka sludinājumu telpu vairākos (Sav. Valstu) austrumu laikrakstos, kuros no jauna iespieda savu ievadrakstu vākšanu vēža apkarošanas biedrības vajadzībām.

tā ievadrakstā Brūvers sīki apraksta Ungārijas brīvības cīņas un Mikojana viltnieka lomu piekrāpjot ungāru brīvības cīnītāju vadību — vēlāk tos noslepkavojot. Nobeigumā Brūvers vēl uzsver, ka Mikojana izlikšanās par padomju labdarības sūtni ir apvainojums amerikāņu tautai. Amerikāņu naudinieku un amatpersonu glaudīšanās ap šo Makiavelli briesmoni var beigties vienīgi ar traģēdiju." Redaktors Lorencs no savas puses vēl aizrāda, ka visus Brūvera ievadrakstā minētos faktus apstiprinājusi Sav. Valstu ārlietu ministrija.

Sava ievadraksta nobeigumā Dāvids Lorencs izrāda izbrīnu par pārmetumiem amerikāņu presē, kādus nācās saņemt pret-Mikojana demonstrantu grupām: „Vai tad patiesi varētu būt, ka mums vēl nepietiek pieņādījumu Padomju Savienības valdības neuzticamībai? Prezidents Eizenhauers gan nekavējās Kongresu brīdināt, ka pēc Mikojana atbraukšanas:

„Mēs esam mācījušies rūgto patiesību, ka starptautiskie līgumi, ko mēs no laika gala esam ieskatījuši par svētiem, komūnistu doktrīna un prakse ieskata vienīgi par nenozīmīgiem papīra gabaliņiem."

Tādēļ mēs neavram uzticēties padomju valdībai. Tādēļ mums jāturpina būt apbruņotiem līdz zobiem.

Atceroties Ungārijas traģēdiju, mēs sakam mūsu aizbraukušajam „viesim" Mikojanam: „Ardievu, slepkava!"

Jauns pasaules rekords iglidošanā

Las Vegas pilsētā, ASV, divi atvaļināti armijas lidotāji šinīs dienās pārspēja pastāvošo rekordu iglidošanā, nolidojot bez nolaišanās 50 dienas. Abi lidotāji — Roberts Timms un Džons Kuks ir gaisā kopš 1958. gada 4. decembra un domā gaisā palikt vismaz 60 dienu, tādējādi pārspējot pastāvošo rekordu, kāds tika uzstādīts pagājušā rudenī. Lidmašīnas benzīna tanks tiek uzpildīts gaisā. Lidojumu abi veic ar labo nolūku, lai veicinātu un popularizētu līdzekļu vākšanu vēža apkarošanas biedrības vajadzībām.

KO BRITI REDZĒJUŠI PADOMJU SAVIENĪBĀ

Padomju Krievija britiem vēl arvien liekas „brīnumu zeme", kas nebeidz valdzināt viņu prātus. Dažādas delegācijas viena pēc otras ir apmeklējušas Padomju „paradīzi." Savus iespaidus avīzēs aprakstījuši vairāki britu intelligences pārstāvji.

ANGĻU UNIVERSITĀTES LEKTORS

Kads krievu valodas britu universitātes lektors apgalvo, ka viņam un viņa ceļa biedriem bijusi pilnīga kustības brīvība — bez sekotājiem un novērotājiem (par ko gan ir jāšaubās!). Viņi arī varējuši pilnīgi brīvi sarunāties ar krieviem. Jau pirmajā vakarā Ļeņingradā britus uz ielas ielenkusi jauniešu grupa un veselas trīs stundas (no plkst. 9 vakarā līdz pusnaktij) viņiem bijis jāatbild uz visdažādākiem jautājumiem: par algām ,dzīves standartu, abstrakto mākslu, Tuvo Austrumu jautājumu u. c. Policija neesot ne mazākā mērā interesējusies par šo jaužu pulciņu uz ielas. Britu lektors slavē arī policistu pieklājību un laipnību sarunā ar viņu.

Lasot par šīm „brīvajām sarunām", gribētos tikai skeptiski piebilst, ka krievi ir ļoti labi aktieri un viņiem ir plaša pieredze jau pagātnē „Potjomkina sādžu" organizēšanā.

Britu lektors stāsta, ka visās sarunās esot izpaudusies krievu lielā „miera griba": vārds „miers" bijis „ne tikai visur uz plakātiem ,bet arī uz visu cilvēku lūpām."

Viņš tomēr nav ceļojis gluži aizvērtām acīm un ir novērojis arī vienu otru negātīvu parādību Padomju paradīzē. Piemēram, Maskavā, Kazaņas stacijas priekšā simtj zemnieku pavadījuši nakti (varbūt arī vairākas naktis) uz ielas, gaidot uz vilcienu. Krievi paši to iekatījuši par gluži dabisku, normālu parādību.

Šis brits arī atzīstas, ka viņam nav izdevies iepazīties ar krievu mājas dzīvi, jo krievi neaicinot ārzemniekus viņus apmeklēt mājā. Viņš ir lasījis sludinājumu, kurā piedāvā izīrēšanai ne dzīvokļa, bet istabas daļu. **Krievi protestējuši, kad viņš gribējis fotografēt dzīvokļus, ierīkotus . . . agrākajā baznīcā.**

Briti redzējuši dažus kolchozus Maskavas tuvumā, starp citiem arī vienu, kas pēc Padomju datiem, ražošanā esot jau sasniedzis ASV līmeni. Sacensība ar Savienotajām Valstīm saimnieciskās sfairā esot tagadējās Krievijas „idee fixe", kas atspoguļojoties visur.

Ekskursanti redzējuši pie veikaliem rindas — „kā Anglijā pirmajā laikā pēc kara". Viņus pārsteigušas apģērbu un apavu augstās cenas. Padomju strādniekam uzvalks maksājot vairāku mēnešu algu, turpretim britu strādnieks varot nopirkt 2 labus uzvalkus par viena mēneša algu un bez tam vēl šo to citu. Maskavā cilvēki gribējuši pirkt par pārspilēti augstu cenu no ekskursantiem lietus mēteļus, saules brilles, nailona kreklus, zeķes u. c.

Krievi paši atzinušies, ka viņiem esot vēl maz kultūras („narod u nas malo kuļturnij'). Valdība cīnoties par kultūras līmeņa pacelšanu ar grāmatu, avīžu rakstu un pat karikatūru palīdzību. Starp šim nolūkam publicēto grāmatu virsrakstiem duļras acīs daži, piemēram „Uzvešanās sabiedrībā", V. I. Ļeņina dzīve — piemērs jaunatnei", „Ģimene un laulība" u. c. Šīs grāmatas krievi pērkot ar lielu interesi. Valdība cīnoties pret dzeršanu un Padomju aristokratijas jaunās pauudzes uzdzīves kāri (starp citu — „vodkas" cena esot stipri pacelta pēdējos gados).

Skolās britu lektors ir redzējis ar bildēm un saukļiem grezнotās pionieņu telpas un atzīmē, ka Staļina portrets esot vēl arvien bieži sastopams. Kāda jauna sieviete viņam esot teikusi: „Kaut arī mēs redzam Staļina kļūdas, tomēr viņa vieta ir vēl arvien mūsu sirdīs."

Nepatīkamu iespaidu radījusi pionieņu organizācijas cenšanās spaidu kārtā ietekmēt biedrus, kuriem mācībās vājākas sekmes, karikējot tos sienas avizē un lietojot pat savdabīgu ostrakismu, piemēram, kādam zēnam ,kuŗš pārāk jūsmojot par peldēšanas sportu, liktas vairākas sliktas atzīmes.

Britus ārkārtīgi pārsteigušas grāmatu zemās cenas un caurmēra pilsoņa lasīšanas kāre. Gandrīz katrs krievs ,ar kuru viņi runājuši, bijis lasījis tulkojumā Galsvortija, Kronina, Vellsa, Šova, Dreisera ,Sinklera u. c. darbus un paznis šos rakstniekus pat labāk nekā daudzi no britu ceļotāju grupas. Liekas, ka šai ziņā nevajadzētu sevišķi apbrīnot krievus. Ikviens ārzemnieks, kas ir dzīvojis ilgāku laiku Britanijā, būs novērojis, ka sveštautieši pazist moderno angļu literatūru labāk nekā paši briti, jo britu caurmēra pilsonis maz interesējas par daiļliteratūru. Tai pašā laikā krieviem bijuši sveši Alberta Šveicera — un pat komponista Stravinska vārdi!

Sava ceļojuma apraksta noslēgumā britu lektors konstatē, ka krievu jaunatne esot vienā ziņā pārāka par Rietumu jaunatni: tai esot apbrīnojama ticība nākotnei un pienākuma apziņa — palīdzēt celt valsti. Šis konstatējums tiešām nav glaimojošs Rietumu jaunatnei!

ANGĻU SKOLOTĀJA

Kāda britu skolotāju grupas dalībniece novērojusi, ka Padomju Krievijā visi lutina bērnus — ir ģimene, ir valsts. Visur un vienmēr tiekot pasvītrots, ka bērni ir Padomju Krievijas nākotne. Maskavas apakšzemes dzelzceļā neviens nepieceļoties, lai atdotu savu vietu vecai sievietei, bet darot to, lai nosēdinātu savā vietā bērnu. Bērni esot labi apģērbti: tie izskatoties kā „miljonāru bērni", salīdzinot ar savām slikti tērptajām mātēm. Britu skolotāja slavē krievu bērnu dārzus, kur bērni pavadot 12 stundu dienā „īstā pasaku valstībā", salīdzinot ar saspiestajiem un trūcīgajiem mājas apstākļiem (9 kv. metri uz personas). Tur neesot nekādu garlaicīgu piespiedu nodarbību bērniem: bērni pavadot laiku Puškina pasaku, tautas dziesmu un deju pasaulē. Britu ekskursanti atzīmē arī veikalu „Bērnu pasaule" Maskavā — ar visdažādākām rotaļlietām un atrakcijām bērniem, neizslēdzot pat Pētenhofas parka strūklaku atveidojumu miniatūrā. — Ne pārāk atzinīgi britu skolotāja izsakās par Padomju Krievijas skolām, kuŗās bērni sākot mācības 7 gadu vecumā. Telpu trūkuma dēļ katrā skolas ēkā mācības notiekot vairākās maiņās. Trūkstot piemērotu telpu vingrošanai un sportam — un laborātorijām.

Gorkijā (agr. Nižnijnovgorodā) britu skolotāja ir redzējusi 9 kilometrus garu „bērnu dzelzceļu", kuŗu vasarā apkalpojuši bērni.

Minētā skolotāja apmeklējusi angļu valodas stundas dažādās skolās un konstatē, ka tās bijušas veidotas visas pēc viena šablona un pēc novecojušām metodēm, — vienmuļīgas, garlaicīgas, bet bērni esot tomēr uzmanīgi sekojuši darbam un bijuši disciplinēti. Krievu skolotāji arī stāstījuši, kādi lidzekļi ir viņu rīcībā ,lai disciplinētu bērnus. Interesanti, ka starp tiem nav minēts miesas sods, kuŗu vēl lieto britu skolās.

Protams, britu skolotājiem ir dūries acīs arī fakts, ka sporta nodarbības neietelp stundu plānā, un bērni var nodarboties ar sportu tikai ārpus kārtējo stundu laika.

Skolotāji stāsta arī, ka Padomju Krievijā esot valodu skolotāju pārprodukcijā, bet trūkstot skolotāju matēmatiskos prieškmetos, jo esot daudz izdevīgāk būt par inženieri nekā mācit skolā matēmatiku. Viņi min algu starpību: skolotāja alga pēc 15 gadu prakses — 1400-līdz 1500 rubļu mēnesī, bet inženiera — 2000 rubļu. Skolotāja pensija — 600 rubļu mēnesi, inženiera — 1000 līdz 1200 rubļu. Skolotāji negribot strādāt. Pad.

(Nobeigums 8. lpp.)

Savienotas VALSTIS

FILADELFIJĀ

0 Filadelfijas Brīvo latvju biedrība Dr. N. Viksniņa vadībā rīko svētdien, 15. februārī N. Lazdiņa priekšlasījumu par tautu pašnotekšanos Padomju Savienībā. Pēc referāta diskusijas. Sākums pulksten 17.00.

0 Filadelfijas latviešu korporāciju kopas rikotais kultūras vakars 24. janvārī izvērtās par patiešām jauku sarikojumu, pat ar zināmu kultūrvēsturisku nozīmi. Ar īsu, kodolīgu uzrunu vakaru atklāja kopas seniors H. Grauss. Par visa sarīkojuma „naglu", kļuva Jonasa Miesnieka jaunais stāsts, ko nolasīja pats autors. Šai stāstā — Uldenaga milestība, — vērpjot aizrautīgas milestības pavedienu, tēlota latviešu un lībiešu sadzīve tālos senlaikos un pirmās sadzīsmes ar ienācējiem sakšiem, simboliskā kārtā ar to attēlojot abu tautu likteņus.

Vakaram īpašu mirdzumu piešķīra vīru dubultkvartets, brīvmākslinieka J. Ūdra vadībā, un operas soliste Rita Dzilna-Zaprauska, iepriecinot klausītājus ar teicami saliedietām dziesmām. Īpaši te atzīmējama J. Vītola „No Kurzemes bērniņš biju" savdabīgā salikumā solo balsij ar viru balsu pavadījumu. Jauki skanēja arī citas dziesmas. Vakars bija diezgan labi apmeklēts. K.

GRAND RAPIDI (MICH.)

0 Olga Kerode dāvinājusi Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzei altāra trauku pārklāju un sedziņu, ko pati darinājusi. Draudzes valde, padome, dāmu komiteja un mācītājs izteikuši O. Kerodei sirsnīgu pateicību. Jaunieši, kas vēlas iesvētīties šinī gadā, lūgti pieteikties pie draudzes māc. Kr. Hermaņa līdz 1. martam.

0 Eduards Dinvalds no Kalamazū kārto ienākumu nodokļa lietas Grand Rapidos katru piektdien, no plkst. 5.30 — 8.30 vakarā Latviešu biedrības telpās, 342 Bridge ielā.

0 Kā zināms, amerikāņu protestantu baznīcas NCC (National Council of Churches) vadība grib sagatavot „miermīlīgu Amerikas kapitulāciju komūnismam", uz ko norāda tā saucamā Klivlendas konferencē pieņemtā rezolūcija. Latviešu ev.-lut. Vienības draudze, kas ietelp ULCA sinodē, nolēmusi protestēt pret šādu rīcību, lai aizkavētu „Peaceful Change" iedzīvināšanu. Padome sastādījusi attiecīgu memorandu, kas šinīs dienās izsūtīts vairāk kā 500 eksemplāros. Protesta rakstu paredzēts izsūtīt vēl apm. 2.000 eks. amerikāņu baptistu, metodistu un luterāņu draudzēm.

0 Gada maiņā un janvāŗa mēneša pirmajā pusē Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut draudze saņēmusi samērā bagātīgas naudas veltes dažādām vajadzībām un mērķiem. Baznīcas Vēstīm kopsummā saziedots $14.-, žurnālam Bitīte $7.-, Baznīcas virsvaldei $3.- arhibīskapam $25.-, Stipendiju fondam $26,50, Nekustama īpašuma fondam $302,-. Pēdējam lielāko ziedojumu $20,- nodevis V. Ostrovs, bet pa $10,- T. Jansons, P. Sināts, E. Apša, A. Zušmanis, A. Purviņš, J. Veinbergs, K. Puriņš un A. Zelmenis.

0 Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudze par ziedojumiem Fareles vecajiem laudīm, saņēmusi no tiem sekojošu pateicības rakstu: „Sirsnīgi pateicamies draudzes valdei, mācītājam un visiem draudzes locekļiem. Šoreiz šis dāvanas mūs sevišķi aizkustināja, jo tik kuplā skaitā mēs vairs Ziemassvētkus nekad nesvinēsim, jo mūsu mīļni likvidēs un mūs sadalīs mazākās grupās. Mēs lūdzam Dievu, lai Viņš jūs svētī un pasargā." Pateicības rakstu parakstījuši draudzes kasieris R. Sloss un sekretārs V. Robežnieks.

0 Mirdza Cimdiņa ar dēliem Jāni un Ansi pārcēlusies dzīvot uz Filadelfiju, Pensilvēniju. M. Cimdiņa brašo dēlu prombūtni visvairāk izjutīs Grand Rapidu jaunieši, jo tie bija čakli līdzgaitnieki viņu dzīvē un pasākumos. V. Z.

INDIĀNĀPOLE

0 DV apvienība savā gadskārtējā biedru sapulcē

SPALVAS BRUŅINIEKU PARĀDE BOSTONĀ

Preses balli un rakstnieku pēcpusdienu Bostonā Amerikas Balss pārraida uz Latviju

Trešo ASV latviešu Preses balli bostonieši aizdejoja Džona Henkoda debeskrāpī 24. janvārī, gan spožāki un jautrāki, bet ar mazāku pašu rakstnieku, dzejnieku un prēses darbinieku piedalīšanos. Bez bostoniešiem bija ieradušies vēl tikai 5 spalvas bruņinieki no Ņujorkas, bet Bostonas laikraksta Amerikas Vēstnesis redakcija neieradās nemaz.

Amerikas Balss mikrofonu priekšā Preses balli atklāja frakā tērpies preses biedrības priekšnieks Jānis Porietis ar tradicionālo sveicienu preses draugiem. Tad balles vadību pārņēma arī frakotais režisors Valfrīds Streips, kas noskandēja redaktora Erika Raistera sacerēto jautro prologu. Rakstnieku un žurnālistu parādes gājiens zālē šogad izpalika, bet preses polonēzē Jāņa Porieša un deju skolotājas Iraīdas Jansones vadībā piedalījās gandrīz visi balles viesi.

Mākslinieciskā daļā vīru dubultkvartets Tēvija Jāņa Ansberga vadībā dziedāja un pianistes māsas Ingrida un Karīna Gūtberga atskaņoja noskaņu mūziku. Ņujorkas viesis Alfrēds Vilnis dziedāja dažas dziesmas franču gaisotnē, bet Valfrīds Streips — dziesmu par cilvēka mūžu ar tautas dziesmu piedziedājumiem, kuŗus dziedāja visi balles viesi.

Deju prieks mijās ar laimestu izlozi. Galvenais laimests bija Fr. Milta glezna Saules pukes. Gleznu laimēja inž. kim. E. Rasmanis. Otro laimestu — H. Rudzīša smalko dzērienu un augļu grozu laimēja Trimdas draudzes jaunatnes pulciņa priekšnieks Andris Pētersons. Trešo laimestu — dzīvu preses pili laimēja Preses balles rīcības komitejas locekle Elza Plūme.

Ap pusnakti iznāca balles avize Preses Pile, kuŗas pirmo eksemplāru zelta iespiedumā vairāksolīšanā par $11.00 nosolīja vīru dubultkvarteta Tēvija priekšnieks R. Skujiņš. Visu Preses balles norisi Amerikas Balss uzņēma skaņu lentā, un vairāki filmēja arī kino filmā. Balles atlikums nāks par labu trūcīgo rakstnieku Palīdzības fondam.

Otrā dienā DV namā notika rakstnieku pēcpusdiena, kuŗu ievadīja seniors Jānis Porietis. Nikoljs Kalniņš lasīja skici par kāda laulātā pāra gājienu mājās no Preses balles Bostonā. Šī rakstnieka, jaunatnes drauga, humors Bostonā ir iemīļots un gaidīts. Marija Urnēžus apdzejoja Ievas atdzimšanu, Neatmināto sievieti. Mūžīgā Mākona autors Linards Tauns patika klausītājiem ar saviem nepārstājiem pantiem par dzimtenes ābolu Veselauskas ābeļu dzimtenes dzejā. Mēs abi esam iekrituši renstelē ar skatu uz leju." Neatbraukušā dzejnieka Gunāra Saliņa dzejoļus (vienu veltītu Linardam Taunam) skandēja jaunā aktrise Rasma Birzgale. Par Taunu Šaliņš dzejo: „Tu radīts no tās pašas vielas, kā Čaks." Dzidra Zeberiņa lasīja Ziemassvētku stāstu par kādu zēnu, kas meklē Ziemassvētku veciti cilvēku sirdīs un to atrod kādas burleskas dziedātājas sirdī.

Veclatviešu dzejnieks Fricis Freidenfelds, kas uzticīgi tagad turas jauno latviešu dzejnieku pulkā, savos pantos apjūsmoja Ameriku: „Es priecāšos, ka mani bērnu bērni cels Ameriku lielāku un labāku." Zenta Liepa, rāma un dzintarzeltaina, ved klausītāju atpakaļ uz Latviju; „Es meklēju smiltīs senā dzintara atdusas vietu." Feļetonists Pičs Pirtnieks (Jānis Mikelsons) lasīja fragmentu Poga no romāna Svārki. Seskukāja meklē savu pazudušo pogu un beigās nāk pie atziņas: „Ir cilvēki, kas visu mūžu nodzīvo bez vienas skrūves un nomirst ar lauru vainagu galvā." Kā pēdējais autors uzstājās Alfrēds Vilnis ar fantaziju par vienā laikā uz mēnesi izsautajām amerikāņu un krievu raķetēm, kuŗu vadītāji abi ir latvieši, kas sastopas, izkāpjot uz mēneša. Rožu ziedi un visai pamazās klausītāju saimes aplausi bija balva astoņiem autoriem.

Uz redzēšanos nākamajā Preses ballē un rakstnieku dienā!

V. L.

LATVIEŠU LIETIŠĶĀ MĀKSLA

Vērtīgs Latviešu daiļamatnieku savienības izdevums ASV

Trimdā daiļamatniecība kļuvusi par mūsu kultūras dzīves neatņemamu sastāvdaļu. Ap mūsu tautiešu patiešām mākslinieciskajiem un techniski augstvērtīgajiem izstrādājumiem allaž priecīnām savas acis dažādās skatēs, rotājam ar tiem savus dzīvokļus, un izmantojam šos darbus arī kā sava veida cīnas ieroci un mūsu lietišķās kultūras propagandas līdzekli. Piem., Milvokos, gadskārtējā Nāciju festivālā (Folk Fair) var allaž vērot, cik lielu interesi mūsu daiļamatnieku izstrādājumiem veltī dažādu citu tautību skatītāji. Ja viņi paši savām acīm redz skaistu šķivi, jauku kalumu sudrabā, košu audumu, tad nav vairs daudz jārunā un jāstāsta, lai pārliecinātu, ka mēs esam tauta ar augstu kultūru un līdzvērtīgs loceklis daudzu citu tautu saimē. Tā mūsu daiļamatnieku izstrādājumi ir jāvērtē arī no šī aspekta.

Latviešu daiļamatnieku savienība ASV izdevusi krāsnu attēlu kopojumu „Latviešu lietišķā māksla, ko sakārtojis A. Sildegs ar O. Grīnu. Izdevumam prof. A. Annusa ievads un A. Dzērvītes pārskats par latviešu daiļamatniecību. Seko dauzdas lappuses krāsņu daiļamatniecības izstrādājumu attēlu, kas apliecina, ka rādītajos darbos amatniecība jau ir pārvērtusies — mākslā. Pāris pēdējās lappusēs redzamas mūsu daiļamatnieku dzīves un darba ainas, un pievienots arī daiļamatnieku saraksts (varēja būt arī adreses). Arī šis izdevums ir ļoti noderīgs dāvināšanai un rādīšanai cittautiešiem. Tādēļ tam varēja būt arī īss paskaidrojošs teksts angļu valodā. Tā trūkums izdevuma vērtību tomēr nemazina. Galvenais ir rūpīgi izraudzītie labāko un raksturīgāko darbu attēli.

Izdevums ar piesūtīšanu maksā tikai $1,15, un to var pasūtināt pie O. Grīna, Wesfield, Indiana, U.S.A.

R. Č.

Sarkanie smiekli

Maskavas universitātes profesors stāsta saviem studentiem par starpplanētu lidojumiem: „Drīz pienāks laiks, kad mēs varēsim ceļot uz Marsu, Venus un citām planētām. Vai ir kādi jautājumi?"

Kāds students pacēl roku un jautā: „Kad mēs varēsim ceļot uz Vini?"

FILMU PASAULĒ

Pirms 4 gadiem Kalifornijā kāda tiesas prāva satrauca visu pasauli — Bārbarai Grēmai ASV augstākā tiesa piesprieda nāves sodu gāzes kamerā par kādas atraitnes nogalināšanu. Lai gan tiesa atzina Grēmu par vainīgu, tomēr daudziem likās, ka tiek notiesāta nevainīga persona. Saprotams, šis gadījums paliks mistērija uz visiem laikiem. Holivūdai tomēr patiesi notikumu vēlreiz apskatīt — šoreiz filmā „I want to Live" (Es gribu dzīvot) ar Susanu Heivardi galvenajā lomā. Katrā ziņā saturs nav morālisks, bet aktieŗu pūles to iedzīvināt no jauna ir vainagojušās panākumiem. Īpaši Heivardes sniegums ir pārliecinošs: pilns dinamikas un drāmatiskā kāpinājuma. Filmu patlaban izrāda „Carlton" teātrī.

☆

Sākot ar pagājušo nedēļu Toronto „Hyland" teātrī (pie Yonge un St. Clair) var skatīt filmu „The Horse's Mouth" (Zirga mute) ar angļu aktieri Aleku Guinesu primārā lomā. Šī ir patikama komēdija, kuŗu apskatīt katram prieks.

☆

Slavenais Holivūdas filmu producents Sesils B. De Mille, ar kuŗa vārdu saistās tādas ievērojamas filmas kā Desmit baušļi, Neiekaŗojamie, Krusta zīme un Samsons un Dalila, novēlējis multi - miljonus savai meitai De Millei - Harperei, nevis atraitnei Konstancei, kuŗai ir 85 gadi. Viņa ir invalide, un šinī gadījumā paliek bez jebkāda materiāla atbalsta.

☆

Ava Gārdnere, Gregorijs Peks un Freds Astērs šogad ieguvuši lielu uzturēšies Melburnā (Austrālijā), kur filmēs Stenlija Krēmera jauno filmu „Jūrmalā". Filmas darbība noris pēc atomkaŗa, kad visa pasaule, atskaitot Austrāliju, jau izniīcināta, un arī pēdējai neattuŗami tuvojas radioaktīvo putekļu mākonis.

A. K.

TE NU BIJA!

Varētu domāt, ka Latvijā ar Padomju varas svētību viss ir vislabākā kārtībā — bet nekā! Savas nebūšanas mākslas dzīvē atklāj laikraksts Literatūra un Māksla rakstā „Mākslinieku savienībā apspriež kritiķu darbu".

Minētais laikraksts raksta: Latvijas Padomju mākslinieku savienības valdes paplašinātā sēdē apsprieda republikas mākslas vēsturnieku un kritiķu darbu. Pārskatu par pašreizējo stāvokli mākslā, zinātnē un kritikā sniedza valdes priekšsēdētāja vietnieks M. Ivanovs. Referents konstatēja, ka daudzās jomās mākslas vēsturnieku darbs nav bijis pietiekami aktīvs (Kā tas varēja gadīties?) Vāji tiek plānots mākslas zinātnieku sekcijas darbs (Te nu bija! Kritizēt ir vienmēr vieglāk kā plānot), jo tā atrāvusies no pārējām radošām sekcijām. (Nezin, kādēļ?) Pašiem mākslas vēsturniekiem un kritiķiem lielāka vērība jāveltī savas profesionālās un idejiskās kvalifikācijas celšanai. (Taisnība, ar diletantiem nevar mākslu celt). Vistuvākā laikā jāpasāk latviešu mākslas vēstures problēmu apspriešana (Tikai tagad?), jo dienas kārtībā ir latviešu mākslas vēstures grāmatas sastādīšana. Šai sakarā no jauna paceļas jautājums par spēcīga zinātniska centra izveidošanu mākslas vēsturē pētīšanai mūsu republikā, visabāk Zinātņu akadēmijas ietvaros. (Ko nu tur tik daudz pētīs, ka tagad jau ir svarīgākas lietas, ko pētīt, kā, piem., kas notiek uz mēness un aiz tā) I. Kreituse asi kritizēja Politisko zināšanu un zinātņu popularizēšanas biedrības vājo darbību mākslas propagandēšanā. (Labai mākslai propagandas nevajag — tikai šādai tādai. Laba māksla jau ir nerakstīta propaganda pati par sevi).

LATVIEŠU KAŖAVĪRA CIŅA 1. UN 2. PASAULES KAŖĀ PAR LATVIJAS BRĪVĪBU

Kā jau mūsu laikr. ziņots, DV KV bija izsludinājusi konkursu latviešu jaunatnei par tematu „Latviešu kaŗavīru cīņas 1. un 2. pasaules kaŗā par Latvijas brīvību."

Diemžēl, bija iesūtīts tikai viens darbs. Vēlāk sarunās ar latviešu skolu skolotājiem un vecākiem noskaidrojās, ka lielai daļai skolēnu šis temats izrādījies par smagu.

DV KV, atveŗot aploksni ar pseudonimu „Laimdota", lasīja konkursa rakstam pievienotās ziņas: „Esmu 13 gadus veca, 7. klases latviešu skolas un 1. ģimnazijas klases skolniece kanadiešu skolā, Ināra Zariņa." DV KV valde, iepazinusies ar Ināras Zariņas apceŗējumu, centīgajai meitenei kā atzinību piešķīra $25,-.

1914. gada vasarā, kad iesākās Pirmais pasaules kaŗš, daudzi latvieši — gan kareivji, gan instruktori un virsnieki — dienēja krievu armijā.

Lielākais vairums latviešu kaŗavīru atradās tanīs krievu armijas pulkos, kas cīnījās Austrumprūsijā. Dažās vienībās bija 80 proc. latviešu. Šie pulki cīnījās ļoti varoņīgi, bet visa slava tika daudzināta par labu krieviem. Latviešu kaŗavīri netika pieminēti. Jaunmobilizētie latviešu kareivji tika sūtīti kaujās, kas noritēja Prūsijas un Krievijas robežas joslā, Latvijas tuvumā.

Latviešu politiķi — ar Krievijas Valsts domē ievēlētajiem J. Goldmani un J. Zālīti priekšgalā — nevarēja vienaldzīgi noklausīties ziņojumos, kur frontē līst tik daudz latviešu asiņu. Viņi saprata, ka tagad pienācis īstais laiks lauzt Baltijas vācu muižniecības varu, no kā tik daudz ir cietusi latviešu tauta.

Abi mūsu latvieši, Krievijas valstsdomnieki — Jānis Goldmanis un Jānis Zālītis — atzina par nepieciešamu noorganizēt Krievijas armijas sastāvā nacionālas latviešu vienības.

Minētie domnieki un citi latviešu politiķi vienprātīgi nolēma: „Tagad vai nekad." Arī rakstnieks Rainis teica — ja šo laiku nogulēs, tad nebūs jāgul simts, bet tūkstoš gadu. —

Pieprasot latviešu vienību organizēšanas atļauju, Krievijas Valsts domē tam pretojās Baltijas vācu muižniecības domnieki, bet, jau zinot latviešu varonību cīņā pret vāciešiem, krievu valdība deva atļauju.

Tai pašā dienā Rīgā un Pēterburgā tika publicēts uzsaukums: „Pulcējieties zem latviešu karogiem!" Kādā citā uzsaukumā bija teikts: „Kurzemnieki! kuŗiem jau arkli rūsē tēvu tīrumos, un vidzemnieki! kas vēl izkaptis cilājat, — uz priekšu! ar latviešu karogu par Latvijas nākotni!"

Kaujas frontē jau bija Kurzemē. Vēl pirms lielāko latviešu bataljonu dibināšanas divas latviešu darba rotas bija atsitušas vācus no Jelgavas. Šī latviešu varoņiba vēl vairāk pastiprināja krievu armijas vadības labās domas par latviešu vienību vajadzību. Latviešu kaŗaviriem tika dots pasaulē pazīstamais izveicīgu kaŗavīru nosaukums: „strēlnieks".

Pēc daudzām varoņīgām kaujām pienāca 1916. g. visiem mums daudz dzirdētās Ziemassvētku kaujas. Mūsu strēlnieki pārrāva neparasti stipri nocietinātās vācu pozicijas. Fronte bija atvērta.

Vāciešiem kaujas ar latviešu vienībām izrādījās tik bīstamas, ka tiem no rietumu frontes vajadzēja pārsviest uz šo fronti divas divīzijas. Ar to tie radīja ievērojamus atvieglojumus rietumu frontes sabiedrotiem. Kāds beļģu dzejnieks rakstīja:

„Un mēs pie Verdenas, Izēras klausāmies,
Elpa pat klust, kā Latvijas ozoli
Tie locīties neprot, tik lūzt."

Kāds italiešu laikraksts lieliem burtiem, pāri visai lapas pusei, rakstīja:

„Ko vērts ir tāds latviešu strēlnieks?" — un atbilde:

„Latviešu strēlnieks ir tik daudz vērts —

Cik viņš pats zeltu sver."

Kad pēc visām cīņām un daudzām grūtībām, pēc lielā kaŗa beigām Latvijas delegāts Z. Meierovics nonāca Anglijā, lai prasītu Latvijas brīvvalsts atzīšanu, viņam stāvokli atvieglināja latviešu strēlnieku slava par varoņigajām cīņām: Latvijas vārdu strēlnieki jau bija darījuši zināmu pasaulei.

Latvijas valsts pamats bija likts ar strēlnieku bataljonu nodibināšanu, un Latvijas brīvvalsts vārds tika apstiprināts ar viņu neatlaidīgajām cīņām.

Pēc Latvijas neatkarīgās brīvvalsts pasludināšanas 1918. g. 18. novembrī Latvijas zeme vēl nebija brīva no svešiniekiem, kas tikoja pēc latviešu zemes un laupījumiem.

Latvijas zemes atbrīvošana no svešām bandām sākās 1919. g. Tā iesākās ar pulkveža Oskara Kalpaka bataljonu rietumos — Kurzemē, un ar plkv. Zemitāna brīvprātīgajiem — ziemeļos. Kalpakieši atbrīvoja Kurzemi, ziemeļnieki sakāva melno bruņinieku pie Cēsīm, un abas armijas Rīgā apvienojās, tā radās pirmais latvijas kaŗaspēks, kas 1920. gadā mūsu zemi galīgi atbrīvoja no sarkanā terora, un ar to iesākās brīvās Latvijas ziedu laiks.

Tikai 22 gadi bija lemts latvju tautai padzīvot savā brīvajā tēvu zemē — mīļajā Latvijā. 1940. gadā iesākās 2. pasaules kaŗš.

Latvijas zemi pāršalca kaŗa vētras. Latvieši izšķīrās iet kopā plecu pie pleca ar vācu kareivjiem kopējā cīņā pret pasaules ienaidnieku — komūnismu.

Kā Pirmajā pasaules kaŗā latviešu strēlnieki, tā Otrā — latviešu leģionāri izpelnījās atzinību. Tie ieguva cieņu no vāciešiem un briesmīgu niknumu un lāstus no krieviem.

Kā strēlnieku varoņu un Golgātas ceļi bija Tīreļpurvs un Nāves sala, tā leģionāriem bija Volchovas purvi un Kurzemes cietoksnis, kur tie vairākus mēnešus atturēja krievu lavīnu no iegāšanās Latvijā, dodot laiku evakuācijai kā latviešu bēgļiem, tā arī vācu armijas daļām.

Frontei nonākot Latvijas zemē, izveidojās tā saucamais Kurzemes cietoksnis, ko krievi nebija spējīgi ieņemt līdz kaŗa beigām — kapitulācijai. Kā cīņas spara piemērs Kurzemē mināma kauja, kad tikai vienā svarīgā kaujas sektorā krievi bija raidījuši 38 divīzijas, kas ar smagiem zaudējumiem lielus panākumus neguva.

Interesantus un reizē sāpīgus faktus par mūsu leģionāru ērkšķu ceļu lai lasām aprakstus par to jau vairākās izdotajās grāmatās.

Kā latviešu strēlnieku zvaigžņu pulki un dvēseļu putenis, tā latviešu leģionāri ieiet kaŗa varoņu un patriotu leģendās. Kā strēlniekiem, tā arī leģionāriem sirds pukstējā tikai brīvajai Latvijai. Viņu izlietās asinis nav veltas. Ar tām ir ierakstīts Latvijas vārds brīvās pasaules vēstures lapās. Viņi mira, lai mēs dzīvotu.

Darīsim visu, ko vien spējam, nepaliksim savu pateicību parādā tiem cīnītājiem, kas stāvējuši sardzē par brīvo Latviju. Lai mūžīga pieminа krituša-jiem un gods vēl dzīvi palikušajiem cīnītājiem.

Augsim Latvijai! Dievs, svētī Latviju!

Jānis Cirulis

JĀZEPS VĪTOLS

NO ATMIŅU KRĀJUMA „MŪ

KĀ LATVIEŠI IEŅĒMA DETMOLDU

Detmolda, Vestfāles - Lippes galvaspilsēta un firstu rezidence atrodas apmēram pusceļā no Hanoveras uz Bilefeldu Teutoburgas kalnāja pakājē. No augstāka kalnu paugura paceļas Lielā Hermaņa pieminekļa ar draudīgi izstieptu šķēpu labajā rokā. Tas celts leģendārās Teutoburgas kaujas piemiņai un ir visu detmoldiešu svētdienas svētceļojuma vieta. Ir diezgan ko pakāpties, lai tiktu augšā!

Kad 1945. g. februāŗa vidū Detmoldā ieradās no Berlīnes sabumbotās latvieši „Leitštelles" darbinieki ar saglābto latviešu bēgļu kartotēku, pilsēta bija kaŗa darbības neskarta — te vēl nebija nomesta neviena bumba. Ja detmoldiešus nemocītu maizes un aizdara trūkums, ikviens varētu justies kā labajos miera laikos. Uz šejieni pat nebija atkliduši Austrumvācijas bēgļi, un latviešu pulciņš bija pirmais, kas vietējiem atnesa aculiecinieku ziņas un stāstus par elles negaisiem Berlīnē. Detmoldieši joprojām vēl droši ticēja vācu uzvarai un Hitlera apsolītajiem brīnumieročiem, un heilēja vadoni veikalos, iestādēs un uz ielas. Par veco vācisko Guten Tag, ko vispieŗažāk lietoja Berlīnē, te viegli varēja nonākt policijas iecirkni un vēl sliktākās vietās. Tāpat vietējie ticēja ,ka Detmoldu nebumbos, jo par to viņus Hermaņa zīmē aizlūdzot princis Bernhards, karalienes Julianas vīrs un Lippes valdnieku nama piederīgais, kas kaŗa laikā kalpoja britu aviācijā. Un tiešām — katru dienu pāri pilsētai, sacelot gan nelabas trauksmes, peldēja milzīgas angļu-amerikāņu bumbvedēju formācijas, bet uz Detmoldu no tām nekrita neviena nāves ola, kaut gan no Paderbornas un Bilefeldas puses bieži vien nāca graujošu detonāciju atbalsis.

Tāpēc liels bija pārsteigums, kad tieši pašā Pūpolsvētdienas priekšvakarā kāda lidmašīna nometa trīs nelielas bumbeles pilsētas vienīgās dzelzceļa stacijas tuvumā sagraujot kādu ēku, bet citādi nekādu lielāku postu nepadarot. Vācieši pulkiem vien saskrēja raudzīties, lamāja, vaimanāja un šausmināja, ikviens sirdī priecādamies, ka tai neļaimes vietā nav atradusies viņa māja. Mēs, kas bijām redzējuši Berlīnes drupu kalnus un pārdzīvojuši 3. februāŗa lieluzlidojumu, par ikdienas bumbošanām nemaz nerunājot, sevi lepnīgi smīnējām par detmoldiešu izbailēm, taču uz prinča Bernharda lūgšanām arī nekādas lielās cerības nelikām.

Mūsu laudis, pagulē dienas salmu cisās kāda sabiedriskā nam jām kopskaitā 50 NSV un birģermeista bu pamazām iekār ģimenēs, cits ērtāk, c bet visi kaut kā iztika Man ar dziedātāja Karlsones - Kukaine izdevās dabūt lielisk zimmer" Dr. H. San kur, kā Dieva ausī, visus savus Vāczemes latviešiem Detmold lielo zināšanu nebija, neatšķīra mūsu Le Lapplandes, bet, tā pi" runāja puslīdz l tad abas puses varēj gluži labi.

Visgrūtāk mums vi ar pārtiku — no L paķertā sviesta pika taukums jau Berlīnē sis, un te nu, badu klīdām pa visām pēc bezkuponu „Star runkuļu zupas. Te n būt pat zivis, nedz gardumu — jūŗas g sauktās mušeles, kas tas, garšoja lieliski, apnicīgo kāju un k vārījumu. Vienā vi tūliņ steidzāmies uz tur ar sikām pārmu tas pats. Nelabi kļūs bet toreiz jāēd vie

Kad ar kādas dr gādīgas kartotēkas starpniecību tiku pi dienām viņas saimn nieka meistara g Šancs bija nabag ceptie kartupeļi ar trusīša cisku toreiz bāk par visu, ko p vēlāk esmu ēdis. vēdera prieki n Saimnieks teica, ejot uz belģām, u vēl ilgi vilkties, — likšot pašam. Dra teica, ka blēdis vie dzējusi pagrabā pi tus pilnus ar „V Bet es, muļķis, vie domājos piesolīt v markas.

Tā nu mēs visi kām savas dzīvība jām pa ceļam saj ku, arvienu piera jaunas latviešu b kas toreiz bija izsv plašo vācu zemi. daudz, un tas bij kais, jo vienmēr par tukšo vēderu, kuŗai pa jokam a viņai pēdējā laikā lietām, gluži noska ta:: „Ko nu! Jūs tagad slevietes vie kai sviestmaizi! U — Ko lai dara, jo

GIRTS SALNAIS

SIPOL
ORCHI

(195. turpinājums)

Pie pēdējās atziņas Mets šaubīgi pavēroļa Dillasu. Pārāk sajūsminājušies, viņi ar Kēti bi darījuši kļūdu, tādā steigā apčēlodami Dagu Di Dažas dienas padauzījis galvu pret sienu un paska saulē pa dzelzs režģu starpu, Dags būtu skaidrāk i tis, ko nozīmē skandalēt cienījamā sabiedrībā.

Tuvojoties mājām, Meta gārastāvoklis lieliski bojās, it sevišķi braucot cauri Oleandrijai un Aber kuŗas gatavojās „savas" skaistuma karalienēs go šanai. Viņi uz mirkli piestāja pie Vinnija un Lote minekļa, kur jau varens izbāzts bizonis, kādreiz v paša slavenā Bizoņu Bila šauts, ķēniķīgā mierā st uz augstām saslietnēm, un strādnieki patlaban sā ja tam mugurā plastikas jātnieci mardžoretes tēr

„Kāds skaistums," čukstēja pie sevis Dags D „Mana Kēte, — viņa to ir pelnījusi." Viņam ie mitrums plakstiņos. Viņa iztēlē pamazām veidojās na leģenda, kas pilnam aizstāja ainas ar guber kundzi galvenajā lomā. Tagad tā bija Kēte, un p voto vētraino jūtu atblāzma dvēselē desmitkārt stip sakņodamās īstos glāstos. Tā sagrāba Dagu un ajl ja līdz pilnīgam apmierinājumam.

„Skaisti, vai ne?" drusku trausli ieskanējās M la balss. „Jūs redzat šo panākumu, Dillass. Jūs a ties manus plānus un iedomas. Tie sākuši īstenoti ir tā vieta, lai es jums atgādinātu vēlreiz: esiet ar un jūs negrimsit. Ja es nebūtu mudinājis, Kēte vai būtu spējusi uz reiz jūs atpestīt no justicija giem." Viņš draudzīgi pasmaidīja. „Ceru, ka esat stēts."

„Ā, jā," viņš nosēcās, būdams tik nelaimī iedomās redzēja sevi ar pārlauztu mugurkaulu,

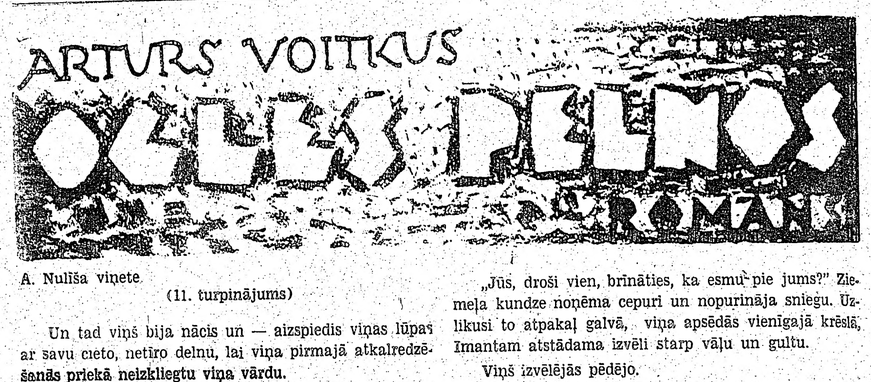

A. Nuliša viņete

(11. turpinājums)

Un tad viņš bija nācis un — aizspiedis viņas lūpas ar savu ciešo, netīro delnu, lai viņa pirmajā atkalredzēšanās priekā neizkliegtu viņa vārdu.

Kādreiz, armijai atkāpjoties, viņš kādās mājās bija skrējis tieši pāri puķu dobēm, jo nebija laika meklēt taku. Viņa zābaki bija ieminuši mikstajā, miklajā zemē puķu galvas, un ilgi koptais, sargātais, laistītais un glabātais skaistums bija vienā mirklī izpostīts.

Pirmajā stundā viņš bija iznīcinājis visu, ko Inta bija cerējusi.

Un tagad?

Kas palika pāri?

Viņš uztrūkās gultā sēdus.

Kas palika?

— Milestība.

Tā lielā neizprotamā vara, kas ir tikpat stipra kā dzīvības alkas; kas kādreiz liek samīt ziedus zem kājām, bet kas citreiz pat viscietākajām rokām piešķir mātes roku maigumu; kas liek sist un glāstīt, raudāt un smieties, gavilēt un sabrukt.

Milestība.

6.

„Hei!" no lejas stāva skanēja saimnieces balss, „Herr Grant!"

Imants atvēra durvis un izgāja kāpnēs. Jaunajā dzīvoklī viņš bija nodzīvojis jau veselu nedēļu, bet vēl vienmēr nevarēja aprast ar vācietes runas veidu. Viņa būtu labi derējusi par rotas virsseržantu, jo balss viņai bija skaļa, spalga un savas pavēles īrniekiem viņa izkliedza īsiem, aprautiem, bet ļoti noteiktiem un skaidriem teikumiem.

„Ciemiņš!"

Nācēja bija Ziemeļa kundze, un Imants pārsteigumā pat nepatapa pienācīgi padot labdienu — ko Ziemeļa kundze meklēja pie viņa? Viņš to bija redzējis vienīgu reizi, un arī tad tikai pāris minūšu.

„Jūs, droši vien, brīnāties, ka esmu pie jums?" Ziemeļa kundze noņēma cepuri un nopurināja sniegu. Uzlikusi to atpakaļ galvā, viņa apsēdās vienīgajā krēslā, Imantam atstādama izvēli starp vāļu un gultu.

Viņš izvēlējās pēdējo.

„Taisnību sakot — jā. Ar ko varu jums pakalpot?"

„Jūs pazīstat manu vīru?" viņas acis aptekāja telpas vistālākos kaktus, un tad atgriezās pie Imanta.

„Drusku. Tikai kopš atbraukšanas."

„Vai varu jums uzticēties?"

Imants apmulsa. Ko šī sieviete no viņa gribēja? Ķelputs vienu vakaru, stāstot par vietējo sabiedrību, bija pieminējis arī Ziemeļa kundzi, pie tam ļaudams saprast, ka pēc viņa domām no Ziemeļa kundzes daudz gudrības nevarēja sagaidīt.

— Citādi nekas, tikai drusku bizdings; sevišķi kopš Pūpols pazuda. Tam savā laikā skrēja pakaļ — kā suns pēdas dzīdams, bet nu, kad vairs nav, kam kapiju vārīt, staigā apkārt, par dzīvi žēlodamās.

Ķelputa raksturojums vareja būt pārspīlēts, bet zināmi novērotāja dotumi Ķelputam bija nenoliedzami.

„Atkarājas no tā, ko man gribat uzticēt."

„Man vajag jūsu palīdzības. Mans vīrs mani liek izsekot."

Viņa apklusa un vēlreiz aplaida skatu istabai, strauji piecēlās un piegāja pie loga. Lāgā pa to nepaskatījusies, viņa atgriezās atpakaļ pret Imantu un pazīņoja ļoti lietišķā balsī:

„Aizgāja. Kā pamanija mani, tā pazuda aiz stura."

„Kas aizgāja?" Imants neizpratnē skatījās savā viesņā — tāda lieta viņam gadījās pirmoreiz.

„Novērotājs. Sekotājs."

„Vai jūs kundze, nepārskatāties?" Imants sāka skaisties. Vai Ziemelis savu sievu lika vai nelika novērot, viņam bija vienalga. Ko viņa nāca un ienesa lieku nemieru viņa paša problēmām bagātajā dzīvē?

„Nē. Nepārskatos. Kurp vien eju, ko vien daru — visur redzu viņa roku. Visur viņš jauc manu darbu. Es gribēju sākt strādāt un pieteicos darbā. Un nekā. Mani noraidīja."

„Bet tā taču nevar būt jūsu vīra vaina," Imants nesaprata.

„Kā vaina tad tā lai būtu? Viņš bija aizrakstījis, lai mani nepieņem."

„Jūsu vīrs, tātad nevēlējās, ka jūs strādājat?"

„Kā jūs runājat! Kā viņš varēja nevēlēties, lai strādāju, ja pat nezināja, ka gribu to darīt!"

„Bet tad taču vēl neiespējamāki ka viņš būtu licis jums kādus šķēršļus ceļā!"

„Tad jūs nepazīstat manu vīru. Tas cilvēks ir uz visu spējīgs, lai tikai mani pazudinātu."

„Kāpēc jūs to stāstāt tieši man? Mēs taču gandrīz nemaz nepazīstamies?"

Ziemeļa kundze pasmaidīja.

„Tā jūs domājat. Bet es par jums esmu ievākusi izziņu. Es jūs pazīstu labi. Labāk nekā domājat."

„Tā?" Imants mēģināja slēpt apmulsumu; Ziemeļa kundzes atzīšanās viņu neiepriecināja. „Un kāpēc jūs domājat, ka jums varu līdzēt?"

„Jums ar manu vīru kopīga mīļākā."

Imants piepēši nespēja novaldīt balsi:

„Man, Ziemeļa kundze, nekādas mīļākās nav. Par jūsu vīru nezinu, bet par sevi zinu skaidri."

„Es jums, Granta kungs, minēšu tikai vienu vārdu, un tad gribu dzirdēt, ko jūs teiksit: Straumēna kundze!" Ziemele, kā uzvarēdama, iesaņus paskatījās Imantā. „Nu? Vai man ir vai nav taisnība?"

Imants pasmaidīja.

„Nezinu, kundze, jūsu informācijas avotus, bet droši varu teikt gan to, ka neesmu Straumēna kundzes mīļākais."

„Bet mans vīrs ir!" Ziemele pēkšņi sāka raudāt un atkrita krēslā. „Mans vīrs ir! Viņš ir! Viņš ir!"

Imants neveikli samīņājās — tāda iznākuma viņš nebija gaidījis.

„Bet kundze, es jūs lūdzu — — — kundze, nomierinieties . . ." viņš neveikli un apjucis mudināja, pats juzdams, ka balss pašreiz skanēja muļķīgi un nepārliecinoši, „un pat ja tā būtu — kāpēc jūs domājat, ka viņš jūs liek izspiegot vai pat liek šķēršļus darba dabūšanai?"

Ziemeļa kundze pārtrauca raudas.

„Jūs to nesaprotat?"

„Tiešām nesaprotu," Imants godīgi atzinās, „pie labākās gribas nespēju saprast."

Ziemeļa kundzes balsī bija dziļš rūgtums un neslēpta nicināšana: „Kaunieties! — Lai piespiestu mani padoties. Lai piespiestu mani atsacīties no mana nodoma. Lai panāktu to pašu, ko jūs tagad gribat panākt."

Ziemeļa kundzes noslēpumainiba Imantu sāka ziņkārot.

„Jā?" Un kā jūs zināt, ko es gribu panākt?"

„Hahaha!" Ziemele sāka skaļi smieties. „Hahaha! Vai jūs ziņāt, kur viņa dzīvo?"

„Kāda viņa?"

„Straumēna kundze. — Kā jūs, vīrieši, gan vienmēr, kad par viņu runā, pēkšņi iziekaties, ka nekā vairs ne zināt, ne saprotat!"

„Nezinu."

„Tā jau domāju," Ziemeļa kundze palocija galvu, „tā jau domāju. — Bet tas viņu neglābs. Nedomājiet, ka neuzzināšu, kur viņa dzīvo. Es to uzzināšu, un tas būs viņas —"

Viņa pārtrauca, pati sevi kā nedarbos pieķērusi. Piecēlusies, viņa, māksloti saldi smaidīdama, sniedza Imantam roku.

„Paldies, Granta kungs, par izziņu. Klusēšana arī ir atbilde. Nu vismaz ziņu, kas mani draugi, kas ienaidnieki. Jūs varat man arī nelikt sekot — es viņiem tomēr izbēgšu. Un tas būs viņas —"

Un atkal viņa sevi pārtrauca, bet viņas balsī bija skaidri sadzirdami draudi.

„Kuŗas viņas?" Imants jautāja.

„Jūs nezināt? Ai, cik jūs naīvs! Cik jūs protat naīvs izrādīties!" Ziemeļa kundze runāja kā ar nerātnu bērnu, bet tad mainīja balsi: „Es runāju par Straumēna kundzi, Granta kungs. Par Strau-mē-na kundzi. Un vienu padomu es jums dodu — pazūdiet ar viņu. Tas ir vienīgais ceļš, kā jūs viņu varat glābt — pazūdiet!"

Imants vēlāk vairs lāgā neatcerējās, kā Ziemeļa kundze bija aizgājusi. Tai brīdī, kad viņa Intas vārdu izrunāja, katru balsienu īpaši atdalīdama, viņš saprata, ko visu laiku zemapziņā bija nojautis — viņš sarunājās ar garā vājo. Ziemeļa kundze bija acīmredzot sajukusi — un bīstama. Ziemeļa aiziešanā viņa vainoja Intu, un ja vien viņa uzzinās, kur Inta pašreiz atrodas, viņa būtu spējīga savus draudus arī izpildīt.

Vakarā viņš piezvanīja Ziemelim, bet tālrunī atbildēja Ziemeļa kundze. Aizspiedis degunu, lai balss būtu nepazīstamāka, Imants prasīja pēc Ziemeļa.

„Acumirkli. — Kas runā?"

„Abramovičs," viņam nekas labāks neienāca prātā.

„Kas, lūdzu?"

„Abramovičs," Imants atkārtoja.

„Uzgaidiet."

Pēc īsa brīža atsaucās Ziemelis.

(Turpinājums sekos)

1. UN 2. PASAULES AS BRĪVĪBU

si kon-
īru cī-
nās ar
ās, ka
lasīja
s veca,
ölniece
inusies
ā atzi-
stiprinā-
ības la-
vienību
avīriem
zistamais
saukums:
ām kau-
visiem
Ziemas-
strēlnieki
ri nocie-
Fronte
latviešu
k bīsta-
mu fron-
t uz šo
Ar to tie
tvieglo-
sabiedro-
dzējnieks
s, Izēras
ausāmies,
Latvijas
ozoli
k lūzt."
ksts lie-
sai lapas
latviešu
lde:
ir tik
sver."
n un dau-
ielā kara
egāts Z.
glijā, lai
lsts atzī-
atvieglī-
ku slava
m: Latvi-
u bija da-
nats bija
aļjonu no-
ijas brīv-
prināts ar
iņām.
īgās brīv-
1918. g.
zeme vēl
šiniekiem,
šu zemes
brīvošana
ākās 1919.
kveža Os-
nu rietu-

mos — Kurzemē, un ar plkv. Zemitāna brīvprātīgajiem — ziemeļos. Kalpakieši atbrīvoja Kurzemi, ziemeļnieki sakāva melno bruņinieku pie Cēsīm, un abas armijas Rīgā apvienojās, tā radās pirmais latvijas karaspēks, kas 1920. gadā mūsu zemi galīgi atbrīvoja no sarkanā terrora, un ar to iesākās brīvēs Latvijas ziedu laiks.

Tikai 22 gadi bija lemts latvju tautai padzīvot savā brīvajā tēvu zemē — mīļajā Latvijā. 1940. gadā iesākās 2. pasaules karš.

Latvijas zemi pāršalca kara vētras. Latvieši izšķirās iet kopā plecu pie pleca ar vācu karaspēka kopējā cīņā pret pasaules ienaidnieku — komunismu.

Kā Pirmajā pasaules karā latviešu strēlnieki, tā Otrā — latviešu leģionāri izpelnījās atzinību. Tie ieguva cieņu no vāciešiem un briesmīgu niknumu un lāstus no krieviem.

Kā strēlnieku varoņu un Golgātas ceļi bija Tīreļpurvs un Nāves sala, tā leģionāriem bija Volchovas purvi un Kurzemes cietoksnis, kur tie vairākus mēnešus atturēja krievu lavīnu no iegāšanās Latvijā, dodot laiku evakuācijai kā latviešu bēgļiem, tā arī vācu armijas daļām.

Frontei nonākot Latvijas zemē, izveidojās tā saucamais Kurzemes cietoksnis, ko krievi nebija spējīgi ieņemt līdz kara beigām — kapitulācijai. Kā cīņas spara piemērs Kurzemē minama kauja, kad tikai vienā svarīgā kaujas sektorā krievi bija raidījuši 38 divizijas, kas ar smagiem zaudējumiem lielus panākumus neguva.

Interesantus un reizē sāpīgus faktus par mūsu leģionāru ērkšķu ceļu lai lasām aprakstus par to jau vairākās izdotajās grāmatās.

Kā latviešu strēlnieku zvaigžņu pulki un dvēseļu putenis, tā latviešu leģionāri ieiet kara varoņu un patriotu leģendās. Kā strēlniekiem, tā arī leģionāriem sirds pukstējā tikai brīvajai Latvijai. Viņu izlietās asinis nav veltas. Ar tām ir ierakstīts Latvijas vārds brīvās pasaules vēstures lapās. Viņi mira, lai mēs dzīvotu.

Darīsim visu, ko vien spējam, nepaliksim savu pateicību parādā tiem cīnītājiem, kas stāvējuši sardzē par brīvo Latviju. Lai mūžīga piemiņa kritušajiem un gods vēl dzīvi palikušajiem cīnītājiem.

Augsim Latvijai! Dievs, svētī Latviju!

---

iespiestu mani atsacīties no mana nodoma,
to pašu, ko jūs tagad gribat panākt."
kundzes noslēpumainība Imantu sāka zin-

kā jūs zināt, ko es gribu panākt?"
!" Ziemele sāka skaļi smieties. „Hahaha!
t, kur viņa dzīvo?"
iņa?"
ēna kundze. — Kā jūs, vīrieši, gan vienmēr,
u runā, pēkšņi izliekaties, ka nekā vairs ne
rotat!"
"
domāju," Ziemeļa kundze palocīja galvu,
āju. — Bet tas viņu neglābs. Nedomājiet, ka
:ur viņa dzīvo. Es to uzzināšu, un tas būs

ārtrauca, pati sevi kā nedarbos pieķērusi.
viņa, māksloti saldi smaidīdama, sniedza
ku.
Granta kungs, par izziņu. Klusēšana arī
Nu vismaz ziņu, kas mani draugi, kas ie-
ūs varat man arī nelikt sekot — es viņiem
u. Un tas būs viņas —"
viņa sevi pārtrauca, bet viņas balsī bija
irdami draudi.
viņas?" Imants jautāja.
zināt? Ai, cik jūs naīvs! Cik jūs protat naīvs
Ziemeļa kundze runāja kā ar nerātnu bēr-
mainīja balsi: „Es runāju par Straumēna
nta kungs. Par Strau-mē-na kundzi. Un
nu es jums dodu — pazūdiet ar viņu. Tas ir
š, kā jūs viņu varat glābt — pazūdiet!"
vēlāk vairs lāgā neatcerējās, kā Ziemeļa
aizgājusi. Tai brīdī, kad viņa Intas vārdu
tru balsienu īpaši atdalīdama, viņš saprata,
u zemapziņā bija nojautis — viņš sarunājās
o. Ziemeļa kundze bija acīmredzot sajukusi
ma. Ziemeļa aiziešanā viņa vainoja Intu, un
a uzzinās, kur Inta pašreiz atrodas, viņa
a savus draudus arī izpildīt.
viņš piezvanīja Ziemelim, bet tālruni atbil-
ļa kundze. Aizspiedis degunu, lai balss būtu
āka, Imants prasīja pēc Ziemeļa.
rkli. — Kas runā?"
ovičs," viņam nekas labāks neienāca prātā.
ūdzu?"
ovičs," Imants atkārtoja.
iet."
briža atsaucās Ziemelis.

(Turpinājums sekos)

Jānis Cīrulis

JĀZEPS VĪTOLS DETMOLDĀ

NO ATMIŅU KRĀJUMA „MŪZIKANTA PIEZĪMES"

KĀ LATVIEŠI IEŅĒMA DETMOLDU

Detmolda, Vestfāles - Lippes galvaspilsēta un firstu rezidence atrodas apmēram pusceļā no Hanoveras uz Bīlefeldu Teutoburgas kalnāja pakājē. No augstāka kalnu paugura paceļas Lielā Hermaņa piemineklis ar draudīgi izsteptu šķēpu labajā rokā. Tas celts leģendārās Teutoburgas kaujas piemiņai un ir visu detmoldiešu svētdienas svētceļojuma vieta. Ir diezgan ko pakāpties, lai tiktu augšā!

Kad 1945. g. februāra vidū Detmoldā ieradās no Berlīnes sabumbotās latviešu „Leitštelles" darbinieki ar saglābto latviešu bēgļu kartotēku, pilsēta bija kara darbības neskarta — te vēl nebija nomesta neviena bumba. Ja detmoldiešus nemocītu maizes un aizdara trūkums, ikviens varētu justies kā labajos miera laikos. Uz šejieni pat nebija atklīduši Austrumvācijas bēgļi, un latviešu pulciņš bija pirmais, kas vietējiem atnesa aculiecinieku ziņas un stāstus par elles negaisiem Berlīnē. Detmoldieši joprojām vēl drošī ticēja vācu uzvarai un Hitlera apsolītajiem brīnumieročiem, un heilēja vadoņi veikalos, iestādēs un uz ielas. Par veco vācisko Guten Tag, ko visbiežāk lietoja Berlīnē, te viegli varēja nonākt policijas iecirknī un vēl slikākās vietās. Tāpat vietējie ticēja ,ka Detmoldu nebumbos, jo par to viņus Hermaņa zīmē aizlūdzot princis Bernhards, karalienes Julianas vīrs un Lippes valdnieku nama piederīgais, kas kara laikā kalpoja britu aviācijā. Un tiešām — katru dienu pāri pilsētai, sāceļot gan nelabas trauksmes, peldēja milzīgas angļu-amerikāņu bumbvedēju formācijas, bet uz Detmoldu no tām nekrita neviena nāves ola, kaut gan no Paderbornas un Bīlefeldas puses bieži vien nāca graujošu detonāciju atbalsis.

Tāpēc liels bija pārsteigums, kad tieši pašā Pūpolsvētdienas priekšvakarā kāda lidmašīna nometa trīs nelielas bumbeles pilsētas vienīgās dzelzceļa stacijas tuvumā sagraujot kādu ēku, bet citādi nekādu lielāku postu nepadarot. Vācieši pulkiem vien šaskrēja raudzīties, lamājās, vaimanāja un šausminājās, ikviens sirdī priecādamies, ka tai nelaimes vietā nav atradusies viņa māja. Mēs, kas bijām redzējuši Berlīnes drupu kaudzes un pārdzīvojuši 3. februāra lieluzlidojumu, par ikdienas bumbošanām nemaz nerunājot, sevī lepnīgi smīnējām par detmoldiešu izbailēm, taču uz prinča Bernharda lūgšanām arī nekādas lielās cerības nelikām.

Mūsu ļaudis, pagulējuši dažas dienas salmu cisās uz grīdas kāda sabiedriska nama zālē (blējām kopskaitā 50—60), ar NSV un birģermeistara palīdzību pamazām iekārtojās vācu ģimenēs, cits ērtāk, cits neērtāk, bet visi kaut kā iztika un satika. Man ar dziedātājas Elfridas Karlsones - Kukaines palīdzību izdevās dabūt lielisku „Herrenzimmer" Dr. H. Šanca ģimenē, kur, kā Dieva ausī, nodzīvoju visus savus Vāczemes gadus. Par latviešiem Detmoldā nekādu lielo zināšanu nebija, daudzi pat neatšķīra mūsu Lettlandi no Lapplandes, bet, tā kā visi „lapi" runāja puslīdz labi vāciski, tad abas puses varēja saprasties gluži labi.

Visgrūtāk mums visiem klājās ar pārtiku — no Latvijas līdz pakļertā sviesta pika vai cūkas taukums jau Berlīnē bija izkusis, un te nu, badu mānīdami, klīdām pa visām ēdamvietām pēc bezkuponu „štammiem" un runkuļu zupas. Te nevarēja dabūt pat zivis, nedz arī Berlīnes gardumu — jūras gliemežus, tā sauktās mušeles, kas, labi kapātas, garšoja lieliski, bet vienīgi apnicīgo kāju un kartupeļu sarīvējumu. Vienā vietā paēduši, tūliņ steidzāmies uz otru, bet tur ar sīkām pārmaiņām atkal tas pats. Nelabi kļūst atceroties, bet toreiz jāēd vien bija.

Kad ar kādas draudzīgas un gādīgas kartotēkas darbinieces starpniecību tiku pie 5 RM pusdienām viņas saimnieka sedlinieka meistara ģimenē (Dr. Šancs bija nabags), pasausi ceptie kartupeļi ar konservēta trusiša cisku toreiz garšoja labāk par visu, ko pirms tam un vēlāk esmu ēdis. Diemžēl, šie vēdera prieki nevilkās ilgi. Saimnieks teica, ka krājumi ejot uz beigām, un karš varot vēl ilgi vilkties, — nekas nepalikšot pašam. Draudzene vēlāk teica, ka blēdis vien esot, jo reizdzjusi pagrabā plauktu plauktus pilnus ar „Veka" burkām. Bet es, muļķis, vientiesībā neiedomājos piesolīt viņam otras 5 markas.

Ta nu mēs visi pusbadā vilkām savas dzīvības un kārtojām pa ceļam sajaukto kartotēku, arvienu pierakstīdami klāt jaunas latviešu bēgļu adreses, kas toreiz bija izsvaidīti pa visu plašo vācu zemi. Darba nebija daudz, un tas bija tas ļaunākais, jo vienmēr bija jādomā par tukšo vēderu. Kāda dāma, kuŗai pa jokam apjautājos, kā viņai pēdējā laikā iet ar mīlības lietām, gluži noskaitusies atcirta:: „Ko nu! Jūs, vīrieši, jau tagad sievietes vietā redzat tikai sviestmaizi! Un neko citu!" — Ko lai dara, ļoti pieticīgi toreiz bija kļuvuši tiklab vīri, kā jaunekļi!

Atrazdamies tālu no krievu briesmām, uzmanīgi sekojām stāvoklim rietumu frontē. Daudzi visā klusībā un slepeni pa naktīm klausījās angļu raidītājus un mazākā sabiedrībā pārcilāja situācijas, kādas varētu rasties angļiem - amerikāņiem ienākot Detmoldā. Vai pēdējie latviešus ieskatīs par draugiem vai ienaidniekiem. Kas notiks ar Latviju? Vai amerikāņi neliks krieviem izvākties? Rīgas apriņķa vecākais Eduards Zvaigzne par to bija tik drošs, ka Jāņos uzaicināja visus uz pusdienām M. Vērmanes dārzā. Amerikāņi domāja tomēr citādi, un Eduards šodien atrodas Indijā, bet mēs citi Kanadā vai Savienotajās Valstīs.

(Turpinājums sekos)

Arnolds Apse

CEDELGHIEMA

Skranda dzeloņdrātīs vējš pliviņājas,
Vārna skaudrā salā slaba galā brēc.
Asā sniegputenī maisos tinis kājas,
Rēgu pūlis velkas, badam novēlēts.

Barakās pie krāsnīm, kuŗām auksti pašām,
Drūmi savos krukos raugās kroņļu bars.
Pašu rokas nesilst vairs no vīnu dvašām,
Tikai krūtis spītīgs iekšēries vēl gars.

Kaktā vīrs, kas drudzī skata murgu ainu:
Maizes klaips uz galda smaržo brūns un maigs,
Bet pār izsalkušo ķepu asiņainu
Cēlis zvērs, kam draudīgs vārtu sarga vaigs.

LIELĀ DZIESMINIEKA JUBILEJA

Prof. Adolfam Ābelem 70 gadu

Daudz piedzīvojušais, daudz latviešu tautai devušais Blomes skolotāja dēls Ādolfs Ābele 24. janvārī atskatījās uz nodzīvotajiem 70 gadiem. Dzīvā atmiņā vēl tie laiki, kad ievērojamais konservātorijas mācības spēks un slavenā studentu koŗa „Dziesmuvara" diriģents, komponists prof. Ā. Ābele ar savu koŗi, populārizēdami latviešu dizesmu, dzied Igaunijā, Somijā, Zviedrijā, Norvēģijā, Dānijā un Lietuvā. Viņa komponētās dziesmas dzied solisti, koŗi un atskaņo orķestri. Savas trimdinieka dienas profesors pavada lielā klusībā, bet vēl nenogurstoši strādādams mūzikas laukā.

24. janvāŗa vakarā, jubilāra pašas mājā Kalamazū pilsētā, pulcējās viņa draugi, cienītāji, kā arī organizāciju un draudžu pārstāvji, viskuplāko pārstāvju pulku sastādot koŗa „Dziesmuvara" vadībai, no tuvienes un tāliņes. Pēc mācītāja J. Turka noturētā svētbrīža komponists J. Poruks īsā runā pastāstīja par jubilāra darbību, it sevišķi izceļot profesora pēdējā laika pētījumus modernās mūzikas druvā. Kā kopējie centieni, tā kopējās dzīves gaitas abus komponistus cieši saistījuši.

Apsveicēju rindu ievadīja Sv. Jāņa latviešu ev.-lut. draudzes pr-ks J. Ķinēns, kuŗam sekoja Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas pr-ce H. Turka, Kalamazū latviešu ev.-lut. draudzes pr-ks J. Gailis un šis draudzes dāmu komitejas pr-ce E. Birzniece. Abas draudzes jubilāram jo sevišķu pateicību izteica par lielo un neaizstājamo kalpošanu — kā abu draudžu ērģelniekam. Koŗa „Dziesmu Vairogs" pr-ks E. Šmits ,cildinot komponistu, izteica pateicību par latviešu dziesmu pūra piepildījumu. J. Grotēns sveica no Kalamazū latviešu b-bas, J. Grīnberga no Jaunatnes koŗas, V. Rinkuss no vīru ansambļa „Dzimtenes kokle", N. Plato, kas pārstāv „Dziesmuvaru" un bija mērojis vistālāko ceļu (no Ņujorkas), sveica visu dziesmuvariešu, Ņujorkas draudzes un koŗa un Ņujorkas dziesmu svētku rīcības komitejas vārdā, kā arī pasniedza dāvanu — radio un skaņu plašu atskaņotāju. E. Galdiņa, kas bija ieradusies no Toronto, sveicināja Kanadas dziesmuvariešu vārdā. Bija ieņākuši arī daudzi rakstveida apsveikumi un dāvanas, starp tām bija arī profesora Spekkes, prof. Lejiņa, J. Kadiļa, Jēruma, H. Pavasara, B. Skultes, K. Lietiņa, T. Keniņa un daudzu ASV **koŗu sveicieni. Jubilāra** nesen **iepirkto** māju bagāti greznoja ziedu kalni. Pēc vairāku stundu viesošanās, apsveicēji izšķirās, iepriecināti par profesora labo veselību un dzīves spraigumu, kas izpaudās viņa pateicībā.

Bokis.

LATVIJAS AMERIKĀ

pārstāvis

ST. KATARĪNĒS

H. Greble, 85 Maple St.,

St. Catharines, Ont.,

kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

„Mūzika Meksikā" ... sauc**cas referāts, kuŗu nolasīja ievē**jamais mūzikas kritiķis **Dr. Otto Mayer - Sena pagājušo ce**turtdien Toronto Karaliskā **konservātorijā.**

© Ņujorkas teātŗa kritiķu nopeltā luga „The World of Suzie Wang" paršeiz gūst visiabakos **panākumus Brodvejā, atskaitot Hammeršteina jauno mūzikālo** rēviju „Flower Drum Song".

© Angļu slavenais aktieris Džons Gilgads par savām Sekspīra solo izrādēm $36.000, kurpretī Kanadā panākumi bija samērā vāji.

© BBC ziņo, ka Anglijā pēdējos gados televizijas aparātu skaits pieaudzis no 19 milj. uz 24,5 miljoniem.

© Vokāli briljantu izrādi piedzīvoja ņujorkieši 27. janvāŗa vakarā Karnegī Hallē, slavenā dziedātāja Maria Meneghini Kallas dziedāja Imogenu Bellini operā „Il Pirata". Šis bija nepatikams atgādinājums Metropolitēna operas direktoram Rūdolfam Bingam, kas domā, ka ņujorkieši var iztikt bez Kallas. Kritiķi paredz, ka R. Bings būs spiests mainīt savus uzskatus, un saistīt primadonnu Metropolitēna operā nākošai sezonai.

© Aizvaditajās latviešu jaunatnes dienās Melburnā (Austrālijā) labus panākumus guvis 13 g. v. vijolnieks Ēriks Kļaviņš. Pianistes Zanes Volkovas tēvs E. Volkovs pareģoja: „Tu, puikiņ, savu maizīti nākotnē pelnīsi ar vijoles spēli".

© No visām apdraudētām zemēm lielākie bēgļu viļņi atplūduši uz ASV. Tā arī šo zemi sasniedzis Korejas bēgļu vilnis. Daudzi korejieši apstājušies Čikāgā, kur vislabākās darba izredzes. Gluži kā starp mums, tā arī viņu vidū ir augstvērtīgi mākslinieki, ko var teikt par tiem diviem mākslinieciem, kuŗu gleznu izstādi atklāja svētdien, 25. janvārī Hull House Bemedikta gleznu galerijā. Izstādīti 47 darbi. Tie ar savu īpašo tvērienu lielā mērā atšķiras no eiropiešu darbiem.

© Marlons Brando nodomājis šķirties no savas skaistās sievas Annas Kašfi. Viņš pats atzinis, ka nav laulības dzīvei piemērots un pēdējā laikā caurām naktīm nav nācis mājās, bet visu savu brīvo laiku pavadījis pa klubiem un restorāniem. Anna Kašfi ir jauktene — viņas māte ir angliete, bet tēvs — indietis. Viņiem ir arī dēls Kristjāns - Dēvis, kuŗa uzņēmumus Marlons Brando neatlaujot publicēt.

Bīstamākais ierocis

Londonas „News Chronicle" ziņo, ka angļu zinātniekiem izdevies pagatavot botulīna toksīnu tik spēcīgā koncentrācijā, ka ar vienu mārciņu pietiktu, lai virs zemes izmicinātu visu dzīvību — cilvēkus, dzīvniekus un augus. Angļi, kas augšminēto indi ieskata par pašreiz bīstamāko ieroci pasaulē, paskaidro, ka ar tās gatavošanu nodarbojas jau vairākas valstis.

JAUNUMI KANADAS MŪZIKAS DZĪVĒ

© No 11. jūlija līdz 15. augustam Vankuverā notiks otrs internacionālais mūzikas festivāls, kuŗā piedalīsies izcilā vācu dziedātāja Elizabete Švarckopa, spāņu deju trupa „Vargas Ballet Espanol" 14 dejotāju sastāvā un zviedru liriskais tenors Ernsts Hefligers. Festivāļa uzvedīs arī vienu klasiskā laikmeta operu, Gluka „Orfeju", bet tai pašā laikā pirmatskaņojumu piedzīvos Darius Milhauda čello sonāta, kuŗu šis ievērojamais franču komponists speciāli komponējis šim gadījumam.

© Tā kā Toronto ir samērā daudz kamermūzikas ansambļu un visiem nav iespēja tajos iekļūt, tad pēdējā laikā arī par šiem mūzikas mīļotājiem ir domāts, izlaižot jauna veida skaņu plati ar apzīmējumu „Music Minus - One". Šajā platē ir iespēlēts kāds kamermūzikas darbs ,kuŗā ar nolūku izlaists viens mūzikas instruments, bet toties klāt pielikta nesaisināta šī instrumenta nošu partitūra.

GLEZNOTĀJAM J. AUDRIŅAM 60 GADU

Tuvu pie gadu mijas J. Audriņam piepildījās 60 gadi.

Viņš dzimis Augšzemē, Viesītē, un laikam jau pati apkārtne, svešu ietekmju neskarta, bijusi mākslinieka dzīves ceļa ietekmētāja. Latviskā sēta un senatnes liecinieki — arhaioloģisko priekšmetu atradumi apkārtnē modina jaunajā mākslinieka interesi par latvisko senatni, tiekšmi izcelt tās skaistumu un vaenrību. To atveidot un iedzīvināt ir bijis nepārtraukts Audriņa mērķis un uzdevums.

Jau beidzot Latvijas Mākslas akadēmijas prof. J. R. Tilberga vadīto figurālo meistardarbnīcu, J. Audriņš mākslinieka gradu iegūst par darbu, kuŗš veltīts šai pagātnes temai. Te sevišķi jāpiemin Kursas ainavas, suitu tipi, un iecerētais Aizputes pilsētas valdes sienas gleznojums. Bez atsevišķām grupu izstādēm 3 patstāvīgas izstādes Audriņam bijušas Aizputē.

Trimdas laikā J. Audriņš vairāk nosliecas uz ģīmetņu gleznieciību, un šeit ir uzrādījis ļoti labus panākumus. Audriņam ir īpatnēja uztvere, kuŗas pamatā ir uzsvērts miers. Mākslinieks nekad nav bijis ismu līdzskrējējs, bet ir palicis uzticīgs — reālistiskam virzienam. Īpatnēja ir viņa kompozīcija un nostādījums, kas kopā ar gleznieciskoapdari liek skatītājam domāt, ka attēlam līdzi slīd baltā Laima ar visu savu teiksmu pasauli.

Skolotāja darbs Audriņam licis daudzus gadus pavadīt Pļaviņās, Aizputē, Kuldīgā un Rīgā. Daudz laika viņš veltījis sabiedriskam darbam, kam bija un būtu liela nozīme kultūras dzīvē. Tā pie Audriņa veikumiem pieder iekārtotais mākslas un kultūrvēsturiskais mūzejs Aizputes Ordeņa pilī un mūzejs Kuldīgā.

Arī Audriņa spalvai pieder daudzi raksti gan kādreiz dzimtenes, gan trimdas presē par mākslu un mākslinieki.

Pašreiz Audriņš daudz pūlās un dara ,lai atjaunotu Latvijas Mākslas akadēmijas korporācijas Dzintarzemes tautiešu sasaukšmi un darbu. Viņš ir tās seniors un dzintarzemiešu pirmās trimdas izstādes izkārtotājs; tā notika 1958. gada novembrī Ņujorkā. Ed. Dzenis

Gleznotājs J. Audriņš savā dzīvokli.

GIRTS SALNAIS

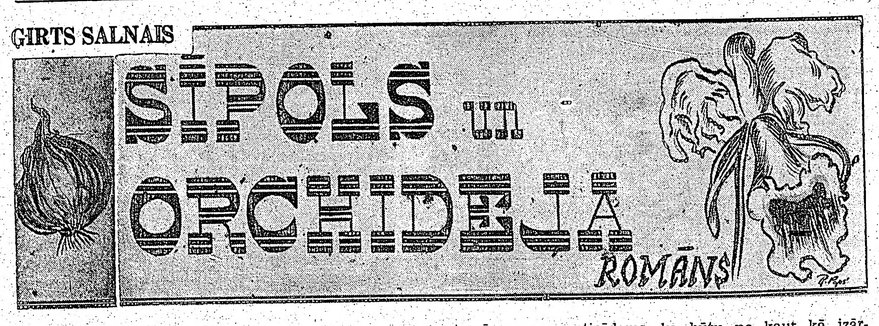

(195. turpinājums)

Pie pēdējās atziņas Mets šaubīgi pavēroja Dagu Dillasu. Pārāk sajūsminājušies, viņi ar Kēti bija izdarījuši kļūdu, tādā steigā apžēlodami Dagu Dillasu. Dažas dienas padauzījis galvu pret sienu un paskatījies saulē pa dzelzs režģu starpu, Dags būtu skaidrāk izpratis, ko nozīmē skandalēt cienījamā sabiedrībā.

Tuvojoties mājām, Meta garastāvoklis lieliski uzlabojās, it sevišķi braucot cauri Oleandrijai un Aberdīnai, kuŗas gatavojās „savas" skaistuma karalienes godināšanai. Viņi uz mirkli piestāja pie Vinnija un Lotes pieminekļa, kur jau varens izbāzts bizonis, kādreiz varbūt paša slavenā Bizoņu Bila šauts, ķēniškīgā mierā stāvēja uz augstām saslietnēm, un strādnieki patlaban sēdināja tam mugurā plastikas jātnieci mardžoretes tērpā.

„Kāds skaistums," čukstēja pie sevis Dags Dillass. „Māna Kēte, — viņa to ir pelnījusi." Viņam ieplūda mitrums plakstiņos. Viņa iztēlē pamazām veidojās jauna leģenda, kas pilnam aizstāja ainas ar gubernātora kundzi galvenajā lomā. Tagad tā bija Kēte, un pārdzīvoto vētraino jūtu atbāzma dvēselē desmitkārt stiprāka, sakņodamās īstos glāstos. Tā sagrāba Dagu un aplaimoja līdz pilnīgam apmierinājumam.

„Skaisti, vai ne?" drusku trausli ieskanējās Metuzāla balss. „Jūs redzat šo panākumu, Dillass. Jūs atceraties manus plānus un iedomas. Tie sākuši īstenoties. Te ir tā vieta, lai es jums atgādinātu vēlreiz: esiet ar mani, un jūs negrimsit. Ja es nebūtu mudinājis, Kēte diez vai būtu spējusi uz reiz jūs atpestīt no justīcijas nagiem." Viņš draudzīgi pasmaidīja. „Ceru, ka esat izārstēts."

„A:, jā," viņš nosēcās, būdams tik nelaimīgs, ka iedomās redzēja sevi ar pārlauztu mugurkaulu, un tomēr nemaz neticēdams, ka būtu no kaut kā izārstēts, — vienkārši — viņam nebija spēka ticēt, ka nekad nebūs lemts tikt pie īstas laimes, kuŗai, šķita, bijis tik tuvu kā ēda miesai. Un — nu — pēc pārdzīvotās katastrofas — mazliet atskurbsto:, uzradās neškistā patiesība, ka Metuzāls nav velti draudzīgs ar viņu. Bez viņa, bez Daga neprātības, būtu tā, kā Kēte to novērtēja — viņa ne pie kāda prātīga panākuma nebūtu tikusi. Bet vai to tā izprata tikai pati Kēte? „Man kauns no jūsu kundzes," Dags, dzimuša un kultivēta neurastēniķa allaž pretmetīgās iedomās, nedroši ieteicās. „Liekas, daudzi šajos notikumos saskata kaut ko citu, nekā tie, kas rīko ovācijas."

Par spīti pacilātam garastāvoklim, piezīme Metuzālam iedzēla, pavedinot īsām, kodīgām pārdomām un pārsteidzot pašu ar izšķirīgu, šķietami gluži taisnīgu un bezkaislīgu atklājumu: Ja līdz šim viņam bija pārlieciba, ka tiesīgs augstprātīgi smaidīt par sievas garīgo ievirzi, tad nu viņam pietika drosmes nosaukt savas nostājas ieganstu īstā vārdā — nicinājums. Tas bija pamazām nobriedis viņa sirds dziļumos. Meta atklājumu neietekmēja varbūtība, ka tas varētu būt radies, kā zināma vecuma vai kaut kāda veida nolietošanās pazīme! Viņš jutās stiprs, pilns darbības kāres, un pavalas brīdī nemaz negāja garām pievilcīgai sievietei, kā dzīvs mironis. (Sievas nejūtības dēļ ik gadus viņš aizlidoja uz Meksiku vai Kubu, lai dažas dienas izmantotu bagāta svešnieka ērtības bez varbūtēju seku draudiem). Nu Metuzāls, šķita, skaidri saskatām savu jūtu pakāpenisko attīstību līdz jaunā viedokļa nostiprināšanai. Senāk bija akli sekots neškīstai, neatvairāmai un velnišķai virzīeša alkai uzvarēt Liliānas nepielūdzamību — laikam salto temperamentu — vai — sazin jods! — kas tas īstenībā bija, par ko runājot ar Maksimiliānu, pēdējais viņu allaž gudri apmācīja, kā kādas psichoanalizes ābecnieku, vai vienkāršu muļķīti, kas „neprotot atrast sievas dvēseles vārīgāko stīgu". Alku uzvarēt laiku pa laikam stingri spēcināja citu vīriešu dūmakainie skatieni, kas luncinājās ap Liliānu, kā ap aizliegtu, ķēniņam vien domātu meduspodu. Ā, — un tad vēl nāca klāt viņas rosmīgā ikdiena, darbīgums, saimnieciskā veiksme, kodīgā zobgalība un drosmīgi, zibeņīgi lēmumi sarežģītos pasākumos. Tas bija labi. Bet viņš, Metuzāls, bija mācījies nicināt visu viņas g a r ī g o stāju un d z ī v e s — uzsvērtu savrupību, domu neatkarību, nepakļāvību sabiedriskai domai, sunisko uzticību novecojušiem godprātības jēdzieniem, kas viņas uzskatos palikuši negroziti kopš pirmajām pasaules radīšanas dienām. Metuzālu sevišķi smīdināja Liliānas uzskati par sirdskaidrību, kas esot neatkarīga no tā, vai kāds pārkāpums citiem zināms, vai nezināms. Viņaprāt, tad ik grēkam, ik nodarījumam būtu jāpārvēršas it kā par atsevišķu, dzīvu, neatkarīgu būti, kuŗas uz vecumdienām cilvēku mocītu kā lapseņu spiets.

Viņam nav ne ko kaunēties ,ne ko bīties ,ja dažreiz mūža bijis jābūt tupus, dažreiz rāpus, vienreiz jāmet kūleņi, otrreiz jālokās kā tārpam, dažreiz jāsaplok zem cita kājām un citreiz līsus jāuzlien citu mugurās. Bet ja tad tur viņš tiek turēts nenokratīts un beidzot vēl celts uz rokām un atklāti slavināts, tad arī Augstākajam zināms, ka nekā tik ļauna tāds nav izdarījis, lai tiktu grūsts vārīties peklē. Visiem saprotams sasniegts labdabīgs mērķis pats par sevi kļūst kā spožākā saule, kas piespīd pagātnes pēdas, pārvēršot gaišā ainavā, kur nav ko meklēties ne pēc greiza soļa, ne pēc izgulētas dūkšnas.

Pretējā gadījumā viņam, Metuzālam, Pēdējai tiesai kā savs grēks būtu jāapliecina arī braucieni uz Meksiku un Kubu!

Nē, paldies. Tas nav viņa grēks, ja Dieva un likuma viņam piešķirta cita persona, niķīgi atteikdamās veikt savus dabiskos pienākumus, spiež viņu spert šos ārkārtējos soļus miesas un gara uzturēšanai pie pilnas veselības. Tāda ir regulāra un normāla dzīve, un šis ir saprātīgs noslēgums bezkaislīgām domām.

Ā, nē, — viņš, Metuzāls, nav ne vecs, ne pensionējams. Tikai mūžs ieiet jaunā posmā, — ja arī, varbūt, priekšpēdējā stiepienā uz augšu, bet — kas par stiepienu! Un pie tam ar skaidru galvu.

Viņš redzēja sevi kā milzi, kas izplētis rokas pāri dažiem miljoniem ķiparu, kuŗu draudzība iegūstama un kopjama, gara stāvokļi uzmanāmi un attiecīgi apkalpojami, lai viņi ar prieku nestu un celtu Metuzālu tālāk un augstāk ,kā pasaku rūķi princesi uz dūnu spilveniem, iepriekš nesabāzuši tajos ne ērkšķus ,ne kniepadatas. Bet milža rokām vismaz līdz piedurknēm jābūt tīrām un spodrām, lai, tās redzot, aiz naga nebūtu atrodams ne puteklītis. Tie bija nokratāmi allaž uzmanīgi un laicīgi.

Mets aizdomīgi un krītiski paskielēja Dagā Dillasā, kā reiz pazaudētā un atkal atrastā ziepju pulvera turzā, un teica nopietni:

„Jūs sakāt — jums kauns no manas sievas? Ceram, ka Kētes triumfs viņai glaimo un piespiedīs mainīt archaiskos uzskatus par godu un negodu. Bet es jūs saprotu," viņš uzmanīgi meklēja vārdus, lai pārāk atklāti nenodotu Dagam ne savas īstās jūtas, ne uzskatus. „Izstādes notikumu īstā nozīme un izpratne sieviešu galvās nodibināsies tikai pamazām. Kad ieradīsimies mājās, izvairieties no sagaiditāju bara. Jums jāļauj pamazām pierast pie jūsu atgriešanās. **Pagalms, droši vien,** būs pilns ar manu veikalu cilvēkiem. Neapturējuši, aizbrauksim pie mājas vinagala ieejas. Jūs paliksit manā ģērbistabā, blakus kabinetam. Lai ātrāk tiktu atpakaļ savā ādā, es sazvanīšu jūsu optimistu kluba priekšsēdi. Kā jau optimisti, viņi jums viegli piedos izlēcienu, ja vakarā viņus uzjautrināsit ar labi smieklīgu stāstu par savu krišanu un augšām celšanos un samaksāsit klubam kādas sodanaudas. Tam es jums aizdošu nepieciešamo. **Ar rītdienu sāciet dzīvi no gala.**

Būs baismīgi daudz darba. Pēc preses piezīmēm vien spriežot, Maikls nav gulējis uz ausīm. Jaunie būvprojekti sacēluši kājās abas pilsētas. Tas ir tas." Mets padomāja un tad jūtami sapīka. „Beidzot, kaut kas darāms ar jūsu slaveno Tenesiju un manu untumaino Dēziju, lai viņi mums nejaucas pa kājām. Dēzijas sabiedriskās slavas alkas, protams, nevienu nebaida . . . Oda dūrieni. Viņa var dancot Briljantīnam pa galvas virsu, bet — izšķirīgajā brīdī viņš drīzāk paliks pie saviem veikaliem un manis nekā pie savas sievas. — Nu, bet labāk būtu Dēziju nomierināt. Izgudrojiet Tenesijam kādu izsūtāmā vietu savā oficiālajā meliorācijas kontrolieŗa darbā, lai tad viņš ar Dēziju dzīvo pa zaļumiem dienu un nakti."

„To es nevaru," Dags nodrebinājās. „Es nevaru viņu laist valdības namā, kas pilns ar jaunām un solidām sievietēm. Viņš tur dažās dienās savāris kaut ko tik lielu, ko nespēs izstrēbt ne slepenpolicija, ne ģenerālprokurors."

(Turpinājums sekos)

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

SESTDIENAS VAKARĀ

Ziemā, kad kad vējš ar sniegu cinās pa āru, ir patikami gaidīt kādu ciemiņu. Var pacienāt ciemiņus ar dažādiem pikantiem sagatavojumiem un omulības ierosmei pasniegt glāzi tējas ar ko stiprāku.

Pikantas maizes iespējams jau iepriekš sagatavot, tā arī pati namamāte būs brīvāka.

PIKANTAIS EZIS

Baltmaizes klaipu sagriež gareniski piecās šķēlēs, nogriež garozu. Pirmo kārtu var pārziest ar 250 gr. smalki sakapāta šķiņķa, sajaukta ar saputotu sviestu, otru kārtu: mazliet saputota sviesta pārziež maizei un saliek plānās šķēlēs sagrieztus tomātus, pārkaisa ar sāli un ingveru; trešo kārtu: 250 gr. smalki sakapātas teļa gaļas sajauc ar 2 ēd. kar. saputota sviesta, ceturto: pārziež ar majonēzi un pārliek ar salātu lapām vai ar endīviem un uzliek pēdējo maizes šķēli, ko pārziež ar 500 gr. biezpiena, sajaukta ar 4 ēd. kar sarīvēta siera un mazliet majonēzes. No pēdējā pārzieduma atstāj arī malu apziešanai. Tad virsu un apkārt apsprauž ar gareniski grieztām mandeļu strēmelēm. Uz dažām stundām noliek ledusskapī.

Var ņemt arī citus pildījumus pēc pašu gaumes. Var lietot apaļu maizes klaipu un sagatavot pikanto torti, tad virsu var garnēt ar maziem pipara gurķīšiem, kāperiem, olām u. t. t.

PIKANTAS SMADZEŅU MAIZĪTES

1 teļa smadzenes, 1 sīpols, sāls pēc garšas, 1 glāze galda etiķa, 1 galda maize, 3 ēd. kar. sviesta, 5 šampinoni, ½ ēd. kar. miltu, pusglāze buljona, 3 ēd. kar. sasmalcinātu pētersiļu lapiņu.

Smadzenes izvāra etiķi, pieliekot sīpolu un sāli, atdzesē un sagriež. Baltmaizi sagriež šķēlēs, pārziež ar sviestu, uzliek sagrieztās smadzenes, kuras pārziež ar mērci, pārkaisa ar pētersiļu lapiņām, pēdējo vietā var ņemt arī lociņus. Cep krāsni 7 minūtes.

Mērces pagatošana: pus ēdamkaroti sviesta izkausē pannā, pieliek miltus un sabrūnina, pielej buljonu, pieliek smalki sagrieztus šampinonus, uzvāra un lieto.

MĒLES TRISSTŪRISI

1 teļa mēle, 2 āboli, 2 ēd. kar. majonēzes, 1 tējkar. citrona sulas, 1 tējkar. paprikas, 1 tējkar. sinepju sāls pēc garšas.

Vārītu teļa mēli smalki sakapā, pieliek sakapātus ābolus, majonēzi, citrona sulu, papriku, sinepes un sāli. Visu sajauc un liek uz grauzdētas baltmaizes stūrīšiem.

SĒŅU MAIZĪTES

1 galda maize, 1 mārciņa šampiņonu, 2 sīpoli, 3 ēd. kar. sviesta, 1 pētersīlis, 2 ēd. kar. majonēzes.

Olu maisījumam: 2 olas, 3 ēd. kar. piena.

Galdā maizi sagriež šķēlēs, mazliet izdobj vidu un tās cep sviestā gaiši dzeltenas. Sēnes smalki sakapā, pieliek pie sviestā sautētiem sīpoliem un visu labi sasautē, pieliekot sarīvētu selerijas sakni, atdzesē.

Atdzisušām sēnēm pieliek olu maisījumu. Garnē ar tomātu šķēlītēm.

MĀRRUTKU MAIZĪTES

1 tase sakapāta šķiņķa, 1 tējkar. galda etiķa, 1 tējkar. sinepju, 1 ēd. kar. mārrutku, 1 ēd. kar. eļļas, 1 olu dzeltenums.

Olu dzeltenumu sakuļ ar eļļu, pieliek sinepes, sarīvētu mārrutku, etiķi, šķiņķi un sajauc. Tad liek uz mazām grauzdētām maizes šķēlēm. Garnē ar maziem pipargurķīšiem.

AKNU MAIZĪTES

1 mārc. teļa aknu, 1 skābs gurķis, 1 ābols, 1 lielāks sīpols, sāls un pipari, 3 ēd. kar. sakapātu lociņu, 1 olu dzeltenums, 1 ēd. kar. sviesta.

Aknas smalki sakapā vai arī samaļ. Sviestu ar olas dzeltenumu labi saputo un sajauc ar aknām, pielikot smalki sakapātu gurķi, sarīvētu ābolu un sīpolu ,sāli un piparus. Sajauc un pārziež maizītēm. Liek cepeškrāsnī un apcep. Pēc izņemšanas pārkaisa ar lociņiem. Var lietot arī neceptas, sevišķi ieteicams tiem, kas slimo ar mazasinību. Aknas var arī vārīt un tad sagatavot ziedi.

SPINĀTU MAIZĪTES

1 galda maize, 3 ēd. kar. sviesta, 1 mārc. spinātu, 3 olas.

Maizi sagriež šķēlītēs, apcep sviestā brūnas. Spinātus sakapā un sasautē sviestā. **Liek uz** apceptām maizītēm un garnē **ar** cieti novārītām olu šķēlēm.

MENCU MAIZĪTES

1 mārc. mencu filejas, 1 ola, 3 ēd. kar. rīvmaizes, 1 ēd. kar. citrona sulas, 1 ēd. kar. miltu, sviests cepšanai.

Garnēšanai: ¼ mārc. Sveices siera, 3 ēd. kar. sviesta, 2 ēd. kar tomātu biezeņa.

Mencu filejas sagriež šķēlītēs, apslaka ar citrona sulu un atstāj 15 minūšu. Tad pārkaisa ar sāli un pipariem ,apvilā miltas maizītes. Sarīvētu sieru ar tā brūnas.

Atdzisušas saliek uz grauzdētas maizītes. Sarīvētu sieru ar sviestu un tomātu biezeni saputo un garnē maizītes.

SELERIJU MAIZĪTES

1 lielāka selerijas sakne, puscitrona sulas, 1 olu dzeltenums, 2 ēd. kar. eļļas, sāls pēc garšas.

Selerijas sakni sarīvē, pieliek citrona sulu. No olas dzeltenuma un eļļas pagatavo majonēzi, labi sajauc, pieliek sāli. Tad liek uz grauzdētām maizītēm.

PIKANTAIS SVIESTS MAIZĪTEM

¼ mārc. sviesta, ½ mārc. Šveices siera, 3 ēd. kar. tomātu biezeņa.

Sviestu saputo, pieliek sarīvētu sieru, tomātu biezeni un liek uz grauzdētām maizītēm.

SIERA MAIZĪTES

Baltmaizes šķēles pārziež ar sviestu, pārliek ar siera šķēli. Tad cep sviestā. Pasniedz siltas.

RAIBĀS MAIZĪTES

½ mārc. vērša gaļas, 1 skābs gurķis, 1 ēd. kar. majonēzes, 1 ēd. kar. skāba krējuma, 2 olas, zaļumi.

Vārītu gaļu sagriež stūrainos gabaliņos, tāpat arī gurķi, sajauc ar majonēzi un krējumu, uzliek uz maizītēm, pārkaisa ar zaļumiem, virsū liek olu šķēles.

CIK LATVIEŠU KOMPARTIJĀ?

Komūnistu partija vienmēr slēpusi savu sastāvu pēc tautības. Rīgas radiofonā to nezināja par XVI kongresu 12. un 13. janvāri (par Lietuvu gan zināja — esot 50.000 komūnistu). Latvijā komūnistu skaits ir uzzināms no tā, ka uz XXI kongresu Maskavā sūtīti 13 delegāti.

PSKP CK 5. IX 58. plēnuma lēmumā noteikts, ka 1 delegātu ievēl 6.000 komūnistu un ka arī „flotes, armijas, robežsargu un MVD daļās esošie komūnisti vēl delegātus kopā ar pārējiem."

Mēnešraksts „Sovetskaja Pečatj" 1958. g. 4. numurā bija ievietots raksts par partijas žurnālu redaktoru apspriedi Maskavā. Tur „Kommunist Sovetskoj Latvji" un „Padomju Latvijas Komūnists" redaktors K. G. Tolmadževs netieši atklāja latviešu komūnistu skaitu:

„Uz katriem 5 latviešu komūnistiem iznāk 2 žurnāla eksemplāri."

„Padomju Latvijas Komūnista" 1958. g. aprīļa metiens bija 3.264 eksempl. Tātad okupētajā Latvijā ir apmēram 20.000 latviešu komūnistu.

Var pieņemt, ka partijā iestājušies tikai apmēram 2% no pilngadīgajiem latviešiem, bet no cittautiešiem apmēram 10 reižu vairāk.

Rīgas radiofonā 13. janvārī arī krievu valodas ziņās nolasīja tikai kongresa delegātu (Maskavai) uzvārdus. Tie bija latviski: Kalnbērziņš, Lācis, Ozoliņš, tinēja Bārda, meistara palīdze Bērziņa, kolchoza pr-js Kapkalns, slaucēja Ezeriņa. Nenosauktie 6 laikam ir ar atbaidošiem krieviskiem uzvārdiem.

TELEVIZIJA RĪGĀ

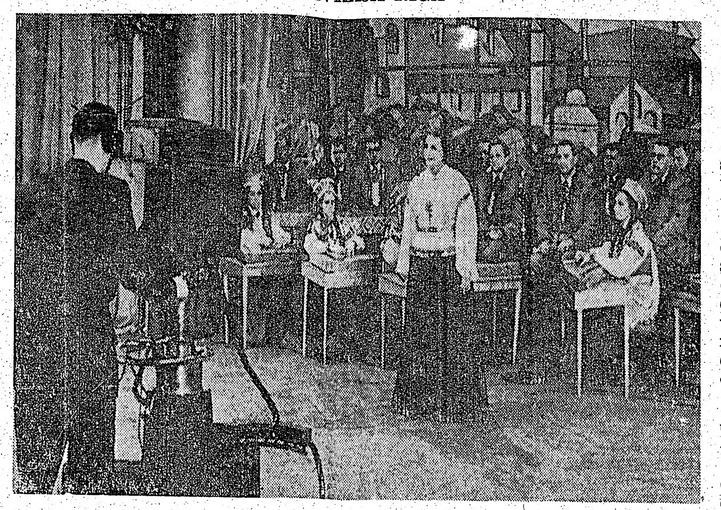

Televīzijas raidījums okupētajā Rīgā komūnistu aranžējumā.

Pēdējos gados arī rīdziniekiem pieejama televīzija, kaut ļoti racionētā veidā. Lētākais TV aparāts, kādu var patlaban Rīgā pirkt, maksā ap 880 rubļu resp. ap 200,- dol. pēc oficiālā naudas kursa. Saprotams, tirgū ir dabūjami arī dārgāki televīzijas aparāti, kas maksā ap 2.500 rubļu (600,- dol.), bet maz ir tādu, kas tos var iegādāties. Lai nopirktu vienu šādu labākās kvalitātes uztvērāju, kas pēc rietumnieku standarta jau ir samērā vecmodīgs, caurmēra strādniekam būtu jāziedo vismaz trīs mēnešu alga. Bet ar visu to interese par televīziju ir liela, kaut gan programmu lielākā tiesa ir tīrā propaganda. Ja skatītājam neviena no programmām nav tīkas pietiekami interesanta, tad viņam atliek tikai viena iespēja — aparātu izslēgt, jo parasti nav iespējams vairāk uztvert kā pāris „čaneļus".

Arī kanadiešu dziedātāja Lois Maršalle apgalvo, ka nesenās koncertturnejas laikā Rīgā viņa redzējusi vairākas TV antennas. Citas ziņas vēstī, ka Rīgā esot vairāk TV aparātu kā jebkurā citā Padomju Savienības pilsētā; atskaitot Maskavu un Ļeņingradu. ABC radio un televīzijas komentātors Maiks Vallass (Mike Wallace) „The New York Times" nedēļas pielikumā raksta, ka Padomju Savienībā no 200 miljoniem iedzīvotāju tikai 3 miljoniem esot mājās televizija. Raksta autors paredz, ka, par spīti financiālām grūtībām un vispārējai nabadzībai, televizija aiz dzelzs aizkara gūs arvien lielākus panākumus.

Ego.

Aiz DZELZS aizkara

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Jaunatnes masveida bezdarbs

„Staļina u. c. Rīgas rajonos ar jauniešu iekārtošanu darbā nodarbojas speciālas komisijas, kuŗās darbojas iespaidīgas personas: ispolkoma pr-ja vietnieks, prokurātūras un kaŗa komisāriāta darbinieki. Bet komisijas ir bezspēcīgas pret administrātoriem. Vieni saka: „Mums nav fonda, no kuŗa maksāt meistariem par apmācību". Otri atklāti saka, „ka labāk pieņemt darbā pieaugušos — mums ir rūpnīca, bet ne bērnu dārzs, pie mums ir plāns". Strādnieku org-nabora" pr-kam sakrājies daudz darbā nosūtīšanas rakstu ar rezolūcijām: „atteikt. Nevaram pieņemt, nav fonda. Sūtīt atpakaļ . . . "

Ļeņina rajona komisijas locekļi stāsta: „Mums piezvanija sērkociņu fabrikas „Kometa" direktors un prasīja 15 pusaudžus darbam fabrikā. Direktors viņus visus nosūtīja kartupeļu noņemšanas darbos. Kad šie darbi izbeidzās, jauniešus atlaida.

Pie fabrikas „Aurora" ieejas uzraksts: „Pieņemam skolnieces - adītājas." Bet komisijas nosūtītās nepieņem, jo esot sevišķs darbs, vajadzīga stipra redze. — citos rajonos nav labāks stāvoklis . . . " („Sov. Molodež" 12. XII. 58.).

☆

„Es pati beidzu Rīgas Lietišķās mākslas vidusskolu 1953. g. Izredžu uz darbu savā speciālitātē nebija. Mūsu spējīgāko audzēkni rokdarbos un kompozicijā Ilgu Druviņu norīkoja arteļī par pogu un piedurkņu piešuvēju ,nemaz jau nerunājot par citām. Izņemot dažus rakstus „Zvaigznē" vai „Padomju Latv. Sievietē", gandrīz nekur nezinu, kur darbā var izlietot skolā gūtās zināšanas rokdarbu kompozicijā. Lielākā daļa audzēkņu pēc skolas beigšanas ir vienkāršas rokdarbu strādnieces. Un pat tādas vietas nav visām. Bet tanī pašā laikā avizēs un žurnālos brīnās par gulbjiem, kaķiem un papīra rozēm!

Daudzas absolventes, ja ne lielākā daļa, strādā pilnīgi citā nozarē. Arī es strādāju kuģu būvētavā par konstruktori. Nav runa šoreiz par darbu. Katrs darbs ir labs, ja tas sabiedrībai vajadzīgs. Bet kāpēc valstij vajadzēja mums maksāt 5 gadus stipendiju; ja mūsu speciālitāte nav vajadzīga? Ja saimnieki tautas gaumes audzināšanā pagaidām ir rozīšu un kaķīšu audzētāji?!" (J.Ieviņa, „Padomju jaunatne", 30. V. 58.).

☆

„Edmunds Stupins vairs negrib skolā mācīties. Kaut varētu nodot Edmundu darbā. Edmundam nekas nav pretim. Bet kur? Edmunds neskaitāmas reizes bijis Ļeņina rajona Darbā iekārtošanas komisijā, bet līdzšim nesekmīgi staigāja ar komisijas ceļa zīmi no viena uzņēmuma uz otru. Nepieņem — nav 18 gadu. Nupat Edmunds bijis Pārtikas rūpniecības pārvaldes autobazē, un tur dažus pusaudžus apsolīts pieņemt darbā. Bet darba gribētāju ir vesels pulks. Kuŗu pieņems? . . . Kas tas ir? Bezdarbs? . . . Tātad nevēlēšanās rūpēties par jaunatni, kaŗas materiālas intereses, nepatika nopemties ar pusaudžiem . . . Tagad speciāls LPSR ministru padomes lēmums, kuŗš paredz katram uzņēmumam zināmu skaitu pusaudžu, kas jāpieņem darbā (pēc 9 mēnešiem nekas nav grozījies, kā tas redzams no augšējā 12. decembra „Sov. Molodež" raksta).

Taču liels skaits pusaudžu joprojām ir bez darba . . . Komjaunatnes organizācijas līdz šim gaužām vāji interesējušās par pusaudžu iekārtošanu darbā . . . (M. Sāre, „Padomju jaunatne", 5. III 58.).

★

„ . . . Mūs, milicijas darbiniekus, uztrauc no skolas aizgājušie un no skolas izslēgtie. Skaits ir iespaidīgs. Izglītības min. Samsons zina, cik bērnu izslīd no skolas iespaida, nokļūst uz ielas un pamazām pārvēršas par huligāniem. Tukumā, Frīdrichа Englesa ielas 10 mājā dzīvo 2 brāļi Arvids un Jānis Hildebrani. Māte — apkopēja izpalīdzīgā; kā arī viņa necentās, viņa nevarēja dēlus iekārtot darbā. Paši zēni saka, ka jau sen staigā bez darba un ka viņus nekur nepieņem . . . " (A. Kondratjev, „Sov. Molodež", 28. 8.).

KVĒLO, PAGALE!

A. Beikmane

ATMIŅU STĀSTS PAR VASARU AUCĒ

(15. turpinājums)

„Vai tad šņabjdeguni nav cilvēki?" jautā Daina, paņādama uz galda galu, kuŗam pāri kā pilns mēness paceļas Tūra apaļā, smaidošā seja, piesarkusi no pārāk biežas glāzes cilāšanas.

„Ko nu par to runāt!" atsaucas Silmalis: „Tie jau tikai ir tie īstenie cilvēki!"

„Jā, bet tagad jokus pie malas!" mudina Vinkalns, „mums te kaut kas ļoti svarīgs apspriežams,"

„Tieši šovakar?" izbrīnījusies jautā Daina.

„Jā gan, šovakar," apstiprina Vinkalns, un Tūra mazās acis virs apaļajiem vaigiem iekvēlojas neslēptā ziņkārē.

„Nu tad klausaities!" svinīgi iesāk Silmalis: „Mēs, Sarkanās mājas bruninieki, esam nolēmuši dibināt paši savu brālību, kaut ko līdzīgu Viduslaiku ordenim!"

„Ha- ha - hā!" smejas Daina, „tātad arī jūs ir apbūrusi vecā Auces pils, ja jau gribat atgriezties Viduslaikos!"

„Tā nu gluži nav," taisnojas Silmalis: „No Viduslaikiem mums būs tikai ordena nosaukums, bet darbības laiks būs pārnests tagadnē. Pie mūsu ordena automatiski piederēs visi Sarkanās mājas studenti, kuriem būs jāpilda zināmi brālības noteikumi un jānēsā mūsu ordena ārējā nozīme, piekārta pie kabatas mulksteņa."

„Tas jau skan pavisam noslēpumaini. Kāda tad būs šī nozīme?" ziņkārīgi jautā Tūrs.

„Tas būs melns putns, izgriezts metallā. Bet tas nebūs nekāds vienkāršs putns — tas būs brīnumputns, sarkanu knābi, bez kājām un bez astes, un viņš sauksies par kru - kru."

„Tiešām jauks vārds, bet kur tad ir tie brīnumi?" atkal jautā Tūrs.

„Nu, saproti taču!" iedegas Silmalis: „Šis putns neēd neko citu kā vien piparus!"

„Tas nu gan ir brīnums!" nopietni piezīmē Tūrs.

„Jā, lai spēcīgā barība pārāk nesakarsētu nabaga putniņa vēdīgās iekšas, tad šis gudrinieks mēdz lidot uz priekšu ačgārni, ar aizmuguri pa priekšu. Turot knābi plaši atvērtu, viņš lidodams ražo caurvēju un tādā garā tīri zinātniski atdzesē savas iekšas. Nu, vai tas nav brīnumputns, ko?" dūri galdā uzsizdams, jautā Silmalis.

„Nudien, tā ir jauka ideja! Žēl, ka mums tā pirmajiem nenāca prātā!" žēlojās Tūrs.

„Jūs, varbūt varat kru - kru vietā nēsāt pie pulksteņa kaut ko citu — kādu vardi vai sienāzi, vai ko tamlīdzīgu!" Vinkalns gudri pamāca Tūru.

„Ak, ko nu, lai jau paliek!" apvainots norūc Tūrs.

Skanu platē ieskanas angļu valsis Havajas ģitaru pavadījumā, un Vinkalns aicina Dainu dejot. Viņi solo lēnā valša taktī pa Brūnās mājas krēslainajām istabām. Pa atvērto logu telpās ieplūst tikko izplaukušo ceriņu gurdeni saldā smarža, bet ārā pilnais mēness aplej visu ar baltu sapņainu mirdzumu. Lielajā istabā skan jautri smiekli un čalo dzīrotāju balsis.

Klintājam līdzās atsēdusies melnace latgaliete Ņina, un viņas smaids nebūt neslēpj to, cik ļoti viņu sajūsminājis stalta tais Vidzemes puisis.

„Ak, lai jau meitene jūsmo! Vasara ir tik īsa. Kas to zina, kur kuŗais būsim nākošā vasarā!" viņiem garām dejodāma, domā Daina. Un tad arī viņā atgriežas jautrība. Viņa dejo, dzied un smejas pārējiem līdzi, lai tikai nebūtu no par ko jādomā un nebūtu jāsajūt sāpīgā smeldze sirdī.

„Esi sveicināta, jaunība!" Klintājs uzsauc Dainai pāri galdam, paceldams glāzi. Daina grib atbildēt ar pretsveicienu, bet viņas vārdus pārsalc skaļas balsis:

„Lai zaļo jaunība, lai zaļo
jaunība!
Un līdz pat sirmam vecumam
Lai zaļo jaunība!"

☆

Gluži nemanot ir pagājusi nakts. Bāli zeltainās mēnesgaismas vietā aiz loga viss kļuvis pelēks, un istabās sāk velties miglains rīta dzestrums, liekot dzīrotājiem saprast, ka laiks doties mājās.

Šķiroties Daina grib pateikties Klintājam par „jauko" vakaru un viņa lielo laipnību, tomēr viņai arī tas nav nolemts. Klintājs sēd viens pats pie galda, galvu rokās atspiedis, un — nav pamodināms!

Brūnās mājas „kavalieri" pavada katrs savu dāmu līdz Baltajai mājai un atvadoties galanti noskūpsta dāmai roku.

Tā kā Dainas „bruninieks" ir aizmidzis, viņu mājās pavada gaišmataīns zēns, kuŗš, tāpat kā pārējie „kavalieri", atvadoties noskūpsta Dainai roku. Daina tikko spēj savaldīties, nepateikusi savam pavadonim kādu asu zobgalību, tomēr zēna acis pauž tik daudz prieka un sajūsmas, ka viņa nespēj dusmoties. Viņš taču nav vainīgs, ka Dainas „bruninieks" aizmiga pie dziru galda . . .

Pēcpusdienā Daina ar Ligiju staigā farmas dārzā. Tulpes nu ir izplaukušas, un to smaržai piemīt kaut kas smagnējs un vielisks, tā ka to gandrīz vai var griezt ar nazi, vai baudīt ar karotēm.

Maijpuķīšu smaža ir viegla un salda, bet tā ir bīstama visiem sapņotājiem, jo apmiglo viņu dvēseles kā opijs, pārnesdama kādā citā gaisā, sajūsmas un laimes pilnā pasaulē.

„Kas tad tev ar Klintāju? Vai sastrīdējāties?" jautā Ligija, kad abas meitenes ir palikušas vienas.

„Nē, bet kaut kas mūsu draudzībā vairs nav tā kā agrāk, un es to nespēju saprast!" skumji atbild Daina.

„Nu, gadās jau dzīvē arī tādas lietas," domīgi piebilst Ligija: „Bet neskumsti! Vēl jau varbūt viss būs labi. Gan jau viss noskaidrosies vēlāk!" viņa mierina draudzeni.

Daina grib kaut ko atbildēt, te viņa pamana ceļa likumā abus Auces jokupētерus — Māzeri ar Ošlapiņu, kas tuvojas meitenēm platu, valšķīgu smaidu sejās.

„Nāciiet nu līdzi skatīties! Tie tik' ir joki!" Māzers paņem meičas katru pie savas rokas un velk sev līdz aiz kuplā akāciju puduŗa ceļa malā.

No savas slēptuves viņi redz pa dārza celiņu tuvojamies gaužām jocīgu pāri: klusā un kautrīgā biškopības asistente Bebra jaunkundze izmākusi dārzā pastaigāties kopā ar mūžam saiņgušo un kildigo asistentu Sikkāju kungu, kas šodien ģērbies ārkārtīgi gaišā — gandrīz baltā angļu drānas vasaras uzvalkā. Pats apreibis no sava skaistuma, viņš cēli un svinīgi kā pāvs grozās Bebra jaunkundzei pa priekšu, laudams sevi no visām pusēm apbrīnot.

„Ak, tu pūslis tāds!" klusi šņāc Ošlapiņš, kuŗam laukkopības darbos šad un tad ir iznākusi spēcīgāka vārdu izmaiņa ar uzpūtīgo asistentu.

„Ej, man ir laba ideja!" paklusām iesaucas Māzers, sizdams sev par pieri: „Nodziedāsim viņiem īstu spāniešu romanci."

Sacīts — darīts. Kad abi staigātāji, neko ļaunu nedomādami, apstājas pie akāciju krūma un sāk pētīt tā ziedus, no krūma pēkšņi atskan daudzbalsīga

dziesma: : :

„No-o-met sagšu, e-e-ņģel balto,
Pārādies kā liljas zieds,
Kā liljas zieds!
Eņģel balto, nomet sagšu —
Pa-ā-a-rādies . . . "

Izgrūzdams ļaunu lāstu, Sikkājiņa kungs metas akāciju krūmā, neko nebēdādams par savu balto liliju krāsas uzvalku. Tomēr dziedātāji to jau ir paredzējuši. Kad asistents tiek krūmam otrā pusē, viņš tur neredz neviena „vainīgā", tikai netālu no viņa atskan steidzīgi soļi un nepazīstami, salikuši stāvi pagaist viņa skatam aiz tuvējiem jāņogu puduŗiem.

Noķer nu tādus!

13.

No Jelgavas ir atbraucis mūžam kustīgais un nemiera pilnais lauksaimniecības mašīnu asistents Ābelīte. Viņa uzdevums ir apmācīt studentus un studentes braukšanai un zemes strādāšanai ar abiem farmas traktoriem — lielo, smagnējo Fordsonu un mazo, lēkātāju Lanc - Buldogu. Turpat divas nedēļas no vietas Ābelīte skrien, pūlas un likņājas ap mašīnām, apmācidams savu diezgan neveiklo klausītāju baru, no kuriem tikai retais ir kādreiz vadījis traktoru.

Visgrūtākā izrādās traktoru iedarbināšana. „Fordsona" iedarbinātāju kloķi ir iespējams pagriezt tikai vīriešiem, kamēr dāmas tikko tikko spēj apgriezt Bulldoga iedarbināmo ripu, vēlāk šūdzēdamās par neciešamām sāpēm pakrūtē un ribu muskuļos . . .

Ar braukšanu veicas jau vieglāk. Kā studenti, tā studentes šo mākslu piesavinās caurmērā divu dienu laikā. Otrās apmācību dienas vakarā gandrīz visi aucieši prot iedarbināt traktoru, izbraukt to no šķūņa, slaidos lokos riņķot pa stabiņiem atzīmētu braucamo ceļu, neapgāžot neviena stabiņa, un beidzot lepni un cēli iebraukt traktoru atpakaļ šķūnī. Pēc tik pamatīgas apmācības farmā droši var sākt papuves aparšanu. Dienu dienā no agra rīta līdz vēlam vakaram papuves laukos lēkā un gāzelējas abi traktori, omulīgi pakšķinādami, jauno agronomu vadīti.

☆

Vasarsvētki šogad iekrīt jūnija pirmajā svētdienā. Auciešiem tie šogad saistīti ar kādu ļoti svarīgu notikumu — tradicionālo iepriekšējo gadugājumu auciešu salidojumu. Šogad tas notiks Vasarsvētku sestdienā un turpināsies visus svētkus. Salidojuma priekšdarbus farmā iesāk jau piektdien: viena grupa ceļ pils priekšā goda vārtus, citas tīra un uzpoš svētku vietu — zāļainu laukumu vecā parka vidū. Saimniece ar palīdzēm rūpējas par uzkožamiem, bet Tūrs ar Silmali sagādā dažādus gan stiprus, gan nestiprus dzērienus.

Tā kā salidojuma laikā paredzēta arī Sarkanās mājas Kru - kru ordeņa atklāšana un karoga „iesvētīšana", tad šim gadījumam Silmalis ar Tūru kopīgiem spēkiem pagatavo sevišķu piemērotu dzērienu — piparotu šnabi. Tas darināts par godu brīnumainajam piparu ēdājam kru - kru un dzeŗams uz Sarkanās mājas bruninieku veselību.

Sestdien ar vakara vilcienu atbrauc pulciņš agrāko auciešu gan no Rīgas un Jelgavas, gan no dažādiem Latvijas novadiem. Visus šeit ir atsaukušas atmiņas par kādreiz Aucē pavadīto vasaru, kas paliks dzīva agronomu sirdīs, kamēr vien pasaulē dzīvos kāds no auciešiem.

Atbraukušos viesus vispirms apsveic uzraksts virs goda vārtiem: „Esi sveicināts Vecaucē!"

Pils priekšā viesus sagaida šīs vasaras aucieši, nostājušies „godā" ierindā ar mācības spēkiem priekšgalā.

Pēc apsveicināšanās un kopīgām vakariņām pili atbraucēji kopā ar viesiem slēgtā gājienā dodas uz parku. Gājiena priekšgalā soļo „orķestris" ,kuŗā ir akordeonists, bundzinieks un vēl viens vīrs ar smagu misiņa tauri plecos. Aiz tiem nāk ziedi em un zaļumu vītnēm nopušķots pajūgs, kas ved ratos ieguldītu alus mucu. Tālāk braši soļo karoga nesēji ar gaišzilo Kru - kru karogu, kam abās pusēs uzšūts melns putns dzeltenu knābi bez kājām un bez astes, niknām iezaļganām acīm novērodams savus „pavalstniekus". Aiz karoga kolonnā pa divi soļo visi svētku dalībnieki — mācības spēki un studenti. Pēc profesora Vērmaņa apsveikuma vārdiem laukuma vidū iznāk Silmalis, tērpies pēc Rietumeiropas diplomātu parauga tumšā, angļu uzvalkā, melnu „cilindri" galvā. Klātesošos savādi pārsteidz Silmaļa lielā līdzība ar tā laika Latvijas ārlietu ministru, pat balsi un kustības ieskaitot.

Svinīgi nokāsējies, Auces studentu vecākais un Kru-kru ordeņa dibinātājs ,noņem cilindri un lasa no tā iekšpusē pielimētas papīra lapas karoga atklāšanas runu, kas sacel klausītājos nevaldāmus smieklus.

„Runu" beidzis, viņš uzaicina klātesošos nodziedāt „karoga dziesmu", kas sacerēta pēc pazīstamas meldiņas. Silmaļa „asistents" Švitriņš jau laikus paspējis klātesošiem izdalīt lapiņas ar šīvakara dziesmu vārdiem.

(Turpinājums sekos)

LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
KLĪVLENDĀ
J. Ezergailis, 12'02 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio, USA,
ieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar
DV STOKHOLMAS NODALU,
BOX 220, STOCKHOLM.
LA apgāds

Trešdien, 1959. gada 4. februārī, 10. n-rā.

400

Mēs pagodināmies paziņot mūsu latviešu latviešu nodaļai Anglijā ir laimējies iegā

1) 3 jardi VILNAS mēt
2) 3¼ jarda VILNAS uzv
3) 3 jardi oderes drānas

Šī saiņa saturs pēc pārējo firmu cenām i

MŪSU SPECIĀLĀ

Mēs sedzam visu, tā ka saiņa saņēmējam nav nekā speciālos saiņus. Speciālā standatrsaiņa svars ir 11 loga. Nekādu citu blakus izdevumu nav. Speciā Sakarā ar lielo pieprasījumu no latviešiem, mēs va jams pasūtināt šādu saini: 6¼ jarda VILNAS drān iespējams pasūtināt šādu saini: 13 jardi VILNAS darīsai

MŪSU GARANTIJAS: 1) Ja sainis saini bez jebkādi

Mēs meklēj

LATVIAN SECT

Šveices oriģinālīdzekļi
Alpu kalnu dziednieciības augi pret AKNU, KUNGA, NIE NERVU, SIRDS, REUMATISMA u. c. sāpēm, kā arī saaukstēšanos, klepu un bronchitu — krājumā tikai
SWISS HERBAL REMEDIE
479 QUEEN STREET, W., TORONTO.

KANADAS ĢĒRBONIS

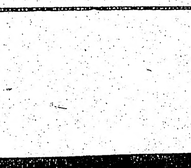

Katram 50 centu naudas gabalam mugurpusē ir Kanadas ģērbonis. Drīzi pēc Ontario, Kvēbekas, Jaunskotijas un Jaunbrunsvikas konfederācijas nodibināšanas 1867. gadā Karaliskais pilnvarotais apstiprināja zīmogu, kas reizē bija arī Kanadas ģērbonis. Līdz ar pūrējo provinču pievienošanos šai konfederācijai, to ģērboņi tika pievienoti pirmajiem. Šis veids, ka naudas gabala vienā pusē bija deviņi attēli, nebija praktisks. Tāpēc 1921. gadā izstrādāja jaunu paraugu.

Kopš Kanadu galvenokārt pārstāv četras dažādas tautības — franči, angļi, skoti un īri — jaunajā ģērbonī ietelp trīs Anglijas lauvas, viens Skotijas lauva, īrijas arpa un Francijas Fleur de lis. Pēc tam Kanada pievienoja kļavas lapu.

Šodien Kanadas ģērbonis ir mūsu tradiciju simbols, kas iedvesmo milēt Kanadu un kanadiešus.

„Runu" beidzis, viņš uzaicina klātesošos nodziedāt „karoga dziesmu", kas sacerēta pēc pazīstamas meldiņas. Silmaļa „asistents" Švitriņš jau laikus paspējis klātesošiem izdalīt lapiņas ar šīvakara dziesmu vārdiem.

(Turpinājums sekos)

The House of Seagram

Dzērienražotāji kopš 1857. gada

ara

ielegāti ir
ni statisti

bija sprie-
gresā (12.
4. sasau-
n 15. jan-
padevīgā

as AP un
šanas".

veida

s rajonos
nu darbā
komisijas,
ēigas per-
r-ja viet-
kara ko-
Bet komi-
t adminis-
: „Mums
maksāt
ību". Otri
k pieņemt
mums ir
dārzs, pie
trādnieku
sakrājies
mas rak-
teikt. Ne-
onda. Sū-

sijas lo-
iezvanīja
„Kometa"
5 pusau-
Direktors
kartupeļu
Kad šie
us atlai-

" ieejas
kolnieces
as nosū-
t sevišķs
redze. —
s stāvok-
odež" 12.

s Lietiš-
1953. g.
speciāli-
gāko au-
ompozici-
oja arteļi
u piešu-
ājot par
rakstus
ju Latv.
r nezinu,
skolā gū-
kompo-
audzēkņu
vienkār-

traktoru,
slaidos
em atzi-
eapgāžot
dzot lep-
ktoru at-
amatīgas
var sākt
nu dienā
m vaka-
ā un gā-
omulīgi
gronomu

rīt jūni-
uciešiem
ādu ļoti
dicionā-
mu au-
tas no-
ienā un
us. Sali-
armā ie-
a grupa
rtus, ci-
vietu —
arka vi-
zēm rū-
bet Tūrs
ūs gan
zērienus.
kā pare-
s Kru -
karoga
gadiju-
opīgiem
ku ple-
piparotu
r godu
ēdājam
uz Sar-
veselī-

vilcienu
auciešu
as, gan
vadiem.
atmiņas
ito va-
ronomu
ulē dzī-

ispirms
da vār-
caucē!"
aida šis
es „go-

šas rokdarbu strādnieces. Un pat tādas vietas nav visām. Bet tanī pašā laikā avizēs un žurnālos brīnās par gulbjiem, kaķiem un papīra rozēm!

Daudzas absolventes, ja ne lielākā daļa, strādā pilnīgi citā nozarē. Arī es strādāju kuģu būvētavā par konstruktori. Nav runa šoreiz par darbu. Katrs darbs ir labs, ja tas sabiedrībai vajadzīgs. Bet kāpēc valstij vajadzēja mums maksāt 5 gadus stipendiju; ja mūsu speciālitāte nav vajadzīga? Ja saimnieki tautas gaumes audzināšanā pagaidām ir rozīšu un kaķīšu autori?!" (J.Ieviņa, „Padomju jaunatne", 30. V. 58.).

☆

„Edmunds Stupins vairs negrib skolā mācīties. Kaut varētu nodot Edmundu darbā. Edmundam nekas nav pretim. Bet kur? Edmunds neskaitāmas reizes bijis Ļeņina rajona Darbā iekārtošanas komisijā, bet līdz šim nesekmīgi staigāja ar komisijas ceļa zīmi no viena uzņēmuma uz otru. Nepieņem — nav 18 gadu. Nupat Edmunds bijis Pārtikas rūpniecības pārvaldes autobazē, un tur dažus pusaudžus apsolīts pieņemt darbā. Bet darba gribētāju ir vesēls pulks. Kuru pieņems? . . . Kas tas ir? Bezdarbs? . . . Tātad nevēlēšanās rūpēties par jaunatni, kailas materiālas intereses, nepatika nonemties ar pusaudžiem . . . Tagad speciāls LPSR ministru padomes lēmums, kurš paredz katram uzņēmumam zināmu skaitu pusaudžu, kas jāpieņem darbā (pēc 9 mēnešiem nekas nav grozījies, kā tas redzams no augšējā 12. decembra „Sov. Molodež" raksta).

Taču liels skaits pusaudžu joprojām ir bez darba . . . Komjaunatnes organizācijas līdz šim gaužām vāji interesējušās par pusaudžu iekārtošanu darbā . . . (M. Sāre, „Padomju jaunatne", 5. III 58.).

☆

„ . . . Mūs, milicijas darbiniekus, uztrauc no skolas aizgājušie un no skolas izslēgtie. Skaits ir iespaidīgs. Izglītības min. Samsons zina, cik bērnu izslīd no skolas iespaida, nokļūst uz ielas un pamazām pārvēršas par huligāniem. Tukumā, Fridriha Engleša ielas 10. mājā dzīvo 2 brāļi Arvids un Jānis Hildebrani. Māte — apkopēja izpelkomā; kā arī viņa necentās, viņa nevarēja dēlus iekārtot darbā. Paši zēni saka, ka jau sen staigā bez darba un ka viņus nekur nepieņem . . . " (A. Kondratjev, „Sov. Molodež", 28. 8.).

da" ierindā ar mācības spēkiem priekšgalā.

Pēc apsveicināšanās un kopīgām vakariņām pilī atbraucēji kopā ar viesiem slēgtā gājienā dodas uz parku. Gājiena priekšgalā solo „orķestris" kurā ir akordeonists, bundzinieks un vēl viens virs ar smagu misiņa tauri plecos. Aiz tiem nāk ziedi diem un zaļumu vītnēm nopušķots pajūgs, kas ved ratos iegulditu alus mucu. Tālāk braši solo karoga nesēji ar gaišzilo Kru - kru karogu, kam abās pusēs uzšūts melns putns dzeltenu knābi bez kājām un bez astes, niknām iezalganām acīm novērodams savus „pavalstniekus". Aiz karoga kolonnā pa divi solo visi svētku dalībnieki — mācības spēki un studenti. Pēc profesora Vērmaņa apsveikuma vārdiem laukuma vidū iznāk Silmalis, tērpies pēc Rietumeiropas diplomātu parauga tumšā, angļu uzvalkā, melnu „cilindri" galvā. Klātesošos savādi pārsteidz Silmaļa lielā līdzība ar tā laika Latvijas ārlietu ministru, pat balsi un kustības ieskaitot.

Svinīgi nokāsējies, Auces studentu vecākais un Kru-kru ordeņa dibinātājs „nonem cilindri un lasa no tā iekšpusē pielīmētas papīra lapas karoga atklāšanas runu, kas sacel klausītājos nevaldāmus smieklus.

„Runu" beidzis, viņš uzaicina klātesošos nodziedāt „karoga dziesmu", kas sacerēta pēc pazīstamas meldijas. Silmaļa „asistents" Švitriņš jau laikus paspējis klātesošiem izdalīt lapiņas ar šīvakara dziesmu vārdiem.

(Turpinājums sekos)

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar
DV STOKHOLMAS NODAĻU,
BOX 220, STOCKHOLM.
LA apgāds

400 saiņus ar nelielu peļņu

Mēs pagodināmies paziņot mūsu latviešu klientiem, ka visi 500 saiņi „bez peļņas" ir pārdoti un aizsūtīti uz dzimteni. Sakarā ar lielo pieprasījumu pēc šiem saiņiem, latviešu nodaļai Anglijā ir laimējies iegādāties to pašu VILNAS drēbju šķirni un pārējos priekšmetus atkal 400 SPECIĀLIEM STANDARTSAIŅIEM. Minētos saiņus mūsu nodaļa apņēmusies nosūtīt par $2.00 peļņas uz katra saiņa. Speciālā saiņa saturs:

1) 3 jardi VILNAS mēteļa drānas (zila un zaļa).
2) 3¼ jarda VILNAS uzvalka vai kostīma drānas (pelēka, zila vai brūna)
3) 3 jardi oderes drānas.
4) 1 silts adīts VILNAS puloveris („Siberian")
5) 1 pāris VILNAS zeķu.
6) 1 pāris ziemas zeķu. (dāmu)

Šī saiņa saturs pēc pārējo firmu cenām izmaksātu apmēram $83.00. Mums laimējās minētās drānas un citas preces iegādāties par ļoti izdevīgu cenu, tapēc mēs negribam lielu peļņu, tikai $2.00 no katra pasūtinātā saiņa.

MŪSU SPECIĀLĀ STANDARTSAIŅA CENA IR: $44.00, ieskaitot visus muitas, pasta, apdrošināšanas un pārējos izdevumus.

Mēs sedzam visu, tā ka saiņa saņēmējam nav nekādi izdevumi. Visus pasūtinājumus mēs gribam sadalīt vienlīdzīgi, tāpēc latviešu nodaļa ar vadītāju J. Viva dod ikvienam izdevību pasūtināt ne vairāk kā divus speciālos saiņus. Speciālā standartsaiņa svars ir 11 lbs. Ja vēlaties, varat pielīkt klāt pie svara pārējos priekšmetus no mūsu kataloga līdz 10 lbs. Vienīgais, kas jums jāsedz, ir cena, par priekšmetiem pēc mūsu kataloga. Nekādu citu blakus izdevumu nav. Speciālo standartsaini iespējams pasūtināt ikvienai personai, kura saiņus pasūtina pie mums vai pārējām firmām. Uz jūsu vēlēšanos mēs izsūtīsim drēbju paraugus. Sakarā ar lielo pieprasījumu no latviešiem, mēs varam tagad piedāvāt 25 dažāda veida standartsaiņus ar precēm un cenām, KAS IR ĀRPUS KATRAS KONKURENCES, PIEMĒRAM: 1) Par $29.00 jums ir iespējams pasūtināt šādu saini: 6½ jarda VILNAS drānas 2 uzvalkiem vai kostīmiem. 2) Par $32.00 jums ir iespējams pasūtināt šādu saini: 6 jardi VILNAS mēteļa drānas diviem mēteļiem. 3) Par $49.00 jums ir iespējams pasūtināt šādu saini: 13 jardi VILNAS drānas 4 uzvalkiem vai kostīmiem, t. i. atlikušie 21 dažāda veida standartsaiņi. Standartsaiņa visaugstākā cena ir: $80.00. Uz jūsu vēlēšanos izsūtīsim mūsu standartsaiņu sarakstu ar cenām un drēbju paraugiem, kā arī mūsu vispārējo preču katalogu, kurā ir vairāk kā 600 priekšmetu.

MŪSU GARANTIJAS: 1) Ja sainis netiek saņemts, mēs nosūtām otru saini bez jebkādiem maksājumiem. 2) Sedzam visus izdevumus, tā ka saiņa saņēmējam dzimtenē nav nekādi izdevumi. 3) Nosūtām tikai tādas drēbes vai priekšmetus, kādus paraugus esam piesūtījuši pasūtinātājam.

Mēs meklējam latviešu pārstāvjus visos ASV un Kanadas apgabalos. Pieprasot visāda veida informāciju, sarakste adresējama: J. VIVA,

LATVIAN SECTION LITHUANIAN TRADING COMPANY. 1, A. HUNT STR., LONDON, W., 11. GREAT BRITAIN.

Šveices oriģināllīdzekļi
Alpu kalnu dziednieciības augi pret AKNU, KUNĢA, NIERU, NERVU, SIRDS, REUMATISMA u. c. sāpēm, kā arī pret saaukstēšanos, klepu un bronchitu — krājumā tikai pie
SWISS HERBAL REMEDIES,
479 QUEEN STREET, W., TORONTO.

KANADAS ĢĒRBONIS

Katram 50 centu naudas gabalam mugurpusē ir Kanadas ģērbonis. Drīzi pēc Ontario, Kvēbekas, Jaunskotijas un Jaunbrunsvikas konfederācijas nodibināšanas 1867. gadā Karaliskais pilnvarotais apstiprināja zīmogu, kas reizē bija arī Kanadas ģērbonis. Līdz ar pārējo provinču pievienošanos šai konfederācijai, to ģērboņi tika pievienoti pirmajiem. Šis veids, ka naudas gabala vienā pusē bija deviņi attēli, nebija praktisks. Tāpēc 1921. gadā izstrādāja jaunu paraugu.

Kopš Kanadu galvenokārt pārstāv četras dažādas tautības — franči, angļi, skoti un īri — jaunajā ģērbonī ietelp trīs Anglijas lauvas, viens Skotijas lauva, Īrijas arpa un Francijas Fleur de lis. Pēc tam Kanada pievienoja kļavas lapu.

Šodien Kanadas ģērbonis ir mūsu tradiciju simbols, kas iedvesmo mīlēt Kanadu un kanadiešus.

The House of Seagram

Dzērienražotāji kopš 1857. gada

EDUARDU FREIMANI
no Sidgundas pagasta
meklē brālis
VOLDEMĀRS FREIMANIS, 92 BARRINGTON AVE., TORONTO 13, ONTARIO, CANADA.

Lūdz atsaukties
ARTŪRU STILLI,
Jāņa dēlu, dzim. 1910. g.
Meklē brālis.
Lūdz rakstīt: M. CIELAVA,
54 ABERDEEN AVE.,
TORONTO, ONT., CANADA.

Bloor un High parka raj.
IZĪRĒJAMA
istaba ar virtuves lietošanu.
Zvanīt pēc pl. 6,00 vakarā.
RO 7-0207, Toronto.

BEECH RAJONĀ
IZĪRĒJAMS
skaists, gaišs 4 istabu dzīvoklis ar visām labierīcībām (viss pirmais stāvs). Televizijas antenna. garāža.
Zvanīt OX 8-4297, Toronto.

Danforth - Playter raj.
IZĪRĒJAMAS
2 istabas ar virtuvi ģimenei vai atsevišķi vieniniekiem.
Laba satiksme un iepirkšanās.
Zvanīt HO 5-3613, Toronto.

Danforth - Logan rajonā
IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba ar priekštelpu — virtuvīti, kurā ir plīts un ledusskapis.
HO 6-0700, Toronto.

High Park rajonā
IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba
un garāža.
Tel. RO 9-0527, Toronto.

IZĪRĒJAMI
2 DZIVOKĻI —
viens 3, otrs 2 istabu,
katrā virtuve un vannas istaba.
Apskatāmi katru vakaru no pl. 7—8.
46 Browning Ave.

Pilsētas rietumu daļā
IZĪRĒJAMA
MĒBELĒTA ISTABA vieniniekam. Zvanīt katrā laikā —
LE 1-5193, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETEJIEM un
TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm.
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.
ROTBART'S DRUG STORE
676 Queen St., W., Toronto.
EM 3-2800.

KAKTIŅŠ

TRANSPORTA FIRMA
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

ĀTRA ZĀĻU PIEGĀDE
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. Garantēta piegāde 15—20 dienu laikā. Visi sūtījumi apdrošināti.
Informācijai zvaniet vai iegriezieties personīgi
B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO WA 1-0432

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8—9 vakarā.

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

Frank Vass, BA
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt., 403
College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto.

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no
DR. OETKER

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 584 Second St. Brooklyn 15, N. Y.
Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

8. februāŗa svētdienā 3 dievkalpojumi: pl. 9,30 Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols; pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš; pl. 5 p.p. Džamaikā, Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. A. Ozols, pēc tam kafija.

15. februāŗa svētdienā 3 dievkalpojumi: pl. 3 Betlemes baznīcā, Bruklinā māc. R. Zariņš; pl. 5 p.p. Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols; pēc tam jauniešu vakars; pl. 1 Friportā, Kristus banzīcā dievkalpojums.

CIKĀGĀ

Cikāgas latviešu ev. - lut. Emmas draudzē, 5015 W. Ferdinand

Svētdien, 8. februārī, pl. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola. Pl. 11 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds. Iesvētes mācība.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu. pl. 2,00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563

Svētdien, 8. februārī, plkst. 11 dievkalpojums.

Svētdien, 15. februārī, plkst. 11 Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Svētdien. 22. februārī, plkst. 3 p. p. dievkalpojums. Pēc tam dāmu komitejas rīkotais gadskārtējais „Draudzes vakars" ar mantu loteriju un tējas galdu.

Kičenerā svētdien, 8. februārī, plkst. 3 dievkalpojums Sv. Mateja baznīcā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel LE 6-3516

8. februārī, plkst. 2 p.p., dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

15. februārī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Sv. Trīsvienības baznīcā. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

22. februārī, plkst. 2 p.p., Sv Jāņa baznīcā Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

Pēteris Ulmanis dziedās divas A. Stromberga dziesmas ar I. Viksnas tekstu.

Māc. A. Brīedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

8. februārī, plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums. Svētdienas skola.

22. februārī, plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums. Svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma (apm. plkst. 3,30) draudzes pilnsapulce baznīcas apakšējā zālē.

Bramptonā Latviešu ev. - lut. daudzes dievkalpojums 15. februārī, plkst. 1,30 p. p. Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trisvienības baznīcā. 19 Victoria Ave., S. CE 2-2385.

Ceturtdien, 5. februārī, plkst. 7,00 vakarā, draudzes Bībeles stunda baznīcas blakus telpās.

Piektdien, 6. februārī, plkst. 7,30 vakarā jaunatnes jaunākās grupas stunda, 109 Ferguson Ave., South.

Hamiltonas baptistu baznīcā, Stanley Ave. un Locke ielas stūrī, telefons NO 2-7975.

Māc Fr. Ruperts, 729 Jessiu Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 2-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1, Ontario. Tel.: RE 3-3906.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel OS 3-3264.

Timminsā svētdien, 8. februārī, plkst. 15 lut. baznīcā (Spruce St.), dievkalpojums.

Bērniem mācības svētdienas priekšpusdienā.

MONTREĀLA

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viteur ielu stūrī.

8. februārī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma baznīcas lielajā zālē draudzes pilnsapulce.

15. februārī, plkst. 2 p.p. jaunatnes dievkalpojums.

22. februārī, plkst. 2 p.p. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums.

22. februārī, plkst. 5 p. p. jaunatnes sanāksme pie A. Valdmaņa, 574 Roslyn Ave.

Kornvallē, 21. februārī, plkst. 7 vak. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums.

Māc. Arturs Voitkus, 2364 Beaconsfield Ave., Apt. 12, Montreal, P.Q. Tālr. HU 9-3224. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Svētdien, 8. februārī, plkst. 1,00 p. p. svētdienas skola; plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums. Pēc tam iesvētību stunda.

Svētdien, 15. februārī, plkst. 1,30, dievkalpojums jaunatnei. Pēc tam jaunatnes stunda.

Trešdien, 11. februārī, plkst. 8,00 vakarā, Bībeles stunda.

Svētdien, 22. februārī, plkst. 1,00 p.p., svētdienas skola; plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums. Pēc tam iesvētību stunda.

Trešdien, 25. februārī, plkst. 8.00 vakarā, Bībeles stunda.

ST. KATARĪNĒS

Māc. J. Traulipš, 22 Academy St., St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. dr. 8. februārī pl. 1,30 p. p. dievkalpojums Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums 15. februārī, pl. 3,30 p. p. Kristus bcā, 140 Russel Ave.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek sestdienās plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Svētdienu rītos no pl. 10,30—11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lūcs 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

75 dalībnieki ar orķestri pilnā sastāvā.

ROYAL ALEXANDRA THEATRE

260 King Street, West — Toronto.

no 1959. gada 2. līdz 28. februārim.

REPORTOIRE:

● SWAN LAKE ● GISELLE ●
● THE NUTCRACKER ● COPPELIA ●
● OFFENBACH in the UNDERWORLD ●
● LES SYLPHIDES ● LE CARNEVAL ●
and many others.

Vakaros plkst. 8.20.

Pēcpusdienās — trešdienās un sestdienās plkst. 2 p. p.

Ieejas biļetes no $1.00 līdz $3.50.

Iegādājieties biļetes laikus Royal Alexandra teātŗa kasē.

APKĀRT ZEMES LODEI

● Britu laikraksts „The Manchester Guardian" ziņo, ka Ansvar apdrošināšanas sabiedrība Londonā pazemināš maksu visiem tiem autobraucējiem, kas nelieto alkoholiskus dzērienus, jo pieņēmējs, ka „nedzērājiem" satiksmes kļūmu bijis daudz mazāk kā „dzērājiem".

● Monktonas (Kanadā) Mortage and Housing" korporācijas priekšsēdis J. E. Parents aprēķinājis, ka Kanadā patlaban ir 350.000 mājas, kas vecākas par 75 gadiem, un 300.000, kuŗu vecums ir no 50—75 gadu robežai.

● Pasaules iedzīvotāju skaits palielinoties par 43 milj. gadā — pie šāda atzinuma nācis Apvienoto Nāciju Statistiskais birojs, pieņemot, ka ik uz 1.000 personām gadā piedzimst 34, bet mirst 18. Pašreizējais mūsu planētas iedzīvotāju skaits aprēķināts uz 2.778.000.000 personām.

● Šinī gadā Rietumvācijā satiksmes pārkāpumu dēļ ir anulētas 31.611 auto vadītāju apliecības. 40% no atņemtajām apliecībām piederējušas auto vadītājiem 21 — 30 gadu vecumā.

● 24. janvārī uzsāka streiku visi Meksikas satiksmes līdmašīnu piloti. Visa gaisa satiksme apstājusies, un pasažieriem jātiek tālāk, kā viņi paši vēlas.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

7. februāri — tradicionālais karnevāls Palace Pier telpās. DV Toronto nodaļa.
8. februāri YMCA's zālē, 40 College ielā, LPB Kanadas kopas diskusiju vakars par tematu Prese un sabiedrība.
14. februārī, plkst. 8 v. 198 Osler ielā slēgts TLB gadskārtējais kostīmu vakars „Putenī".
20. februāri Kolumba zālē studentu karnevāls Nakts Latīņu kvartālā.
22. februārī, pl. 4 p.p. TLB telpās dāmu komitejas pēcpusdiena. L. Krasta stāstīs par savu Eiropas ceļojumu, ko ilustrēs ar attēliem.
[illegible] KLMA karnevāls
1. martā — Sv. Andrēja baznīcas zālē Gaujas gaidu un Rigas skautu vienības 8. gada svētki.
14. martā Latviešu mednieku un makšķernieku kluba sezonas slēgšanas balle Kolumba zālē.
14. martā — Latviešu drāmas ansamblis Sv. Andreja baznīcas telpās izrādīs M. Zīverta komēdiju „Meli meklē Meli".
15. martā — Sestdienas skolas Latvisko tradiciju vakars skolas telpās Sv. Andreja baznīcas zālē.
4. aprīlī DV teātris Toronto izrādīs M. Zīverta lugu „Cen[illegible]".
4. aprīlī — futbolistu sezonas atklāšanas vakars ar „Miss Futbol" vēlēšanām Columbus apakšējā zālē.
5. aprīlī T. Ķeniņa audzēkņu vakars Sv. Andreja baznīcas telpās.
10. un 11. aprīlī Baltiešu sporta svētki Kanadā, Centrālās YMCA's telpās.
11. aprīlī, I Latviešu ev. - lut. draudzes koŗa koncerts Sv. Andreja baznīcā.
13. aprīlī apvienotā vīru koŗa „Viesturs" gadskārtējais koncerts, 1087 Queen St., W.
19. aprīlī Artura Ozoliņa klavieŗu vakars Sv. Andreja baznīcas telpās.
25. aprīlī N. Y. Latviešu teātŗa izrāde komercskolā Shaw ielā.
2. maijā Toronto Latviešu katoļu vienības Maija balle, Lansdowne Assambly Hall.
3. maijā Sestdienas skolas Ģimenes diena.
9. maijā Sv. Andreja baznīcas telpās DV teātris izrādīs J. Jaunsudrabiņa „Jo pliks, jo traks".
16. maijā Kādreiz maijā — balle — Palace Pier telpās, DV Toronto nod.
7. jūnijā Sestdienas skolas izlaiduma akts.

HAMILTONĀ

7. februārī Mednieku un makšķernieku kluba tradicionālā balle.
14. februārī gaidu vienības „Venta" Meteņu vakars.
21. februārī HLB dāmu komitejas sarīkojums baznīcas apakšējā zālē.
28. februārī DV nodaļas IV. karnevāls Pigbridžā.
21. martā HLB dāmu komitejas mūzikāli - literārs vakars.
25. aprīlī Apvienoto vīru koŗu „Viesturs" koncerts un balle Polish Alliance Hall, HLB sarīkojums.

ST KATARINES

14. martā Mednieku un makšķernieku sezonas noslēguma balle Atlanta Club telpās.

NIAGARĀ

1. un 2. augustā Draudzības un jaunatnes dienas Niagarā.

TREŠDIEN, 4 FEBRUĀRĪ

Rīta un pēcpusdienas cēlienā jūsu prātu ietekmēs spēciga vēlēšanās izrauties no ikdienas pelēcīguma, piedzīvot ko neparastu, meklēt dēkas . . . Zvaigznes šodien labvēlīgi ietekmēs jūsu domas, ja centīsities veidot jaunu plānu jūsu ienākumu paplašināšanai. Jūs būsit pārsteigti, cik ātri jaunās idejas reālizēsies. Nojauta jūs šodien vadīs pa drošākiem ceļiem nekā auksta prāta apsvērumi. Vakara stundas pavadiet mājās.

Laimīgie skaitļi ir 3 un 8.

CETURTDIEN, 5. FEBRUĀRĪ

Tā ir Venus, kas šodien nodrošinās jums pasākumus mīlestības lietās. Neatlaidīgi uzbrukumi spiedīs dažu labu aukstā prāta aizsargātu fortu uzvilkt balto karogu. Šodien varat satikt ilgi neredzētus draugus, un mazas mājas viesības pievakarē jums sagādās jautrus brīžus. Draugu pulkā jāizvairās no lietu pārspīlēšanas un pārliecīgas valsirdības. Daudzi muļķi ir ieguvuši gudrinieku slavu ar prātīgu klusēšanu. Izmēģiniet šo recepti — jūs būsit pārsteigti, cik daudz muļķību izdara gudri, bet valsirdīgi cilvēki, neapzinoties īsto laiku, kad „izslēgt skaļruni".

PIEKTDIEN, 6. FEBRUĀRĪ

Šodien veltiet vislielāko uzmanību jautājumiem, kam sakars ar jūsu māju. Iespējami negaidīti uzbrukumi un asa vārdu izmaiņa darbā. Neizrādiet savas godkārības tieksmes — tas padarīs jūs tikai smieklīgu. Neizmirstiet ,ka neuzmanība vai pārliecīgs optimisms sevišķi saimnieciskos darījumos, jums vēlāk var ļoti smagi atriebties. Neesiet kā āpsis savā alā ,ja jūs aicina talkā kādā sabiedriskā darbā. Ziedojiet savu stundu arī tādam darbam, par ko nemaksā ne centa, bet algas vietā jūs saņemsit tīru sirdapziņu, ka arī jūs esat ko darījis citu cilvēku likteņa atvieglošanai.

Laimīgais skaitlis šodienai ir 5.

Jūsu Ēriks Jēkabsons.

GRAND RAPIDU DRAUDZE IZSŪTA MEMORANDU

Latviešu ev. - lut. Vienības draudze Grand Rapidos izsūtījusi 512 eks. memorandu, vēršoties pret mācītāju un draudžu sadarbību ar komūnistiem un citiem Klīvlendas sanāksmē pieņemtajos lēmumos. Memorands cita starpā piesūtīts visām Mičigenas sinodē apvienotām amerikāņu ev. - lut. draudzēm un mācītājiem, Mičigenas sinodes vadītājiem darbiniekiem un sinodes delegātiem ULCA (Apvienotā luterāņu baznīca ASV).

ULCA vadības locekļiem, ULCA delegātiem uz NLC (National Luth. Council), visiem ULCA apvienoto 32 sinožu prezidentiem un vairāk kā 40 dažādiem ev. - lut. sinožu periodiskiem izdevumiem.

NLC vadības locekļiem un visām luterāņu sinodēm, kas arī nepiedalās ULCA vai NLC.

Visiem NLC delegātiem uz National Council of Churches (NCC), kuŗas studijas komisijas gara bērns ir Klīvlendas rezolūcija.

Visām protestantu draudzēm (160) Grand Rapidos un apkārtnē.

Visiem 18 kongresa locekļiem no Mičigenas un abiem Mičigenas senātoriem.

Atsevišķiem ar stingriem pretkomūnistiskiem uzskatiem pazīstamiem amerikāņu sabiedriskajiem darbiniekiem.

Nedaudzām latviešu pārstāvniecībām (9) informātīvai zināšanai un varbūtējai tālākizmantošanai.

KO BRITI . . .

(Turpinums no 9. lpp.)

Krievijas „austrumu novados", bet cenšoties atrast darbu Eiropas Krievijas lielākās pilsētās, tādēļ valdība pispiedu kārtā novirzot paidagoģisko institūtu absolventus uz ziemeļu un austrumu apgabaliem, izsniedzot katram absolventam pilsētu sarakstu, kuŗas viņš „drīkst izvēlēties". Maskavas institūti arī cenšoties uzņemt pēc iespējas māzāk studentu no pašas Maskavas, bet vairāk no citiem novadiem, jo Maskavas studenti gribot visi palikt Maskavā.

TEĀTŖA MĀKSLINIECE

Padomju Savienībā viesojās arī britu Stratfordas „Šekspīra teātŗa" trupa. Viena no māksliniecēm, kas ir pieradusi pie vēsās britu publikas, intervijā žurnālistiem izteic savu izbrīnu par jūsmīgajām ovācijām, dāvanu veltēm un ziedu bagātību britu viesizrādēs Krievijā. Acīm redzot, arī Padomju režīma jūgs nav spējis pilnīgi pārveidot krievu tautas būtību: krievi arī cara laikā bija pazīstami ar savu jūsmošanu par mākslu.

Britu aktrise stāsta, ka krievu sievietes apbrīnojušas viņas un citu mākslinieču modernos tērpus. Publika teātŗos esot ikdienas apģērbos, un labi ģērbta sieviete tūliņ vēršot uz sevi vispārēju uzmanību.

Šai britu mākslinieciei daudz vairāk patikusi Ļeningrada nekā Maskava: viņa jūsmo par Ļeningradas majestātiskajām celtnēm u. c.

Nepatīkamu iespaidu uz britu viesiem atstājusi sieviešu nodarbināšana smagos darbos, piemēram, ielu tīrīšanā. Interesanti, ko viņi teiktu par sieviešu darbiem izsūtīto nometnēs?!

— gs.

Nevar izšķirt Ķipras likteni

Domstarpības Ķipras salas pārvaldes jautājumā, kas nodarbina Anglijas, Grieķijas, Turcijas un Apvienoto Nāciju prātus, neizdevās mazināt arī nesenā pagātnē, kad uz slepenām sarunām sanāca Turcijas un Grieķijas ārlietu ministri. Lai gan sarunas nekādus tiešus panākumus nedeva, taču informētas aprindas paskaidro, ka Turcija un Grieķija tagad esot gatavas atkāpties no savām līdzšinējām pozicijām (pirmai pieprasot Ķipras sadalīšanu grieķu un turku sektoros un otrai — prasot salas apvienošanu ar Grieķiju), ja vien izdotos atrast abām pusēm pieņemamu kompromisu.

SVEIKS LAI DZĪVO . . .

Gods, kam gods pienākas un pateicība lai tiem, kam pateicība pienākas. Izskatot pagājušā un jau aizvadītā gada labo un launo notikumu bilanci, ar patiesu prieku jāatzīst, ka šīs nodaļas veidošanā man negaidīti radušies nopietni talcinieki — Hamiltonas mednieku un makšķernieku klubā. Man jāpateicas ne vien par morālo atbalstu, bet Ž. Lapuķa un Z. Upītes personās mums ir objektīvas informācijas autori, kas arī turpmāk neļaus savām rakstāmmašīnām rūsēt.

Dūmu signāli no Hamiltonas vēstī, ka turienes klubs 22. janvārī visā klusībā atskatījies uz 5 nodzīvotiem gadiem. Tas nav pārāk liels laika sprīdis, bet biedrības lietu speciālisti apgalvo, ka tieši pēc pirmiem pieciem gadiem varot īsti spriest, kas no ceribās, jaukās deklarācijās un statūtos ietuntuļotā zīdaiņa īsti iznācis. Šādu lietpratēju vērtējumā Hamiltonas klubs piecos gados nu izaudzis par ņipru ziķeri. Izrādās, ka Hamiltonas mednieku un makšķernieku gara bērns — klubs, jau no piedzimšanas nav neko daudz bijis uz lieku runāšanu, bet gan vairāk uz darīšanu. Klubs ir biedrs Ontario mednieku un makšķernieku savienībā. Pie kluba darbojas kursi ieroču lietošanā. Pēc kursu beigšanas saņem Mežu departamenta apliecību ar tiesībām iegūt medību atļauju. Interesenti šajos kursos var pieteikties, zvanot: Hamilton FU 5-4705.

Nupat notikušajā biedru pilnsapulcē hamiltonieši pārrunāja paveikto un izraudzīja vīrus, kas klubu vadīs tālākās sekmīgās gaitās. Par valdes priekšsēdi ievēlēja E. Šmitu-Kalēju, prža v. — Ž. Lapuķi, sekretāru — Z. Upīti, kasieri — R. Mierkalnu un biedrzini-mantzini — V. Kraukli. Lai veicinātu jaunatnes sekmīgu piesaistīšanu kluba nodarbībām, nolēma jauniešus līdz 16 g. vecumam atbrīvot no visiem maksājumiem. Klubs arī aicina visus Hamiltonas un apkārtnes jauniešus, kam makšķerēšana un medību sports sagādā prieku, pieteikties pie sekretāra, 14 Sheridan Dr.. Tā kā Hamiltonas klubs ir īsti latvisks iestādījums, tad, protams, jubilejas gadījumā neiztiks bez kārtīgas dzimšanas dienas partijas. Tā nu klubs savu jubileju atzīmēs 7 februārī tradicionālajā ballē „Salc zaļais mežs". Lielā balle 7. februārī sāksies plkst. 7.30 vakarā „Rainbow room" telpās, King un Sanford ielu stūrī. Hamiltonieši jubilejā gaida ciemos ne vien visus St. Katarinēs, Niagaras un Bafalo draugus, bet klusībā cer, ka speciālvilciens atvedīs ilgi neredzētus amata brāļus no tālās Toronto. Tāpat kā visi labi bērni, arī Hamiltonas klubs droši vien saņems daudz apsveikumu un dāvanu. Sudraba kausiem, pelnu traukiem un kamīna pulksteņiem droši vien jau iekārtotas gaumīgas telpas to apbrīnošanai. Bet iekāms svētku runas nav atskanējušas, ievadīsim jubilejas uvertīru ar sirsnīgu novēlējumu: Labāko nākamajos gados! Sveiks lai dzīvo . . .

* * *

Ledus žibulētāji, kamēr vēl auksts, raujas vaiga sviedros. Atzīmējot sava kluba 5 gadu darbību, hamiltonietis L. Žulps ar no Simko ezera izcelto foreli ierakstīja savu vārdu lieliem zelta burtiem kluba rekordu grāmatā. Žulpa izcēltā ezera madāma bijusi apaļas 10 mārciņas smaga. Priecīgajam notikumam kā aculiecinieks klāt stāvējis M. Jakovičs, kas tūliņ pēc tam noteicis: „Tā tā lieta neiet", un tūrpat tuvumā izcēlis divas foreles, kopsvarā 11 mārc. Hamiltoniešu labo zvejas vietu uz Šimko ezera ir ļoti viegli atrast — ejiet mierīgā garā gar ezera malu līdz ieraugat gandrīz ezera vidū būdu, uz kuŗas sienām nezināma mākslinieka roka efektīvās krāsās iemūžinājusi pievilcīgās skaistules Marlīnas Monro miesas formas. Todien ļoti labi kērušās arī baltzivis un ezera siļķes. Laimīgie makšķernieki nav vēl gluži skaidrībā, vai labie lomi izskaidrojami ar to, ka „Mānticīgo makšķernieku rokas grāmatā" bijis atzīmēts: „very good", vai arī savs nopelns bijis pievilcīgās filmu pavedējas izcilņiem un frizūrai.

* * *

Izrādās, ka torontiešiem ļoti labi pazīstamais drēbnieks A. Silavs arī gaužām norūpējies par mūsu žibulētāju likteņiem. Kā meistars mani informē, tad pēc vairāku gadu studijām tam beidzot ir izdevies konstruēt cimdus, kas pilnīgi un garantēti pasargā žibulētāja rokas no salšanas. Silavam padomā jaunos cimdus patentēt. Pagaidām, kamēr tie nav patentēti, meistars Silavs ar prieku noņems jūsu ķepām mēru un pāris dienās jūs saņemsit cimdus, kas cittiem žibulētājiem liks aiz skaudības stāvus list ledū iekšā. Silava oriģinālie un garantētie patentcimdi izmaksā apm. $5,- un tos var pasūtināt, zvanot pa tālruni EM 4-0089.

* * *

Tautietis Augusts Kronenbergs man raksta, ka arī viņam izdevies panākt nelielu uzlabojumu žibulēšanā un vairs pats neko nesalstot. Viņš raksta: „Man, zin, makšķerēšana patik. Bet ziemā, zin, auksts! Ko es, zin? Nopērk telt, zin. Bet jau pirmo reiz uznāk tāds vējš, zin, ka pūš man ar vis telt pa ezer! Es, domā, domā! Priekš kā man autiņš? Tagad es sēž uz ezer kur grib un nemaz nesalst! Nu, nav ko brīnities. Es, zin, izsit autiņam grīdā caurumu un makšķerē pa to. Motors strādā un, kad paliek aukst es, zin, piedod gāzi!"

A. Pelēkais.

JAUNA VALDE

St. Katarines Mednieku un makšķernieku klubam ievēlēta jauna valde: priekšsēdis V. Zvejnieks (1 Eastbourne Ave.), priekšsēža palīgs, sporta šaušanas un medību lietu kārtotājs J. Ivanovskis (25 Keswick St.), sekretārs E. Grīnbergs (57 Hillview Rd.), kasieris J. Paeglis (6 Henrietta St.), biedrzinis un mantzinis F. Pavilonis (19 Battersea St.), makšķernieku sekcijas vadītājs B. Kappa (66 Parkview St.).

Mūsu laikraksta pārstāvis

VILIS MIĶELSONS

Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

N 62 - 3

CANADA

Pavalstniecības un immigrācijas ministra svarīgs paziņojums.

Izmantojiet maksimāli darba iespējas

Mācieties runāt angliski vai franciski

Angļu vai franču valodas **prašana** ir viens no svarīgiem faktoriem darba nodrošināšanai.

Kanadas darba devēji **labprāt izvēlas** darbā tādus darbiniekus, kuŗi saprot attiecīgos norādījumus un **ir spējīgi sarunāties** ar darba biedriem.

Daudzās nozarēs darba **veiksme un personīgās** sekmes atkarīgas no tā, cik labi prot angliski vai franciski **runāt, lasīt un rakstīt.**

Angļu vai franču valodas **prašana, atkarā** no tā, kādā apgabalā dzīvojat, dos jums iespēju izmantot katru **izdevību pieņemt darbu,** ko jums piedāvā.

Gandrīz visās pašvaldībās ir **noorganizēti** vakara kursi angļu vai franču valodas **mācīšanai.** Par šiem kursiem informāciju varat saņemt pie vietējās skolas pārziņa, mācītāja vai arī tuvākā Pavalstniecības un immigrācijas birojā.

Hon. J. Garland

Minister of Citizenship and Immigration

IR JAU KLĀT

PALACE PIER

SĀKUMS PL. 8 V.

Tradicionālais

KARNEVĀLS

TORONTO

● LABĀKĀ DEJU MŪZIKA. D. TRUMPS un viņa orķestris.
● BALONI un CEPURITES.
● ROZES.
● MASKU GODALGOŠANA.
● ATSPIRDZINĀJUMI NO AUGSTĀKIEM PLAUKTIEM.
● LAIPNA APKALPOŠANA.
● GALDIŅI.

Ieeja — ieskaitot galdiņu un apkalpošanu:

Kungiem	$2.25
Dāmām	$1.75
Masku tērpos	$1.50

DV TORONTO NOD.